…mci sendikal örgütselliğin yapı taşları

…yeri komite ve konseylerini yaratalım

…erleri mücadelenin en stratejik alan…r. İşyeri Komite ve Konseyleri, sını…sendikal platformdaki örgütlenme …arını iradi bir sürece sokan, devrim…ünü geliştiren, sınıfın öz gücüyle ya…n yapılardır.

• İşyeri komiteleri "İşçiler yönetmeyi öğrenmelidir" şiarı ile hareket ederek, işçileri bugünden "yönetme alışkanlıkları" kazanması doğrultusunda harekete geçiren, kendileri için adım atmasını sağlayan örgütlülüklerdir.

• İşyeri konseyleri, işçilerin sınıf ve sendikal bilinç ile donanarak İşyeri Komiteleri etrafında oluşturdukları örgütlülüklerdir. İşyeri Komiteleri ile konseyleri, işlev ve işleyiş olarak sarmal bir ilişki içindedir. Birbiriyle varolurlar.

Yazısı 7. sayfada

SAYI:13
ŞUBAT 1990
1000 TL.
KDV Dahil)

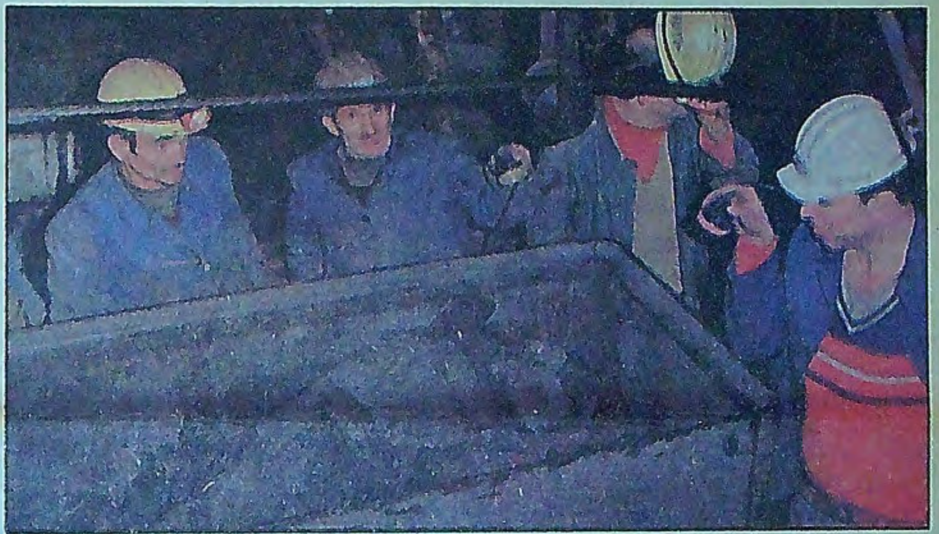
İŞÇİLERİN SESİ

…tliamın sorumlusu 12 Eylül onun yönetimleridir

…Ölüm Değil, Bu Bir Cinayet! Yö… Hesap Sorulacak!" Bu sloganlar 7 … 6.00-24.00 vardiyasında, iş cinaye…ülen 68 yeraltı maden işçisinden, ce…ktan çıkartılabilen 9 işçiden Satılmış … 9 Şubat'taki cenazesinde atılıyor.

Devamı 11. sayfada

Kapısına kilit vurulan Yeraltı Maden-İş, Et-Balık Kurumu işkencehanesinden geçirilen insanlar, yargılanan 700 işçi ve grizo ve ölümler. 12 Eylül Yeni Çeltek'e bunları getirdi. Eylülcüler Yeraltı Maden-İş'in kapısına kilit vurdu ama işçilerin hafızalarından onu silemedi, tıpkı bu iş cinayetlerini silemeyeceği, unutturamayacağı gibi

…i Çeltek direnişi bugüne ışık tutuyor

…yatını hiçe sayan, katliam derece…ölümlerine neden olan ve "kar da…" ilkesiyle davranan kapitalizm son …i Çeltek'te cinayetlerine bir yeni…i. Bu cinayetten sonra birçok

Devamı 2.sayfada

Geçmişte halka yönelik faşist saldırılara karşı direniş mücadelesinin ön saflarında onurlu yerlerini alan Yeni Çeltek işçileri, mücadele tarihinde bugüne ışık tutan bir destan yazdılar. Yeni Çeltek'te 12 Eylül faşist saldırısı ikinci kez, ancak biraz daha farklı bir düzeyde yeniden yaşanmıştır.

Muammer Aksoy öldürüldü

…arşi-terör yok, …şist cinayetler var

…jik gıdasını, 12 Eylül'ün res…lojisi olan Türk-İslam sen…n alan ve son günlerde …can olaylarıyla somutlaşan …rici-şoven bir dalga yüksel… çalışılıyor.

• Benzeri cinayetlerde de görüldüğü gibi, Muammer Aksoy'un katledilmesiyle oynanmak istenen oyun, polisin cenazeye saldırmasıyla bütünleşiyor.

Yazısı 5. sayfada

…l önce kurulmuştu

…run DİSK'i yaratmak değil, …maktır

…K'i aşmanın güvencesi işyeri komite ve konseyleri üzerinde …len devrimci sendikalardır. Sorun çatıda değil, temeldedir. …ınıfı kötünün iyisini tercih etmek zorunda değildir. Kendi …eğini sağlam temeller üzerinde kuracaktır.

Yazısı 7.sayfada

Melih Pekdemir'le söyleşi

Mücadele ve örgütlenme görevleri birlikte ele alınmalı

"Bugün yapılması gereken, hayatın değişik alanlarındaki mücadele görevlerini devrimci bir partinin kurulmasına ertelemeden, mücadele ve öğütlenme görevlerini birlikte ele alabilen bir anlayışla davranabilmektir"

Yazısı 8. sayfada

Toplu sözleşme mücadelesini sınıf kavgasının bir parçası kılabilmek için;

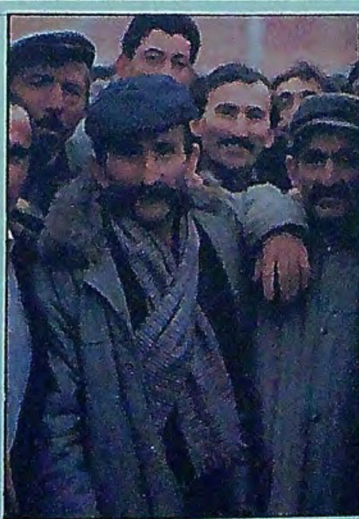
Örgütlü mücadeleye

• Egemen sınıflar, yeni bir toplu sözleşme dönemine yasalarıyla, yeni oyunlarıyla, işveren örgütleriyle, siyasi iktidarıyla hazırlıklı giriyor. Bu hazırlıklara karşı örgütlü mücadele vermenin zorunluğu tüm yakıcılığıyla hissediliyor.

Egemen sınıflar, siyasi iktidarıyla, sarı-devlet sendikalarıyla, işveren örgütleriyle yeni oyunlar tezgahlıyor. "Toplumsal uzlaşma" deniyor, "milli ücret politikası" deniyor, "fedakarlık, dayanışma, kalkınma" masalları tekrarlanıyor. Önümüzdeki toplu sözleşme döneminin "sancısız" yaşanması yönünde "ilkeler" belirlenmeye çalışılıyor. Sistemin tıkanmışlığını gidermek için, sendikal alanda da her yol deneniyor.

Daha dün "Enflasyonu işçi ücretleri azdırıyor" diyen bir cumhurbaşkanının ağzından "toplumsal uzlaşma" çağrılarının ya-

Devamı 11. sayfada

Atatürk Orman Çiftliği

75 yaşındaki Apo dayı grevde

Yazısı 12. sayfada

Halka sunulan afyon:

Türk-İslam sentezi

• Bulgaristan olayında olduğu gibi Azerbaycan olayında da siyasi iktidar eliyle Irkçı-Turancı bir kampanya desteklenmekte manevra alanı yaratılmaktadır.

"Sınırsız kıyafet serbestisi Atatürk inkilapları ile bağdaşmaz. Çarşaf, peçe, şalvar potur gibi inançları simgeleyen kıyafetler gençler arasında ayrılığı tahrik eder" Son aylarda sürekli gündemde olan türban yasasını veto ederken o zaman Cumhurbaşkanı olan Kenan Evren, gerekçesini bu sözlerle açıklıyordu. Sanki, yıllarca "**İslamın birleştirici gücünü**" devrimci harekete karşı bir panzehir olarak kullanmayı, Türk-İslam sentezi adı altında faşist düşünceyi devletin her türlü ideolojik ve zor aygıtlarıyla Türkiye halklarına empoze etmeyi devlet politikası haline getiren 12 Eylül faşizminin baş aktörü kendisi değilmiş gibi gericiliğin simgesi haline gelmiş olan türbana karşı çıkıyor, "Kemalist"likten taviz vermiyordu. Oysa, bugün karşı çıkar göründüğü türban meselesi, özellikle 12 Eylül faşist darbesinden sonra devletin halkın direncini kırmak amacıyla sistemli bir şekilde teşvik edip desteklediği gericidinci gelişmelerin sonuçlarından sadece biriydi.

ABD EMPERYALİZMİ İSLAMI DESTEKLİYOR.

1980 darbesinden önce geniş halk kesimlerini kucaklayıp harekete geçirebilen devrimci düşünceler ve emekçi halkın her türlü örgütlenmesi, cuntayla birlikte yoğun bir saldırıya uğradılar. Bütün hak arama yolları tıkanıp, halkın her türlü örgütlenmesi dağıtılırken, işkenceler, idamlar, cezaevleri sürecin bir parçası oldu. Cunta dönemi uygulamalarının sürekliliğini sağlayabilmek için başta 1982 Anayasası olmak üzere gerekli hukuki düzenlemeler yapıldı, devletin baskıcı işlevi daha yetkinleştirilmeye çalışıldı. Ama sadece baskı ve zor da yeterli görülmedi. Emekçi halkların en ufak bir hak arama talebi acımasız bir vahşilik bastırılırken, bir yandan da ideolojik saldırıya girişildi.

Devamı 11. sayfada

DEMOKRASİ

Geçen sayımızda demokrasinin (nesnel bir gerçeklik olarak) bir siyasal yapı, bir devlet biçimi ve bir sınıfsal egemenlik ilişkisi olduğu üzerinde durmuş, üzerinde oturduğu sınıfsal temele göre bir içerik, bir biçim kazandığını vurgulamıştık. Bu açıdan herkesi kapsayan, evrensel, her dönemde varolacak bir demokrasinin olmadığını (olamayacağını) belirtmiş, ana çizgileriyle "**Burjuva demokrasisi ve devlet-sosyalizm ve demokrasi**" ilişkileri üzerinde durmuştuk.

Şimdi de emperyalist bağımlılık ilişkileri içindeki ülkemiz gerçekliğinde, "**demokrasi**"nın nasıl bir anlam taşıdığı, nasıl bir içerik yüklendiği, nasıl bir biçim kazandığı üzerinde duracağız; toplumsal sürecin demokratikleştirilmesi mücadelesine değineceğiz.

TAMAMLANMAYAN DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİ

Ülkemizde demokratikleşme süreci, henüz gelişmekte olan burjuva sınıfı öncülüğünde yukardan aşağıya başlamış fakat tamamlanmamıştır. Emperyalizm çağında burjuvazi, emperyalist ilişkilerin dışına çıkamamış, demokratikleşmeye öncülük etme niteliğini de yitirmiştir. Ve ülke 1945 sonrası yeni sömürge ilişkiler içine girmiştir.

Emperyalizmin içsel bir olgu olması, burjuva demokratik devrim sürecinin tamamlanmamış olması, yerli burjuva sınıfın sermaye birikiminin cılızlığı ve dolayısıyla egemen güçlerin işçi sınıfı ve emekçi kitlelere karşı tahammülsüzülğu ve tavizsizliği gibi nedenlerle yeni sömürge ilişkilere özgü (baskı ve şiddete dayalı devlet biçimi) bir siyasal yapı oluşmuştur. Bu devlet biçimi, burjuva demokrasisine benzemediği gibi, (Hitler Almanya'sındaki gibi) klasik faşizme de benzememektedir. Genel seçimler, parlamento, (burjuva) siyasal partiler vb. burjuva demokratik kurumlar belirleyici olmadan varlığını sürdürmektedirler. Ancak ekonomik-siyasal bunalım derinleştiği yani ipin ucu elden kaçırıldığı zaman, sistemi korumak için bu nispi demokratik öğeler, (tüm devlet kurum ve aygıtlarından) ortadan kaldırılmaktadır. "**Gizli faşizm**" diye adlandırılan Türkiye'deki bu nispi demokrasi uygulaması, sömürge tipi faşizmin bir çeşitlemesidir.

EGEMEN SINIFLAR DEMOKRATİKLEŞMENİN ÖNÜNDE ENGELDİR

Emperyalist çağda alabildiğine gericileşen egemen sınıflar, (burjuva anlamda) demokratikleşmeye önderlik edemeyeceği gibi, toplumsal demokratikleşmenin de önünde başlıbaşına bir engel niteliği taşımaktadır. Bu yüzden Türkiye'de demokrasiye ancak, toplumsal sürecin bütün yönleriyle demokratikleştirilmesiyle ulaşılabilir. Çünkü emperyalizme bağımlılık (yeni sömürge) ilişkileri içindeki Türkiye gerçekliğinde, demokrasi sorunu, burjuva demokrasinini sağlama sorunu olmaktan tamamen çıkmış, bir devrim sorunu, bütün yönleriyle toplumsal demokratikleşme sorunu olmuştur.

12 Eylül'le birlikte "**oligarşi**" denilen egemen sınıflar ittifakında bazı kesimler dışarda bırakılmışlardır. Egemen sınıflar içinde tekelci sermayenin tartışmasız egemenliğinin ifadesi olan bu gelişim, siyasal yapıda nispi demokratik öğelerin tüm devlet kurum ve aygıtlarından atılmasına yolaçmıştır. Böylece tüm devlet kurum ve yönetim organları sadece tekelci sermayenin iradesini yansıtan, diğer kesimlere kapalı kalan bir işleyişe sokulmuştur.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bütün örgütlülükleri dağıtıldığı gibi, örgütlenmelerinin önüne akıl almaz derecede engeller dikilmiştir. Toplumsal hayatın her alanında baskı ve terör politikaları devletin temel yöntemi haline getirilerek, en küçük hak arayışlarına bile tahammül edilmemiş, zor ve şiddetle bastırılmıştır.

Türkiye'deki nispi demokratik yapının yok edilmesi, devletin bütün kurum ve aygıtlarını anti-demokratik baskı ve şiddet politikalarıyla donatmıştır. Egemen sınıfların nispi demokrasiye bile ihtiyaç duymadıkları böyle zamanlarda açık baskı-terör politikaları egemen kılınmıştır.

Bir kısım sağ ve sol kesimler tarafından Türkiye'de 83 seçimleri sonrası demokrasiye geçişin başladığı ya da geçildiği düşünülmüştür. Siyasal iktidar da varolan baskı ve şiddet düzenini "demokrasi" olarak sunmaktadır. Kuşkusuz burada "burjuva demokrasisi"nden söz edilmektedir ve bu konuda iki temel yanlış yönelim vardır.

Birinci olarak, burjuva demokrasisi, kendisini oluşturan herhangi bir öğesine (parçasına) eşitlenmektedir. Örneğin sanki 141,142 ve 163. maddeler vb. demokrasinin olmayışındaki neden olarak gösterilebilmektedir.

İkinci olarak da 12 Eylül'ün 83 seçimleriyle birlikte faşizmin de bittiği ve 'demokrasi'ye geçişin başladığı düşünülmektedir.

Bu anlayışlar burjuva demokrasisine ulaşmayı önlerine temel hedef olarak koymakta ve 12 Eylül öncesinin burjuva kapsamlı bir demokrasi olduğu görüşünü benimsemektedirler. 12 Eylül öncesindeki baskı, yasak ve terör öğeleriyle, kısmi demokratik öğelerin yan yana olduğu düzeni (gizli faşizm), burjuva demokrasisi olarak göstermektedirler.

Burjuva demokratik devletin ayırıcı özellikleri, olmazsa olmaz işlevleri vardır ve bunlar bir bütündür. Serbest seçimler, parlamento ve yürütme organı ile ilişki ve işlevleri, diğer bir deyişle yürütmenin ve devletin diğer kurumlarının denetlenmesi, siyasal partiler, ekonomik-demokratik örgütler, vb. tüm sivil kurumlarda demokratik işleyiş, tüm devlet kurumlarının yetki, görev ve uzmanlık alanlarının, işlev ve işleyişinin yasalarla belirlenmesi, keyfi ve zora dayalı olarak değiştirilememesi, işçi sınıf ve emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin şekilsel de olsa olması, ulusal baskı ve asimilasyon politikalarının olmaması, vb. işlevlerinin bütünlük içinde varlığı burjuva demokratik devlet biçiminin ayırdedici özellikleri olarak sayılabilir. Bu nedenle Türkiye'de yalnızca siyasal düzen partilerinin, genel seçimlerin varlığından hareketle, varolan sisteme burjuva demokrasisi denilemez.

SÖMÜRGE TİPİ FAŞİZM YA DA NİSPİ DEMOKRATİK HAKLAR

Buradan hareketle 12 Eylül öncesinde burjuva demokrasisi değil, yeni sömürge ilişkilerine özgü bir 'demokrasi' ya da "sömürge tipi faşizm" den sözedilebilir ancak. Yine 12 Eylül öncesi koşullara dönmek, "demokrasi"ye dönmek değil, nispi demokratik hakların olmadığı baskı ve şiddete dayalı bir siyasal işleyişten, faşist terör ve baskılarla içiçe, ama nispi demokratik özgürlüklerin olduğu bir siyasal işleyişe geçmek anlamına gelmektedir. Demokratik hak ve özgürlüklerin yalnızca varolması burjuva içerikli bir demokrasi demek değildir; demokratik hak ve özgürlükler sadece işlev ve işleyişi açısından bir bütün olan "**demokrasi**"nin öğelerinden birisidir.

Emperyalist çağda burjuvazı demokratikleşme sürecine önderlik niteliğini yitirmiş ve gericileşmiştir. Bu durum, onun ekonomik-siyasal ihtiyaçlarının gelişiminin zorunlu sonucudur. Yani tekelci sermayenin ekonomik ihtiyaçları gelişmesi ancak baskı ve şiddete dayalı politikalarla olasıdır. Bu nedenle emperyalizmle baştan bütünleşerek doğmuş yerli tekelci sermaye (burjuva anlamda bile) bir demokratikleşmeye önderlik edemez.

Bu yüzden toplumsal demokratikleşmenin içeriği değişmiştir ve demokratikleşmeyi sağlayacak asıl güç, işçi sınıfı ve emekçi kitleler, ezilen ulus emekçileri ve baskı altındaki topluluklardır. Siyasal bir niteliğe dönüşmüş bu güç aracılığıyla, hayatın her alanında, ekonomik, politik ve kültürel süreçlerde temelli değişikliklerle, işçi sınıf ve emekçi kitleler... yeni bir egemenlik ilişkisi, yeni bir siya... ve yeni bir devlet biçimi hedefine ula... Türkiye toplumsal sürecini demokratikle... bu hedef (sistem), **Devrimci Halk Demo**... sisidir.

DEVRİMCİ HALK DEMOKRASİSİ

Devrimci halk demokrasisi, burjuva de... rasisinden sınıfsal içerik, işlev ve işley... nik yapılanış açılarından farklı nitelikler... şeyden önce işçi sınıf ve emekçi kitleler... tici çoğunluğun), egemen sınıflar (azınlı... rındeki egemenlik ilişkisi ve baskılı yöne...

İşçi sınıfının, emekçi kitlelerin bask... tutulan toplulukların "yönetilme durum... yönetme durumuna geçeceği bir topl... demokratikleşme" kesintisiz bir gelişim... la sosyalizme varıp-bütünleşen bir süre... çekleşebilir. Bu süreç işçi... siyasal öncülüğündeki uzun ve... bir mücadeleyi ve işçi sınıfı ve emekçi ki... siyasal bir güç haline gelmesini sağlayan... yasal yapıyı gerektirmektedir.

Bağımlılık ve yeni sömürge ilişkilerindek... miz koşullarında, toplumsal demokratik... mücadelesinin biri diğerine bağımlı iki yön... lunmaktadır. Temel olan, devletin ve topl... sürecin bütün yönleriyle demokratikleşm... si mücadelesidir. Demokratik hak ve özgü... ler mücadelesi de, buna bağlı olarak ve bu... bütünleyen bir ilişki içinde kavranmalıdır... yönden birinin yok sayılması ya da arala... ki birbirini bütünleyen (temel ve bağımlı... kinin saptırılması mücadelenin bütün... parçalar, mücadeleyi eksik kavrar.

Günümüzde işçi sınıfı ve emekçi ki... (halkın) ortak sorunlarının başında dem... sorunu geliyor. İşçi sınıfı ve emekçi kitl... sından burjuva demokrasisi ile sınırlandı... yan demokrasi mücadelesi, yalnızca... sınıfının değil, emperyalizmle çelişkisi ol... toplumsal kesimler için geçerlidir. Ülke... şullarında (12 Eylül öncesi ve sonrası) an... mücadele aynı zamanda bir demokrasi... delesidir. Ve iktidar sorunuyla bağla...

Bu açıdan toplumsal demokratikleşme m... lesi, faşizme ve emperyalizme karşı bir m... niteliğindedir.

Burjuva sınıfının egemenliği, işçi s... emekçi kitleler (halk), etkili ve büyük to... siyasal güç haline geldiği zaman kırıla... nun için halkın, toplumsal ve siyasal yö... kili bir güç olmasını sağlayacak bi... yapılanış içine girmesi, toplumsal demo... me mücadelesi için vazgeçilmez nite...

Fatsa halkı, yeni bir demokrasi anlayışının yeni insan ilişkilerinin yeşertilmesi bakımından önemli bir deneyim yaşadı. Gaye Fevziçakmak mahallesi halkı yol yapım kampanyasında. Aralık 1979

HABERLERİN DEVAMI

Yeni Çeltek direnişi bugüne ışık tutuyor

Baştarafı 1.sayfada

"yetkili" timsah gözyaşları dökerek, işçilerin hayatını da paraya vurup birer milyon lirayla işi geçiştirmeye yönelirken, aynı zamanda "**ne yapalım bir kazadır oldu. Kadermiş**" anlayışına meşruluk kazandırılmak istenmektedir. Oysa bu yaşanan olay, tıpkı bir yıl önce Levent'te, bir ay önce Kumkapı'da gerçekleşen ve her gün ortalama 4 işçinin ölümüne yol açan diğer cinayetler gibi ne kazadır, ne de kader. Bunlar işçi sınıfına yönelik soykırımlardır. Suçlusu kapitalizmdir. Ve hepsinden önemlisi kader değil, önlenebilir cinayetlerdir. Bunları önleyebilecek tek güç ise işçi sınıfının örgütlü gücüdür.

Yeni Çeltek maden işçilerinin DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş öncülüğünde verdikleri geçmiş mücadelesi bunun en somut kanıtıdır. Devrimci sendikal anlayış doğrultusunda işyerindeki bütün işçileri kapsayan işyeri birim örgütlenmeleriyle YeraltıMaden-İş'te örgütlenen Yeni Çeltek işçileri verdikleri mücadeleyle işyerindeki üretimin örgütlenmesinde, işçilerin iş ve can güvenliğini sağlayan, bilimsel yöntemlere dayalı, halk için üretimde eşit haklara sahip bir yönetime katılma anlayışını hayata geçirmişlerdir. İşçiler can güvenliği de dahil, işletmenin yönetiminin belirlenmesinde kendi örgütlü güçlerini devreye sokmuşlardır. Bunun sonucunda bilimsel açıdan yanlış olan ve işverenlerin karlarını artırma dürtüsünden kaynaklanan yanlış çalışma yöntemleri değiştirilmiş, 1976-80 arasında yalnızca bir tek kaza olmuştur.

Geçmişte halka yönelik faşist saldırılara karşı direniş mücadelesinin ön saflarında onurlu yerlerini alan Yeni Çeltek maden işçileri "Çeltek sobamızda ateş, soframızda aştır" diyerek her türlü saldırıya karşı işçi sınıfının mücadele tarihinde bugün ışık tutan bir destan yazmışlardır. Yeraltı Maden-İş'te örgütlü Yeni Çeltek işçilerinin devrimci örgütlenmesinden ve mücadeledeki onurlu yerlerinden dolayı Yeni Çeltek işletmesini "çok problemli bir işyeri" diyerek devletleştirme programına almayan CHP hükümeti, maden ocağını kapatmaya kalktığında maden işçilerinin köylülerin, emekçilerin, aydınların ve devrimci gençliğin direnişiyle karşılaşmıştır. Alınan kapatma kararı kağıt üzerinde kalmıştır.

1980 başlarında "**işletme zarar ediyor**" gerekçesiyle Yeni Çeltek işçilerinin sözleşme görüşmelerindeki taleplerinin reddedilmesi, Milliyetçi Cephe hükümetinde bu kararın yeniden uygulanması hedefiyle birleşmiştir. Bu gerekçenin arkasında da hedeflenen, maden işçilerinin devrimci örgütlülüğüydü.

Toplu sözleşmedeki uyuşmazlık sonucu 1 Haziran 1980'de greve çıkıldı. Fakat greve çıkılmadan önce işçiler yönetime el koyarak hem ürettiler hem yönettiler. İşyerinin kapatılma ve iş akitlerinin feshedilmesi kararlarından sonra işçiler işyeri birim örgütlenmeleri aracılığıyla "**uğruna mücadele ettiğimiz düzende üretenlerin yönetmeleri halinde neler kazanacaklarını ve bunun mümkün olduğunu örnekle ortaya koymalıyız**" kararını verdiler. Ve üretimden dağıtıma kadar bütün halkalara yönelik bir örgütlenme zinciri oluşturdular. Üretim, üretim planlaması, sağlık, ulaşım, mali, işyeri propaganda ve eğitim, güvenlik, iş güvenliği, halkla ilişkiler, halka kömür ulaştırma ve beslenme komiteleri oluşturdular. Otuzdort gün süreyle Yeni Çeltek'de herşeyi işçiler belirledi. Bir haftalık bir çalışmanın değerlendirilmesinde varılan sonuç, yılda 112 milyon TL. zarar ettiği söylenen işyerinin bir haftada 2.5 milyon TL. kar etmesiydi. Bu arada faşistler dışında hiçbir ayrım gözetmeden yöre halkının kışlık kömürünün sağlanmasına girişildi.

Bu eylemleriyle Yeni Çeltek işçileri, kendilerini yıllardır biralet, bir nesne gibi gören, onların güdülmesi gereken bir sürü olduğunu savunan burjuva anlayışına esaslı bir şamar indirdiler. Üretenlerin en iyi yönetenler olduğunu kanıtladılar. Ve bütün bunlar yasallık sınırları içinde değil, fiili kazanımlar olarak meşru zeminde gerçekleştirildi.

Bu örnekten de anlaşılacağı gibi iş cinayetleri ne kaza, ne kader ne de ölüm sonrası tazminatlarla ve "**taziyet**" bildiren açıklamalarla geçiştirilecek bir "**takdir-i ilahi**" değildir. Yeni Çeltek işçilerinin mücadelesi bugüne ışık tutuyor. Yapılması gerekenler ortaya koyuyor. Hayata geçirilmesi gereken mücadele anlayışının ipuçlarını veriyor.

Yeni Çeltek grevi 1976

Katliam ve teknik gerçekler

İşletmenin teknik sorumlusu Hasan Sarıtepeişletmedeteknikelemanbarındırmamaktadır. Teknik elemanları da, işçilere uyguladığı bir baskı altında tutmaktadır. Dodurga Alpagut İşletmelerinde çalışırken oğlunu çalıştığı halde, çalışır gösterip soygununu gizlemeyen bu tarikatçı müdür, Çorum yargı organlarından ceza almış bir kişidir. İşci sağlığını, yaşamını değil, üretimi düşünen bir kişidir.

Olayın olduğu gün, üretim panosunda yapılan CO gazı ölçümü gündüz 50 ve ppm olarak görülmüştür. bu durum tek başına ocağın kapatılmasını gerektirir. Çünkü CO (Karbon monoksit) yangın olduğunu götermektedir. Yani üretim panosunda arkasında kömür kızışma nedeniyle tutuşmuştur. Bu yangının GRİZO ile irtibatı PATLAMAYI yaratmıştır.

Gece 16.00-08.00 vardiyesinde CO ölçümünün 100 ppm'i aştığı Hasan Sarıtepe'ye ulaştırılmıştır. Bu durumda ocağı terkettirmemek katliama "evet" demektir.

Nitekim, ocak Emniyet Şefi, oturduğu Armutlu köyünden acele işletmeye çağrılmıştır. Bu yönetimin (Hasan Sarıtepe) tek başına karar verip, emniyet şefinin bilgisini istediği, kendisinin ocağa girmeyip sorumsuzca bekler durumda olduğunun göstergesidir.

Üretim panosunun, üst taban yolundaki pis hava dönüşünü engelleyen kot farkları vardır. Bu durum grizo gazının ve CO gazının sürekli olarak (Özellikle Grizo gazının hafif olmasından dolayı) Üretim panosunun ayak ağzından itibaren üst taban yolunda birikmesini getirmektedir. Bu da tek başına bu üretim panosunun terk edilmesini gerektirir. Madencilik bilimi bunu gösterir ve söyler.

Ayak arkasındaki yangınla irtibatlanan grizo gazı (birikme önemlidir)patlayarak,ayakta çalışan 31 işçinin parçalanmasını getirmiştir.

Patlamanın diğer bacalarda çalışanları basınç gaz ve yanma sonucu (27) ölümlerine neden olmuştur. Ancak nakliyede çalışan ve cesetleri çıkarılan 9 nakliye işçisinin (olay yerine yaklaşık 600 ve 900 metre) yanarak ölmesi burada da ek patlamaların olduğunu göstermektedir. Bu patlamaların grizo patlaması ile oluşan alevlerin ve ısının havadaki (temiz hava yolu) kömür tozundan kaynaklandığının göstergesidir. Yani temiz hava yolunda bile yoğun kömür tozu vardır.

Patlamanın olduğu saatten tam 12 saat sonra ocağa tahliye ekibi girmiştir. Çünkü her vardiyede hazır olması gereken tahliye ekipleri yoktur. 12 Eylül öncesi kurdurulan ve zorunlu olan bu ekipler, 12 Eylül sonrası dağıtılıp tümü üretime gönderilmiştir. Bu kurturma ekipleri kağıt üzerinde vardır. Oysa bu ekipler kurulu olmuş olsaydı yanmış olarak dışarıya çıkarılan 9 kişinin belki de yaşayanları olabilecekti.

Yeraltında kurulması gereken ilk müdahele merkezleri kurulmamıştır. Bu merkezler doğabilecek her kazada ilk sağlık müdahalesinin de yapıldığı merkezlerdir. Yönetimin işyerinde çalışan işçiler arasında ayrıcalıklar yaratmaya özen gösteren davranışlara girdiği işçiler arasında açıkça söylenmektedir. Bölge ayrımı siyası düşünce ayrımı ve dinsel bakış işletmede egemen olmuştur. Bu doğrudan yönetimin suçudur.

Dinamit atımı sonrası doğan gazların, CO gazının etkilenmesi ile zehirlenip hastahaneye kaldırılan işçilerin vizite kağıtları bizzat Hasan Sarıtepe tarafından yırtılıp "ocağa sarhoş gelmişler" suçlamasına sokulduğu açıkça görülmektedir. Bu işletmede can güvenliğinin olmadığını gösteren açık kanıtlardan biridir.

İşletme 12 Eylül'den sonra toplama kampına dönmüş

68 maden işçisinin katledildiği Yeni Çeltek Linyit işletmesi 1980 12 eylülü sonrası tam bir nazi kampına dönüştürülmüştür. İşçiler en küçük bir sorunlarını dile getiremez, haklarını arayamaz hale getirilmişlerdir. Haklarını arayan, çalışma koşullarından şikayetçi olanlara getirilen suçlama "12 Eylül öncesini istemek" olmuştur. İkinci verilen cevap ise "çıkışı al git" dir.

Bu sadece işverenle işçiler arasında değil işçilerle sendika arasında da halen yaşanmaktadır. Sorunlarına sahip çıkmayan, işverenle içiçe olan sendika yönetimine karşı her davranış "anarşistlik" "12 Eylül öncesini istemek" suçlamasına uğratılmaktadır.

İşsizliğin kol gezdiği, açlık ve yoksulluğun yoğun yaşandığı yörede, bu saldırılar suskunluğu, ses çıkarmamayı getirmiş, yönetimlerin terörünü tam 10 yıldır işyerinde egemen kılmıştır.

12 Eylül öncesinde işyerinde yetkili YERALTI MADEN-İŞ SENDİKASI gerek kendi örgüt yapısı ve gerekse işverenlerle yaptığı Toplu İş Sözleşmeleri ile işçileri tam anlamıyla karar ve söz yetkinliğine ulaştırmıştır.

İşçiler kendi sendikal yapıları içindeki "konsey" örgütlenmeleri ile hem kendi sendikalarındaki işleyişin tek yetkinliğine sahip olurken işyerlerinden düzene kadar uzanan hakları konusunda da karar ve uygulama yetkisine kavuşmuşlardır. İşverenlerle yapılan toplu sözleşmelerde üretimin her aşamasında işverenlerle eşit yetkinliğe sahip karar mekanizmalarının (İşyeri Komiteleri) kurulmasını kabul ettirmişlerdir. (İşyeri komite... kilerle 3 işçi, 3 işveren temsilcisi... maktaydı.) Yeni Çeltekte bu... işyerindeki çalışma düzenine, üret... mine, üretimin halkın yararına kull... da müdahele eden ve sağlıklı uyg... gerçekleştiren bir dönem yaşanmı...

12 Eylül sabahı ile birlikte sen... ma yasaklanmış, işyerindeki sendi... cileri ve işçiler Et-Balık Kurum b... işkencelere uğratılmışlardı. 700 m... Yeni Çeltek Dev-Yol davasında ya... lardır. "Siyasi amaçlı grev" ve... Kamulaştırmak" suçlamaları ile ya... lardır. Tabii ki işyeri önce askeri b... haline getirilmiş, işçi önderlerinin... maları ile birlikte işten atılmalar g... rilmiş, işyeri yöneticileri tarafından... kurumuna gitmek istiyorsunuz ga... ditleriyle işçiler susturulmuştur. A... rin yerine, işverenler bilinçli bir te... işçiler alırken yeni kurdurulan sen... timleri ile de işçilerin tepesine otur... Baskı ve terörün estirildiği Yeni Ç... çiler can güvenliği olmayan bir çal... nine sokulmuşlardır. Bunun ilk ürü... 1983 yılındaki grizo patlaması son... çinin ölümü yaşanmıştır. Bugün y... baskı ve terörün egemen olduğu ç... zeninin katliam boyutuna ulaştığı... gesidir. Şirket yönetimlerine ge... siyasi tercihli kişiler olmasının yan... ge sıkıyönetim yetkilisi işkenceci... rarı vardır) Yzb. Atasoy Fitöz... egemen kişileri ortak maden işletm... muşlar ve bu kanu oyundan özellik... tulmuştur.

Bugün dinsel temelli ilişkiler içine... nel Müdürlük, İşletme Müdürlüğü... makla öğünürken işletmenin önünd... işçi yakınlarına cevap verememekt... menin önünde "işe girmek için 2 ... dim. Daha 15 gün oldu. Ver... evladımı" diye bağıran babadan... askeri güvenlik önlemleriyle korun... maktadırlar. Eski Çeltek İlkokul... dinsel ilişkiler içinde işe alımların... tirildiği ve paraların alınıp verildiğ... arasında söylenmesi, işyerinin han... getirildiğinin göstergesi olmaktad...

Maden İşçileri kendilerini ölüm... yan ve politik çıkar peşinde koşa... ağzında gereken cevabı vermiştir...

Sağlığında kendisine sahip çık... ölümünde devlet töreni düzenlem... ları kovmuştur.

Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz'... çisi nasıl kovduysa Çeltek işçileri s... neticilerini "ölünce mi geleceksin... kovmuştur.

12 Eylül sonrası çıkarılan Topl... Yasasında "İşverenlerin öz... müdahale" olacağı için, işyerind... düzenine ilişkin, sendikaların ve... talepte bulunamayacağını, toplu... re bu doğrultuda maddeler konul... nı getirenler, bu katli... sorumlularıdırlar. İşletme yönetim... sınıfların çıkarları için bilimi ve in... yan bir sömürü, soygun çarkının... olarak ikinci derece suçlulardır.

Cins ayrımcılığına karşı mücadelenin güvencesi, işçi ve sosyalist kadınların önderliğinde güçlü bir kadın hareketinin varlığıdır. Bu nedenle işçi ve emekçi kadınların, sorununun bilincine varıp kadın hareketi içindeki yerlerini almaları özel bir önem taşıyor. İşyeri örgütsellikleri kadın işçilerin duyarlıklarının sağlanması konusunda görev üstlenmeli.

sa Mahkemesi'nin kararı cins ayrımcılığına yeni bir örnek

dınlar dayanışmaya

sa Mahkemesi TCK'nın 438. ni onaylayarak tecavüzü meşru çalışmıştır. Karar, Anayasa ve n ayrımcı, erkek egemenliğini irmeye çalışan mantığına bir

ayrımcılığının sorgulanması, k yaşamımızda bilince çıkarıl- önüştürülmesi, bu alanda mü- eden kadınlarla dayanışma nem taşımaktadır.

seçme ve kaçırma eylemlerine, fu- lek edinmiş kadınlara karşı işlen- ımunda verilecek hapis cezası üçte ıda indirilir'' diyor Türk Ceza Ka- ı 438. maddesi.

a 2.Ağır Mahkemesi bu madde- asaya aykırı olduğu gerekçesiyle Mahkemesi'ne başvurdu. Ancak Mahkemesi 7'ye karşılık 11 oyla u reddetti. Her ne kadar Anaya- maddesi yasa önünde herkes eşit- a da, mahkemenin bu konudaki şöyleydi:

önünde eşitlik, herkesin her yön- *kurallara bağlı olacağı anlamına* imi yurttaşların haklı bir nedene değişik kurallara bağlı tutulma- ilkesine aykırılık oluşturmaz''

lişkileri ve eşitsizlikler üzerine ku- oplumda ''Yasa önünde eşitlik'' ne denli göstermelik olduğu bun- nlatılabilir mi?

mde fuhuş devlet eliyle korunan dür. Devlet genelevler işletir, fa- r meslek olarak tanır, fahişeler- alır. Evli-bekar, yaşlı-genç her her konumdan erkek, kadın be- ın alabilir. Yasalarda, ahlak ku- göre suçlu değildir, aşağılanmaz. enini satan kadın etiketlenir, ve- aşağılanır. Kadının bu duruma etmezmiş gibi erkeklere ''Tecavüz yacınız varsa bir fahişeyi tercih gibi yasalar konur. Hatta Ana- kemesi'nin kararında olduğu gi- nun ''düşük ayarda'' olduğuna nedilir:

enin haysiyeti, maruz kaldığı zor- a veya cinsel ilişki dolayısıyla, na- r kadının bütün hayatı süresince unacağı kadar ihlal edilmiş ola-

gan erkek ''mazur'' kadın ak'' gösterilir:

şu meslek edinenin gösterdiği di- işleyen kişi tarafından haklı ola- sanılmayabilir.''

ız kadınlara yönelik sarkıntılıktan neye kadar uzanan bir dizi cinsel ı en kaba biçimidir ve hiçbir ge- onaylanamaz. Ancak Anayasa esi bu kararı ile tecavüzü meşru çalışmıştır. Fahişelerle sınırlı gibi görünse de karar, özünde tüm kadınlara rece bir kadına tecavüz eden her erkeğin **''görünüşü fahişeye benziyordu, gece sokaktaydı''** gibi gerekçelerle tecavüzü haklı göstermeye çalışması mümkündür.

438. madde Anayasa ve yasaların ayırımcı, erkek egemenliğini meşrulaştıran güçlendiren mantığına sadece bir örnektir. Kadının çalışabilmesi için, kocasından izin almasını öngören, kreş açılmasını o işyerindeki işçi kadınların sayısına bağlayan, erkeği ailenin reisi sayan maddeler hep cins ayırımcılığının yasalarla nasıl korunduğunun, pekiştirildiğinin örnekleridir. Yasalar neden güçlendirmektedir cins ayrımcılığını, erkeği neden korumaktadır?

Çünkü iş bölümünün ve özel mülkiyetin ortaya çıkmasına, sınıfların doğmasına denk düşen çağlardan bu yana, kadınlar toplumda ezilen bir kesimi oluşturmaktadır. Engels'in deyişiyle **''Ailede kadın proleter, erkek burjuva rolü''** oynamaktadır. Kadının bu konumu egemen sınıfların din, hukuk, eğitim vb kurumları aracılığıyla güçlendirilir. Kapitalist toplumda cinsiyete dayalı işbölümü çerçevesinde kadının rolü, öncelikle ev işlerini, çocukların bakımını üstlenerek, işgücünün yeniden üretimini sağlamak ve emekçiler ordusuna yeni erler kazandırmaktır. Bir yandan kapitalistler tarafından çekici bir alan oluşturmayan ev işleri, karşılığı ödenmeksizin kadınlara yaptırılırken, bir yandan da kadınlar ucuz işgücü olarak özelikle emek yoğun sektörlerde çalıştırılırlar. Kadının toplumdaki yerinin korunması, onun toplumsal yaşamın dışında tutulması, üretkenliğinin engellenmesi sömürü ve baskı düzeninin sürebilmesi için zorunludur.

İşçi sınıfının mücadelesi sınıf çelişkilerini ve toplumdaki tüm eşitsizlikleri ortadan kaldırmaya yöneliktir. Cins ayrımcılığı sınıflı toplumun ayrılmaz bir parçasıdır ve ortadan kaldırılması, sömürünün, insanlar arasında ezme-ezilme ilişkisinin olmadığı yeni bir dünya yaratılması ile mümkündür. Ancak bu sorunun kabaca işçi ve emekçi yığınların iktidar mücadelesine indirgenmesi, bugünden yapılması gerekenlerin küçümsenmesi, ertelenmesi anlamına gelmemektedir. Yeni toplumun ilişkileri, yeni bir insan tipi baskı ve sömürü düzenine karşı verilen mücadelenin içinde boy atacak, filizlenecektir. Bu nedenle cins ayrımcılığının sorgulanması, gündelik yaşamımızda bilince çıkarılması, dönüştürülmesi bu alanda mücadele eden kadınlarla dayanışma büyük önem taşımaktadır. Cins ayrımcılığına karşı mücadelenin güvencesi, işçi ve sosyalist kadınların önderliğinde güçlü bir kadın hareketinin varlığıdır. Yaşadığımız alanlarda, işyerlerinde sorunun bilince çıkarılması, işçi kadınların kadın hareketine duyarlılıklarının sağlanması, söz gelimi kreş konusunda verilecek mücadelede birliktelik, işyeri örgütlenmelerinin işlevleri ile yakından ilgilidir.

Bir kitap:

...t-Der ...endikal ...lar ...adelesi''

EĞİT-DER
SENDİKAL
HAKLAR
MÜCADELESİ

Ziya GÜL

Öğretmenlerin sendikalaşma mücadelesine ilişkin bir kitapçık.

Eğit-Der ve sendikal haklar mücadelesi

Son günlerde yükselme eğilimleri gösteren kamu çalışanlarının sendikal mücadelesinde öğretmenler özel bir öneme sahipler. Gerek geçmiş mücadele deneyimi gerekse de bugün diğer kamu çalışanlarına göre daha önde olmaları sendikalaşma tartışmalarının da öğretmenler arasında nisbi olarak daha fazla yanık bulmasına yol açıyor.

Alan Yayıncılık'tan çıkan ''Eğit-Der ve Sendikal Haklar Mücadelesi'' isimli kitapçık da bu tartışmalara belli açılımlar getirmeyi amaçlıyor.

''Tek tek öğretmenler ve eğilimler açısından bakıldığında da, öğretmenlerin devrimci potansiyelini hareket geçirecek önermelerin, tartışmaların çok sınırlı olduğu gözlenmektedir. Bu dar çerçeveyi parçalayarak tartışmayı zenginleştirmek; öğretmen hareketinin yıllarca biriken sorunlarını aşmayı amaçlayan örgütlenmesini de daha kalıcı ve sağlıklı bir yapıya kavuşturacaktır'' diyen kitapçık bu tartışmalara zemin oluşturabilecek verilerin sunulmasını hedefliyor.

Kitapçık Eğit-Der şubelerinden ve Alan Yayıncılık'tan sağlanabilir.

10 yıllık suskunluktan sonra

Öğretmenler de eylemde

• Teknik öğretmenlerin eylemleri, sendikalaşma mücadelesinin önemini bir kez daha gösterirken, sendikal hakkın nasıl alınması gerektiğini de işaret ediyor.

1990 yılı başları ülke çapında, tüm öğretmen ve çalışan kesimlerin sendikal hak mücadelesini yakından ilgilendiren Teknik Öğretmenler Eylemleriyle birlikte yaşandı.

2 Kasım 1989 tarihli resmi gazetede, Bakanlar Kurulu kararınca, tüm Teknik Öğretmenlere % 20 ile % 40 arasında **''Özel Hizmet Tazminatı''** verilmişken, bu tazminat bir genelge ile % 2 ila % 8'e indirildi. Bunun üzerine tüm Teknik Öğretmenler, **''MEB, Maliye Bakanlığı ve tüm ilgililere protesto telgrafı çekmek, okullardaki Atölye ve Kısım Şefliklerinden istifa etmek, Sadece (20 saat) maaş karşılığı derslere girmek için dilekçe vermek, toplu viziteye çıkmak, diğer kültür öğretmenleri gibi 15 saat maaş karşılığı için dilekçe vermek, üzerlerine atölye zimmet sorumluluğunu almamak, alınan tazminatları Maliye Bakanlığına geri göndermek, iş önlüklerini giymemek..vb.''** bir dizi eylemler gerçekleştirdiler.

Ocak ayı içine yaşanan Teknik Öğretmenler direnişi, tüm çalışan kesimlerin (özelde öğretmenlerin) **''sendikalaşma''** mücadelesinin önemini bir kez daha duyurdu. Sendikal hakların nasıl alınması gerektiği üzerinde de işaretler taşıyan eylemler, çalışan kesimlerin örgütlülüğüne dayanmayan kazanılmış hakların nasıl gasbedileceğini de açıkça göstermektedir. 12 Eylül karanlığından bu yana büyük bir sessizliğin içine sürüklenen öğretmenler açısından, bu hak gasbına karşı yürütülen eylemler oldukça uyarıcı nitelikteydi.

EĞİT-DER'İN BASIN AÇIKLAMASI

Eğit-Der İstanbul Şubesi tarafından yapılan basın açıklamasında, Teknik Öğretmenlerin eylemleri desteklenerek, **''Bu haksız uygulama ile öğretmenlerin kazanılmış haklarının ellerinden alınmak istendiği ve birliğin hak almanın ön şartlı olduğunun ayırdına varıldığı''** vurgulandı. Eğit-Der açıklamasında;

''Bu adaletsiz uygulamaya karşı hakları için direnen Teknik Öğretmen arkadaşlarımız, bir dizi eylemlerde bulunmuşlardır. Bakanlığın bu niyeti karşısında Teknik Öğretmenlerin ezici çoğunluğu birlik olmuş, birliğin hak almanın önşartı olduğunun ayırdına varmaya başlamışlardır.

Arkadaşlarımızın bu eylemi, öğretmenlerin günümüzdeki en yakın talebi olan Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika hakkının nasıl alınacağını göstermesi meşrutiyetlerini kabul etmiş bu eylemleri, yasallıkla, yasalara rağmen birleştirdiği, karşı zoru kendi zoruyla bulmanın önemini de bize göstermiştir.'' denildi.

Devrimci Gençlik Yeniçeltek katliamını protesto etti

Yeni Çeltek'te yaşanan katliamı Devrimci Gençlik İstanbul Üniversitesi'nde düzenlediği bir forumla protesto etti.

200 civarında öğrencinin katıldığı forumda diğer devrimci demokratik güçler de foruma destek verdiler. Konuşmalar yapıldı, şiirler okundu, sloganlar atıldı.

Gençliğin devrimci eyleminin birliğinin somutlandığı forumda Devrimci Gençlik adına dağıtılan bildirilerde ve konuşmalarda Peşmergelerin zehirlenmesi ve özellikle katliamın nedenleri anlatıldı. Devrimci Gençlik Yeni Çeltek işçisinin mücadele geleneğini anlattığı bildiride;

''Çünkü Çeltek işçisi 1980 öncesinde faşizme karşı DİRENİŞ KOMİTELERİNDE birleşip faşist terörün karşısına dikilmiştir. Çünkü Çeltek işçisi işçi sınıfı demokrasisinin ülkemizdeki sayılı örneklerinden birini yaratarak işletmeye el koymuş ve üretenlerin yöneten de olabileceğini kanıtlamıştır.

Çünkü Çeltek işçisi 1980 sonrasında anti-faşist direniş hareketinin gerillalarını bağrına basmakta tereddüt etmemiştir.

Çeltek işçisine bugün kanıyla ödettirilen, Yeni Çeltek ocaklarında yarattığı anti-faşist direniş ve devrimci demokrasi destanıdır.

Çeltek işçisinin bugün kanıyla ödediği filizlendirdiği yeni dünya ile oligarşinin yüreğine saldığı korkudur...'' dendi.

12 Eylül ideolojisinin biçimlenişi

Sivil diktatörlük

Dünyada oldukça sıcak ve karmaşık gelişmeler yaşanıyor. Kuşkusuz ülkemiz bu altüst oluşlardan etkileniyor, bu gelişmelere karşı tavrı ve bu gelişmelerle ortaya çıkan yeni dengelere göre konumu da belirleniyor. Fakat bu belirlenim, emperyalizme bağımlılık ilişkileri içinde kendi iç gerçekliklerine göre biçimleniyor.

Özal'ın ABD gezisi bu açıdan dünyadaki altüst oluşların sıcaklığını koruduğu aşamada, emperyalizme bağımlı ülke politikalarının nasıl bir belirlendiğinin tipik özelliklerini ve ipuçlarını taşıyor. Görünüşte Ermeni Soykırımı Karar Tasarısı ve Kıbrıs Sorunu üzerine oturulmaya çalışılan gezide, Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği'ndeki iç gelişmeler, Ortadoğu süreci ve Türkiye'nin dış-dünya ilişkileri , ekonomik durumu ve konumu ele alınıyor.

Ülke içinde kitle desteğini yitiren Özal'ın, ABD yönetimi tarafından önemli bir itibar gördüğü ve desteklendiği açık. Bu destek, emperyalist ülke politikalarının, bu politikaların bağımlı ülkelere nasıl yansıdığının ve bölgesel gelişmelere müdahalelerde bağımlı ülkelerin nasıl kullanıldığının işaretlerini de taşıyor.

AZERBAYCAN HALKI DEĞİL GERİCİ-ŞOVEN İLİŞKİLER SAHİPLENİLİYOR

ABD Sovyetler Birliği'ndeki gelişmelere, bu gelişmelerinanidenivmelenmesivebağımsızlık istemlerinin hemen gerçekleşmesinin yaratacağı sonuçların belirsizliği ve bu gelişmelerin tamamıyla kendi kontrolünde süreç içinde gerçekleşmesi isteğiyle, Azerbaycan'daki olaylara doğrudan ve açık müdahale etmiyor. Sovyetler Birliği içindeki gelişmelerle, Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmelere karşı tavrı farklılık taşıyor. Fakat yine de uzun zamanlı olarak en küçük parçalarına kadar dağılmasını istediği Sovyet sistemindeki ırkçı-gerici gelişme ve ilişkilerden hoşnut görünüyor. El altından ilişkilerini geliştirip destekliyor.

Türkiye'de ise resmi olarak Azerbaycan konusunda ABD ile aynı doğrultuda bir görüş belirtilse de, ülke içinde ırkçı-gerici unsurlar devlet eliyle organize edilip kışkırtılarak Azerbaycan konusu gıdıklanmaya çalışılmaktadır. Böylece, emekçi halkın yaşadığı sorunlar gözden kaçırılarak, toplumsal ilgi bu noktada odaklanmaya çalışılmaktadır. Böylece, bir yandan da, yükselen toplumsal muhalefete karşı sivil faşist harekete kan verilmektedir.

Kuşkusuz bu politikalar göçe zorlanan Bulgaristan göçmenleri üzerinde de görüldü. **''Müslüman soydaşlarımız''** denilerek Taksim alanında mitingler düzenlendi, olmadık kıyametler koparıldı. Ama sonuç ortada. **''Müslüman soydaşlar''**a nasıl, ne kadar sahip çıkıldığı açık. Geri dönen yüzbinden çok kişi. Kalanlar ise fahişeliğe zorlandı, aç-açıkta bırakıldı.

Şimdi de 1 Mayıs 89'da işçi kitlelerine silah çekerek Taksim'i kana bulayan politika, Azerbaycan halkı için mitingler düzenliyor. Kendi halkına karşı silah çeken **''Türk-İslam''**cı faşist devlet politikalarıyla Azeri halkına sahip çıkılamaz.

Azerbaycan'daki gelişmelerde Ermenistan'ın olumsuz konumunun yanısıra, emekçi halka yabancılaşmış Sovyet bürokratik diktatörlüğünün, yitirdiklerini telafi etmek için Azerbaycan'daki kanlı saldırganlığına karşı, Azeri halkını yine kendi devrimci dinamikleri savunup-belirleyecektir. Yoksa **''Türk-İslam Sentezi''** adı altında her türlü gerici değerleri temel alan baskıcı-şiddetci faşist ideolojinin kendisi değil. Unutulmaması gereken Azeri ve Ermeni halklarının kardeşliğidir.

TÜRK-İSLAM SENTEZİ: DEVLETİN RESMİ İDEOLOJİSİ

12 Eylül'ün sivil devamı olan siyasal iktidar, ülke içinde politikalarının eksenine oturttuğu yalan ve demagoji ile kitleleri her türlü gerici değer ve ilişkiler içinde tutmaya çalışmaktadır. Dinsel ve şoven öğeler, faşist politika gereği, kitlelere bir **''uyuşturucu''** olarak taşınmaktadır. Kendini **''Türk-İslam Sentezi''** olarak ifade eden resmi faşist politika, üniversitelerde türbana gözyumarak, ilk-ortaokul ve üniversite ders kitaplarına bilime aykırı, ırkçı-gerici içerikler katarak ve hatta **''memurlara din eğitimi''** gibi yasa tasarıları hazırlayarak, devlet eliyle faşist sömürü düzenine uygun kafalar yetiştirmek, toplumu bu değer yargıları içinde tutmak ve gelebilecek olası bir toplumsal muhalefet örgütlenmesinin önüne geçmek hedefindedir. Dahası dinsel-şoven öğeler, altyapı ve örgütsel olarak da devlet eliyle beslenmektedir. İmam Hatip Liseleri, Kuran kursları ve ABD ilişkili **''Rabıta''** örgütünün devlet kademelerindeki etki ve örgüt bağı bunun yeterli açık örneğidir. Diğer üretim-dışı alanlarla (Milli savunma, İçişleri) birlikte Diyanet işleri'ne ayrılan alabildiğine yüksek bütçe payı, işçi ve emekçi yığınlardan vergi olarak gasbedilen paraların yine işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin örgütlenmelerinin önüne geçmek için onlara karşı kullanıldığının-kullanılacağının su götürmez örnekleridir. Nitekim devlet destekli gerici mihrakların **''cihat''** çağrıları bu gelişmeleri doğrular niteliktedir.

DOĞU: ASİMİLASYON VE SOYKIRIM POLİTİKALARI

Bütün demagoji, yalan ve kafa bulandırmalarına rağmen siyasal iktidarın gerçek yüzü, tüm çıplaklığıyla Doğu'da açığa çıkmaktadır. Nitekim Nusaybin'in Elmabahçe köylüleri koruculuğu reddettikleri için baskınlarla taciz ediliyorlar, tehdit altında tutuluyorlar, gözaltına alınıyorlar ve göçe zorlanıyorlar.

Taşdelen köyünde ise, köye giriş-çıkış, hava karardıktan sonra dışarı çıkmak, kayıtsız erzak getirmek yasaklanıyor. Köylüler getirilen erzağa damga vurdurtmak, isim yazdırmak, damgalanan boş ambalajı göstermek ve her ay karakola 3 katır odun getirmek zorunda bırakılıyor. Baskın, yasak ve gözaltılarla taciz edilen Taşdelen köylüleri Ocak 1990'da **''yasaklı yaşam ve baskılardan''** dolayı Irak'a sığınıyorlar.

Kısacası Bulgaristan'daki baskı ve asimilize etme çabalarına ve Azerbaycan'daki Sovyet(bürokratik dikatörlük) saldırısına karşı çıkar görünen bir devlet politikasının, kendi ülkesindeki asimilasyon ve soykırım politikalarıyla çifte standart uygulamaları içine girmesi, şaşırtıcı değil. Kürt halkı üzerindeki baskı, gözaltı, sürgün, vb. anti-demokratik uygulamlar günlük yaşamın bir parçası gibi. Asimilize etme, baskılarla sindirme ve öldürmeyi temel alan (soykırıma varan) devlet politikaları, işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerindeki baskı ve sömürü politikalarından ayrı değildir.

GÖSTERMELİK PARLAMENTO VE ÖDÜLLENDİRİLEN SİYASAL TEMSİLCİLER

Siyasal iktidarın parlamento etkinlikleri, sömürü sisteminin tüm gerici niteliklerini kendinde barındırıyor. Egemen güçlerin kendi aralarında bile **''demokratikliği''** tartışılan parlamentoda yasama, egemen güçler ve siyasal temsilcilerinden yana çalıştırılıyor. Sistemi vareden tüm temel konularda olduğu gibi, **''Kıyak emeklilik, milletvekili maaşlarının artırılması''**nda da iktidar-burjuva muhalefet işbirliğini sürdürüyor.

İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine dönük her türlü engeli çıkartan siyasal iktidar, 33 yaşını dolduran milletvekillerini emekli maaşına bağlayarak ve maaşlarını artırarak, egemen güçlerin **''kapıkullarını''** ödüllendiriliyor. Böylece milletvekillerinin eline 8 milyona yakın para geçerken, Teknik Öğretmenlere verilen **''Özel Hizmet Tazminatı''** ellerinden geri alınıyor, çoğunlukla asgari ücretle çalışan PTT işçilerine (değil insanca yaşayacağı) yaşayabileceği bir ücret zammı bile çok görülüyor.

''Nereden Buldun Yasası'' ile mal varlıklarına mallar katan soyguncunun fırsatçının, kaçakçının yanına yaklaşılmazken, dar gelirlilerin, küçük memurların ellerine geçenlere de göz dikiliyor. Sendika yöneticilerinin ise seçilir seçilmez mal bildiriminde bulunma zorunluluğu var.

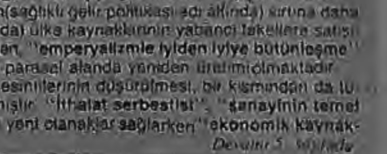
Özcesi parlamentoda sömürü sisteminin politikaları yasalaşıyor. 12 Eylül faşist yönetiminin işbaşına geldiğinde verdikleri vaatler, hayatın her alanında yasakların, baskının ve şiddetin yasalaşması oluyor. Şu anki parlamentonun işlevi de, bu yasak ve baskı yasalarının korunup geliştirilerek faşist sömürü sisteminin yeniden üretilmesi oluyor tüm göstermelik yapısı içinde.

10 YILLIK 24 OCAK KARARLARI VE 50 KAT YOKSULLAAN HALK

12 Eylül'ün sivil devamı siyasal iktidarın ekonomik temeli 24 Ocak Kararlarıdır. Uluslararası yeni ekonomik işbölümü çerçevesinde Türkiye'nin emperyalizme daha da bütünleştirme programı olan 24 Ocak Kararlarının 10.yıldönümü. 10 yıldır gelinen nokta, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar için dayanılmazlaşmış yoksulluk, zam ve zulümdür. Ekonomik yoksullaşmanın son sınırına varılmış, demokratik hak ve özgürlükler, yasak ve baskı uygulamalarına dönüştürülmüş ve günlük yaşamın bir parçası olarak kabul ettirilmeye çalışılmış, toplumun tüm demokratik örgütlülükleri yokedilmiş ve yaşam bütün boyutuyla depolitize edilerek **''açık bir cezaevine''** dönüştürülmüştür.

Bunun yanısıra devletin bütün kaynakları ve olanakları uluslararası ve yerli tekelci sermayeden yana çalıştırılmıştır. Ülke kaynakları **''özelleştirmeler''** adı altında yabancı-yerli tekelci sermayeye akıtılmış ve ülke **''ucuz emek cenneti''**'ne çevrilmiştir. Ulusal gelirden tarım % 16, ücretliler % 14 ve faiz, kâr ve rant gelirlileri, (egemen sınıf) % 70 pay alarak, gelir dağılımındaki uçurum en üst boyutlarına varmış ve ülkemizde dünyanın en azgın **''sömürü olayı''** yaşanmıştır.

IMF direktifleriyle Merkez Bankası (Onun Amerikan beyinli başkanı) tarafından hazırlanan ve Özal'ın onayından geçen Yeni Para Programı'nı, ithalat serbestisini ve ihracatta yeni çözüm düzenlemelerinive özelleştirmeleri, 24 Ocak kararlarının uygulanması yeniden üretilmesi ve alabildiğine pekiştirilmesi olarak değerlendirmelidir.

Nitekim, **''yatırımların ve ihracatı teşvikte, Merkez Bankası kaynaklı kredilerin ve KİT'lere yönelik desteğin azalması, Merkez Bankası'nın (döviz satın alarak para yaratıp) karşılıksız para basmaması, kur artışlarının yavaşlaması, enflasyon beklentisiyle birlikte faizlerin düşürülmesi, Türkiye'de sağlıklı bir gelirler (!) politikası uygulamasını''** içeren Yeni Para Prgramı, işçi ve emekçi sınıfların(sağlıklı gelir politikası adı altında) sırtına daha da bineceği, (özelleştirmeyi hızlandırma adı altında) ülke kaynaklarının yabancı tekellere satışının hızlandırılacağı, kısacası, 10 yıldır uygulana gelen, **''emperyalizmle iyiden iyiye bütünleşme''** programının daha da geliştirilip-pekiştirilmesinin parasal alanda yeniden üretimi olmaktadır.

Bir kısım mallarda gümrük vergilerinin ve fonkesintilerinin düşürülmesi, bir kısmından da tümüyle kaldırılması ile ithalat sınırlamaları kaldırılmıştır. **''İthalat serbestisi''**, **''sanayinin temel girdilerinde ucuzlamaya''** yolaçarak sermayeye yeni olanaklar sağlarken ''ekonomik kaynak-

Devamı 5. Sayfada

MESS'in oyununa sendikalar sessiz

MESS'in ve tüm işverenlerin oyunlarını tersine çevirebilecek tek güç, işçilerin örgütlülüğü ve mücadelesidir

• İşçilerin, mücadeleleriyle geri adım attırdığı MESS, 1 maaş tutarında avansla ek zam sorununu geçiştirmeye çalışıyor.

• Sendikalar bu oyuna göz yumarak, enflasyon karşısında kaybettiklerinin kazanılması yerine MESS'in çizdiği sınırları kabulleniyorlar.

• İşçiler "domuzdan kıl koparsan kârdır" mantığına kapılmadan, önemli olanın "domuza domdom kurşunu vurmak" olduğunu bilinciyle, kaybedilen bütün haklarını almak dorğrultusunda bir mücadele çizgisi izlemelidir.

İşçilerin hızla yükselen fiyatlar karşısında ücretlerinin erimesi, satın alma gücünün azalması sonucunda kayıplarını gidermek amacıyla yükselttikleri ek zam talepleri metal işkolunda işverenlerin en saldırgan örgütlerinden MESS'e geri adım attırdı. Şimdiye kadar bu yöndeki talepleri **"Sözleşme düzenini bozucu"** ve **"yasadışı"** olarak niteleyen MESS, bu geri adımı atarken yine MESS'liğini gösterdi.

İŞÇİLERİN MÜCADELESİ, MESS'E GERİ ADIM ATTIRDI

Yayınladığı açıklamayla MESS, üyelerine **avans niteliğinde** ve en çok üç taksitte ödenmek üzere 1 maaş tutarında para verilmesini **tavsiye** ediyor, böyle bir uygulamanın toplu sözleşme düzenini ihlal etmeyeceğini vurguluyordu. Elbette, MESS'i bu kararı almaya zorlayan çeşitli nedenler vardı. İşçilerin çoğu zaman sendikalarından bağımsız ve hatta sendikalarına rağmen yürüttükleri ek zam mücadelesi (Otomobil-İş'e bağlı Philips, Permatik, Türk Metal Gebze şubesinde yaşananlar vb.)tek tek işverenleri zorlamaya başlamıştı. İşverenler bağlı bulundukları MESS'in katı tavrından dolayı çelişki içinde kalırken MESS açısından da kendi üyeleri arasındaki etkinliğinin yitirilmesi gündeme gelmişti. Son zamanlarda sürekli kan kaybeden (Demir-Çeliklerin ve bazı başka kuruluşların MESS üyeliğinden ayrılması) MESS, merkezi otoritesini zedelememek için bir manevra yapmak zorunda kalarak, böyle bir karar aldı.

MESS'in şimdiye kadar olan tavırları açısından bir geri adım olmasına rağmen, bu manevra hem işçilerin taleplerini karşılamaktan çok uzaktır hem de metal işkolundaki sendikaların MESS karşısındaki teslimiyetçilikleri yüzünden işçilerle sendikalar arasında yeni çatışmalara yol açacak niteliktedir. MESS'in bu tavsiye kararı, işçilerin her gün sağnak halinde yağan zamlar karşısında kaybettiklerini karşılamaktan uzaktır; çünkü 1) Tavsiye niteliğindedir, Her işveren bu parayı verip vermemekte serbesttir. 2) Avans niteliğindedir. Tekrar geri alınması sözkonusudur. 3) 1 maaş tutarındadır ve ücretlere yansımamaktadır.

MESS'İN DAYANAĞI: SENDİKALAR

Kısacası, işçilerin yürüttükleri mücadele sonucunda kendi otoritesini ve bütünlüğünü korumak kaygısıyla bu kararı almak zorunda kalan MESS, işçilerin önüne sadaka niteliğinde bir şeyler atarak sorunu geçiştirmek niyetindedir. Ve bu konuda en büyük desteği de sendikalardan görmektedir.

Sorunun gündeme gelmesinden beri sürekli işverenlerin ağzıyla konuşan, işçilerin en doğal talebi olan ek zammı MESS gibi **"toplu sözleşme düzenini bozucu"** olarak nitelendiren Otomobil-İş genel merkezi, işçilerin bu yöndeki eylemlerini engellemeye, engelleyemediği noktada da sahiplenerek içini boşaltmaya çalışmıştı. Fakat yine de ek zam talebini önleyememiş ve göstermelik de olsa, MESS'den ek zam isteğinde bulunmuştu.

MESS'in son kararı üzerine de, verilecek paraların alınması yönünde karar alan Otomobil-İş merkez yönetimi işçilerin bu konudaki kaygılarına da doyurucu bir açıklama getirememiştir. Verilecek paranın avans niteliği hatırlatılınca, **"söz şimdi alın paraları, ileride geri alınmaması için biz elimizden geleni yapacağız"** gibi bir tavra giren ve işverenlerle görüşmeleri şube yönetimlerine de değil, işyeri temsilciliklerine bırakarak kendini olayın dışına çeken bir yol izlemektedir. Böylece sorumluluktan kaçmakta, işçilerin gücüne güvenerek doğan kayıpların tamamını almak gibi bir mücadeleye girmektense, MESS'in oyununa seyirci kalmakta, onun çizdiği sınırlar içinde oynamaktadır. MESS gibi işverenlerin en büyük örgütlenmelerinden birisine karşı merkezi bir güç olarak çıkmak yerine, topu ve sorumluluğu işyeri temsilciliklerine atmaktadır.

Türk Metal yöneticileri ise büyük bir yüzsüzlükle bu ödemeyi ek zam olarak nitelendirmekte ve **"bunu biz aldık"** diyebilmektedir. Daha önce Gebze Şube yönetimini görevden alıp, Gebze şubesini parçalayan Türk Metal merkez yönetimi, işçilerin kayıplarının karşılanıp karşılanmadığını, olayın avans niteliğinde geldiğini vb. gözardı ederek, bunu işçilerin de gözünden kaçırmaya çalışarak önüne kemik atılan köpeğin mutluluğuyla MESS'in bu kararına can havliyle sarılmaktadır. İşyerlerinde doğan tepkileri ise işverenlerle birlikte bastırmanın yollarını aramaktadır.

Siyasi ve ekonomik karar alma mekanizmalarını ellerinde tutan, iktidarı istediği gibi yönlendirebilen işverenler her sözleşme sonrasında işçilerin aldığı ücret artışlarını törpüleyebilmek, karlarına kar katabilmek için zam silahını kullanmaktadırlar. Enflasyonun, bir sömürü aracı olarak yapısal bir karakter kazandığı ülkemizde işçiler toplusözleşmelerle kazandıklarını kısa sürede kaybetmektedirler. Ve bu kayıpların giderilmesi amacıyla ek zam talepleri yükselmektedir.

Sermaye sınıfının iyice pervasızlaştığı, bütün yasal olanakları kendi çıkarları doğrultusunda düzenlediği, siyasi iktidarla görülmedik bir boyutta bütünleştiği 1980 sonrasında işçilerin satın alma güçleri yarı yarı azalmıştır. Bütün bu kayıpların geri alınabilmesi ve sadece metal işkolunda değil, diğer işkollarında da işverenler tarafından oynanmaya çalışılan benzer oyunların bozulması ancak işçilerin bilinçli ve örgülü bir mücadelesiyle mümkündür.

İşçilerin büyük ekonomik kayıpları sonrasında girdikleri mücadele işverenleri zorlarken, işverenler de kepçeyle aldıklarından bir kaşık işçilere dağıtarak mücadeleyi eritmeye çalışmaktadırlar. Bugün MESS'in yaptığı da budur, yarın diğer işverenlerin yapacağı da budur. İşçilerin önemli bir kısmı da **"domuzdan kıl koparsak kârdır"** mantığıyla bu oyuna düşebilmektedir. İşte kurulan bu tuzakları bozmanın,yılların getirdiği kayıpları gidermenin yolu işyerinde bütün işçileri kucaklayabilecek, onları sınıf bilinciyle donatarak o doğrultuda hareket ettirebilecek, önemli olanın **"domuzdan kıl kopartmak"** değil, **"domuza domdom kurşunu vurmak"** olduğunu kavratabilecek işyeri örgütlenmelerini hayata geçirmektir.

Demokratik Tekstil Sendikası yöneticileri Kumkapı katliamını basın açıklaması ile pro...to ettiler

sömürü çarkına 16 kurban daha

Katliamlar nereye kadar

• 16 Ocak'ta meydana gelen Kumkapı yangını ve 16 işçinin ölümü, egemenlerin ve siyasi iktidarın genel politikalarının sergileyicisi oldu.

• İşgüvenliği ve işçi sağlığı konusundaki uygulamalar, yaşanan sömürüden ayrı düşünülemez. Çözüm örgütlülükte.

3 Mart 89. Levent Sanayi Sitesi'nde, boya atölyesinde patlama; 12 ölü...

16 Ocak 90. Kumkapı Nadir Han, tekstil atölyesinde yangın: 16 ölü...

Sermayenin ve siyasi iktidarın genel politikalarının sadece bir parçası olan işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundaki aldırmazlık, ciddiyetsizlik devam ettikçe bu ne ilk ne de son katliam olacak.

Yaşanan olaylar; Yangın unutulmuş bir sigaradan mı başladı? Elektrik hattı zayıf mıydı? Sorularının ötesinde genel bir politikanın sergileyicisi. Tek hedeflerini **"Daha fazla, en fazla kâr"** olarak belirlemiş patronların politikaları bunlar.

İşgüvenliği; İşçinin en dalgın olduğu anda bile kaza geçirmesini önleyecek önlemlerin alınmasıdır. Ama bu tanım patronların keyfini kaçırır. Çünkü bu yönde alacakları her önlem, kârlarından biraz daha eksilme demektir. İşgücünü daha ucuz kılmanın, daha fazla kâr sağlamanın her yolunu deneyecektir işveren. Bu yüzden işgüvenliğini ve **"Allah korusun" "İhmal ölüm getirir"** yazılı levhalarıyla, göstermelik talimatnamelerle geçiştirecektir. Bu da göstermektedir ki işçilerin mücadelesi olmaksızın işverenin iş güvenliği konusunda adım atmasını beklemek hayal olur. Her konuda olduğu gibi iş güvenliği konusunda da çözüm işçilerin elinde, işçilerin örgütlüğündedir.

KUMKAPI KATLİAMI; ÖZELLİKLE KÜÇÜK ATÖLYELERİN YAYGIN OLDUĞU TEKSTİL İŞKOLUNDA ÖRÜTLENMENİN ZORUNLULUĞUNU ACI BİR GÖSTERGESİ OLDU

Kumkapı katliamı, küçük atölyeler
ha yoğun ve daha gözle görülür olan
ma koşullarının elverişsizliğ
sağlıksızlığının göstergesi oldu. Özelli
dın ve çocuk çalışanların yoğun olduğ
çük ötelyelerin yaygın olduğu
işkolunda örgütlenmenin zorunluluğun
yakıcılığıyla hissettirdi. Gerçekten de
işkolunda üretim yapan fabrika ve at
siyasi iktidar eliyle sürdürülen politi
tüm açıklığıyla yaşandığı alanlar. Dol
"İş kazaları"ndan da nasibini alıyo
feksiyon atölyeleri ve tekstil fabrikal
sıfsız işgücünün ağırlıkta olduğu bu
azgın, pervasız sömürü alanları. Sig
güvencesiz, ölümüne çalışıyor teksti
ri.

Ve artık katliamlara **"dur"** deme
manı geldi. Ölenlere, yaralananlara
yas tutmak yerine, örgütlülük yarat
İşyeri birimlerinde oluşturulacak b
lülükler, yaşanan tüm sorunların çö
de doğrudan işçileri devreye sokaca
konulara işgüvenliği de dahildir. Sağ
venli iş koşullarının sağlanması yön
koşulları yaşayan işçiler belirleyici
yaşanan olumsuzlukların üzerine b
lü güçle gidecektir. İşçiler, ölüme
katlanmaya kılpayı çalışmaya
edilemeyecektir. İşte o zaman 16 ha
rumluluğu yanık unutulan bir sigar
lenemeyecektir. İşçiler hem
koşullarının iyileştirilmesi geliştiril
venli kılınması noktasında zorlayıc
hem de bu koşulların uygulanmasın
leyici olacaktır. Aksaklıklara anın
hale edebilecek, göstermelik ta
talimatnamelerin yerini gerçek anl
lemler alacaktır. Çözüm, patronla
fında, ya da daha dikkatli dav
değil, çözüm örgütlülükte...

Basın açıklamasına eng

• Demokratik Tekstil İşçileri Genel Başkanı Asiye Yaşargün, Kumkapı katliamına ilişkin basın açıklaması yapmak istediği için gözaltına alındı.

Siyasi iktidar ardıardına yaşanan iş cinayetlerine sessiz kalırken, duyarlı davranan kişi ve kuruluşlara saldırılarını sürdürüyor. Son örneği, 21 Ocak Cumartesi günü yaşandı. Kumkapı katliamına ilişkin basın açıklaması yapmak isteyen **Demokratik Tekstil İşçileri Sendikası Genel Başkanı Asiye Yaşargün** polisçe gözaltına alındı.

16 Ocak'ta meydana gelen ve 16 kişinin ölümüyle sonuçlanan Kumkapı yangınına ilişkin basın açıklaması yapmak için olay yerine giden bir grup insan, polisin müdahalesiyle karşılaştı. Gerekçe ilginçti: **"Bize haber vermeniz gerekirdi. Ya size bir saldırı olsa burada?"**Asiye Yaşargün bu gerekçeyle gözaltına alındı. Gerçi Kumkapı Karakolu başkomiserince gözaltı **"Şeref misafirliği"** olarak adlandırıldı ama başkomiser **"bilirsiniz gözaltına aldıklarımızı başka bir yere alırız. Koltuğa oturtmayız"** diyerek misafirlik konusunda herkesi "ikna" etti.

Gözaltına alma olayı halktan büyük tepkilerle karşılandı. Kucağında çocuğuyla polisleri engellemeye çalışan bir kadın tepkilerini şöyle haykırıyordu: **"Ayda 50-60 bin liraya han köşelerine mahkum e**
ondan sonra da yangınlara, patla
kurban gidiyoruz. Bunlara sesiniz
ken, gerçekleri anlatmaya çalışanl
altına alıyorsunuz. Bırakın ge
söylesinler"

O gün Asiye Yaşargün'e söylet
gerçekler bildiride şöyle yer alıyo
"...Bugün başta İstanbul olmak üz
Türkiye'de binlerce, onbinlerce işç
kapı'da meydana gelen bu katliam
siyle karşı karşıya bulunmak
Konfeksiyon atölyeleri ve küçük im
neler her türlü işgüvencesinden
olup, çalışma koşulları, can güven
hil sağlayamayacak haldedir...Teks
rikaları ile küçük konfe
imalathaneleri, devletin temel po
nezdinde, sürdürülen, sigortasız, g
siz ve ucuz emek gücünün sömür
yerler haline gelmiştir.. Kumkapı
de sondur. Bu tür katliamların çö
bütün işçilerin sendikalaşma faaliy
katılmaları ve işyeri örgütlülükleri
ve kitle sendikasını temel alan send
taşımaktır."

"KURTULUŞ İŞÇİLERİN ÖRGÜTLÜ MÜCADELELERİ GERÇEKLEŞECEKTİR"

Yaşargün, yaklaşık üç-dört saa
"misafirlik"ten sonra salıverildi. N
içi rahattı. Onu saldırılardan koruya
kurumun varlığını tüm "sıcaklığıyl
setmişti çünkü...

"Sendikaya geçit yol

Merter'de kurulu, 286 işçinin çalıştığı Fibaş A.Ş'de 6 işçi 15.1.1990 tarihinde, tazminatsız işten atıldı. İşveren işten atılma olmadığını, işçilerin kendi istekleriyle işten ayrıldıklarını iddia ederken işçiler "tek suçumuz sendikalaşmak"diyorlar. Ve ekliyorlar; "İşveren bizlerin demokratik tekstil sendikasına üye olduğumuzu öğrendikten sonra, zorunlu mesai, tuvaletlerin kapatılması, Cumartesi-Pazar zorunlu çalıştırma gibi yöntemlerle üzerimizde bir baskı oluşturarak işçiyi ayak işlerine verdiler. Bunun anlamını sormak için müdürlüğe gittiğimizde ise dışarda bekleyin denildi. Ve bizi işyeri kapısının önüne çıkarıp, kapıyı arkamızdan kapatarak; defolun gidin diyerek kovdular".

Demokratik Tekstil yöneticileri bir gün sonra işyerine giderek basın toplant
lemek istediler. Geçmişte Otomob
başkanlığı yaptığını ve bu işleri iy
iddia eden personel müdürü Celal
"Kardeşim bu ülkede on binlerce se
Ben sizin gibi hayali bir sendikaya
olmam" diyerek, basın toplantısın
mek istedi. Atılan işçilerin de müdah
rine büyüyen tartışmalarda C. Akş
"kendileri ayrıldı' derken, daha so
re dönerek "sendikalı olunca hava
niz. Her şey çözümlenecek sandınız
nızı verdim" biçiminde gerekçeler
atmaları. Ve işbaşı zilini 10 dakika
dırarak, tartışmayı izleyen Fibaş işç
tışmadan uzaklaştırdı.

KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...KISA...

Karadeniz Örme Sanayi: Eylemde kadınlar başı çekiyor

Ayazağa'da kurulu Karadeniz Örme Sanayi işyerinde kadınların başı çektiği 300 işçi direnişe geçti. Şubat ayı başlarında aralıklı olarak toplam 7 arkadaşlarının işten atılması üzerine eyleme geçen işçiler, üyesi oldukları Hak-İş'e bağlı Öziplik-İş'in ilgisizliğinden de şikâyetçiler.

Sendika yönetiminin "patron işçi atabilir" düşüncesinde olduğunu söyleyen işçiler, işyerindeki erkek işçilerin edilgenliğinden de yakınıyorlar. Kadın temsilciler aracılığıyla örgütlenen eylemlerde başı yine işçiler çekiyor. Ufak çocukların çalıştırıldığı ve kadın işçilerin ağırlıkta olduğu işyerinde eylemler yemek boykotu, (makina kapama) iş yavaşlatma biçiminde sürdürülüyor.

10 bin işçi için grev kararı

Tarım-İş Sendikası, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (TİGEM) bağlı 38 işletmede çalışan 10 bin üyesi adına grev kararı aldı. Tarım-İş ve TÜHİS arasında sürdürülen toplu sözleşmelerin de idari ve mali hükümlere ilişkin 25 maddede anlaşma sağlanamadı.

Usaş'ta Bakanlığın izniyle kıyım

USAŞ'ta 30 Ocak günü 28 işçi toplu olarak işten çıkartıldı. USAŞ'ın SAS'a devredilmesinden sonra, Hava-İş'in örgütlülüğünü dağıtmaya yönelik olarak işkolunun değiştirilmesi sonucu yetkili sendika olarak TOLEYİS seçilmişti. Bundan sonra kademeli olarak başlayan işten çıkartmalar, Çalışma Bakanlığı'ndan izin alınarak ve İş Yasasının 24. maddesine göre toplu işten çıkartmalar başladı. İlk aşamada çıkarılan 28 işçiye tebliğ yapıldı.

100 bin işçiden ek zam eylemi

Teksif'e üye 100 bin işçi ek zam istemiyle 5 Şubat'la yemek boykotu yaptı. İstanbul, İzmir, Adana, Bursa, Yalova, Çerkezköy, Çorlu, Balıkesir, Kayseri ve Eskişehir'de toplam 200 işyerinde gerçekleşen eylemler, işvereni ek zam konusunda zorlamayı amaçlıyor.

Grevdeki işyeri satıldı

Özgıda-İş'e üye 145 işçinin 330 gündür grevde olduğu Schweppes fabrikaları satıldı. Eski ve yeni işveren arasında varılan antlaşmayla, eski işveren işçilere, bir yıl önceki ücretleriyle iş akitlerini fesetmeyi önerdi. Yaklaşık 1 yıldır grev yapan işçiler, hem işlerini kaybetme hem de kıdem tazminatlarını bugünkü asgari ücretin altındaki ücretlerle almak tehlikesiyle karşı karşıya kaldılar. Yeni işverenin (Coca Cola Eqport'a bağlı Meksan) yeniden üretime geçebilmesi için, sözleşmede anlaşılması ve grevin sona ermesi gerekiyor. Grev öncesi ortalama ücretin öncelikle asgari ücret düzeyine yükseltilmesi ve bunun üzerine 1.yıl % 100 artı 50.000 TL, 2.yıl, % 75 art 50.000 TL zam yapılmasını öneriyor. Eski işverenin önerisi ise, grev öncesi ücretlere göre kıdem ve hibar tazminatlarını ödeyerek, asgari ücretin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 5,5 aylık maaş farklarını vermeyi öneriyor. Sendika bu önerinin kabul edilemeyeceği konusunda ısrarlı olduklarını vurguluyor.

Ramada'da sendikasızlaştırma

İstanbul Ramada Hotel'de Tursan-İş Sndikasının toplu sözleşme yetkisi için bakanlığa başvurduğu tarihten itibaren başlayan işten çıkartmalarda sayı 39'a ulaştı. İşten çıkarılanlara yapılan fesih bildiriminde, "kadronun iptali nedeniyle maalesef göreviniz sona ermiştir." denilirken, Tursan-İş yöneticileri, işyerinde toplu sözleşme için gerekli sayıda üye kaydettiklerini, işverenin bunu öğrenir öğrenmez "toplu kıyıma" başladığını söylediler.

Mahkeme kararı işverene vız geliyor

Batman TPAO'da çalışan ve 12 Eylül'den bu yana çeşitli nedenlerle gözaltına alınan 107 işçiden 46'sının beraat etmesine rağmen, işlerine geri alınmadılar. Bunun üzerine işe geri dönebilmek için açtıkları davayı da kazanmalarına rağmen, işverence "sakıncalı" görüldükleri için işe alınmıyorlar.

Hava İş Genel Başkanı Ayşin:

Sendikaları aktif mücadeleye çağırdı kınandı

Hava-İş Sendikası Genel Başkanı Atilay Ayçin USAŞ'ın satılması konusunda basın açıklaması yaptı. Ayçin açıklamada; ulusal değerlerin yabancı sermayeye peşkeş çekilmesine ve bunun bir parçası olan USAŞ'ın satılmasına karşı sendikaları aktif mücadeleye çağırdı. "USAŞ'ın satılması hukuken olmasa bile fiili yabancı bir firmaya bu konuda Türkiye tekel hakkı tanımıştır" diyerek, düzenlerin kalkmasını istedi. Ayrıca "KİT (Kamu İktisadi Teşekkülü) personel rejiminin düzenlenmesi ve 233 sayılı K.H.K.'nın bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına dair 3909 sayılı K.H.K.'nın iptalini istiyoruz. Bu kanun hükmündeki kararname kanunlaşıncaya kadar hiçbir sendikal k sıtlama yoktur ve olamaz da diyoruz. Ve bu konuda başta Türk-İş olmak üzere tüm demokratik kurumları sendikaları, bu kanun hükmündeki kararnameyi geçersiz kılmak için Türk-İş onbeşinci olağan genel kurul kararları doğrultusunda aktif mücadeleye çağırıyoruz. Kitleler temelinde verilecek bu mücadelede biz Hava-İş olarak üzerimize düşen görevi sonuna kadar yerine getireceğiz." diye belirtildi.

Prof.Muammer Aksoy'un öldürülmesi

Sendikalar tarafından kınandı

T.Belediye-İş Sendikası, T.Denizciler Sendikası, Hava-İş Sendikası, T.Deri-İş Sendikası, Kristal-İş Sendikası, Besisen, Tekgıda-İş Sendikası, TÜMTİS, Petrol-İş, Otomobil-İş Sendikası, ortak basın açıklamasında bulunarak Prof.Muammer Aksoy'un öldürülmesini kınadılar.

Sendikalar, basın açıklamasında;

"...Bu cinayet ülkemizde hızla yükselen gerici ve anti demokratik düşüncelerin ifadesidir. İşçi sınıfı ve sendikalar demokratik ve laik bir Türkiye'nin uzun yıllar mücadelesini vermiş ve verecektir.

İşçi sınıfının birlik ve beraberliği bu tertipleri bozarak oyranmak istenen oyunları bozacaktır.

Türk halkına ve Muammer Aksoy'un ailesine başsağlığı diliyor, Muammer Aksoy'un kişiliğinde demokrasiye yönelen bu alçakça saldırıyı kınıyoruz" diye belirttiler.

...şmeli personel, hiçbir guvencesi olmaksızın işverenin keyfiyetine sunuluyor

...özleşmeli; resmi köle

...asa Mahke- ...n iptal kara- ...e sayarak, ...tidarca yeni- ...deme getiri- ...ararname, ...eli personeli ...leler haline ... iktidar ken- ...arını da çiğ- ... pervasızca ...or. Keyfiye- ...a kararname

...önce iptal edilen, sözleşmeli per- ...gili kararnameye ilişkin Anayasa ...si şu kararı vermişti: **''İşçi ve me- ...nları dışında kalan işler için, yasal ... alınma koşulu ile ve sınırlı olarak ...bilir.''**

...l kararından sonra, kararname bu ...hiçe sayarak yine gündemde. Siya- ...kamu kuruluşlarında sözleşmeli per- ...çalıştırmayı yasallaştırıyor, ...ırıyor. Buna göre sözleşmeliler ka- ...ştığı halde kamu güvencelerinden, ...larından yararlanamayacak, işçi sta- ...yılmayacak. Buna bağlı olarak sen- ...klardan da yararlandırılmayan ... personel, tamamen KİT yönetim- ...kümetin keyfiyetine bırakılıyor. Çı- ... kararnamede sözleşmelilerin ...ükleri memur tanımı içinde ele alı- ...ık ve güvenceler anlamında işçi ve ...ur sayılmıyor, hiç bir yasaya bağlı ...rlar.

...ELİYE İMZALATILAN: KÖLELİK ...GESİ... İŞ GÜVENCESİ YOK. ...ŞMA KOŞULLARI İŞVERENİN ...YİCİLİĞİNDE SAPTANIYOR. BU ...ARA EN KÜÇÜK İTİRAZ İŞTEN ...SEBEBİ.

...eli personel hangi şartlarda çalıştı- ...unu anlayabilmek için (örnek ola- ... genel müdürlüğüne ait) bir hizmet ... ne göz atmak yeterli:

...lin, görev yeri sözleşmede belirtilen- ...eğil. Gerektiğinde işletme içindeki ...lerinde de görevlendirilebiliyor (ör- *...DD'ye çamaşırcı olarak girmiş bir* ...D'nin kararıyla tamir servisine alı-...

...lin görevi sözleşmede şöyle belirtil- ...onel görevinin gerektirdiği yetki ve ...ğu taşır, görevlendirileceği bütün ...rlükteki kanun, tüzük, kararname, ..., genelge ve emirlere uygun olarak ...un göstereceği yerlerde yapmayı ta- .... Personel bu hizmetleri karşılığın- ...zleşmede belirtilen aylık ücreti ... bir ücret talep edemez. Personel ...nda başka işte çalışamaz. Aksi bir ...CDD'ye bu sözleşmeyi derhal fe- ...verir.''

...deye göre personelin hizmet sınırı ...nel müdürlüğün göstereceği her işi, ...yerde yapmak zorunda. Kendisine ...üm angarya işleri içinse ayrıca üc- ...lemez. Yani personelin, sözleşme- ...an 'görev ünvanı' 'görev yeri' ...göstermelik ve işletmenin keyfiye- ...değişebilir.

...ni sözleşmede ''TCDD ilgiliyi söz- ...since gerektiğinde yurt içinde ve ...a geçici görevle görevlendirebilir.'' ...in sözleşmesi süresi içinde görev ...halden iş ve hizmet icapları gereği ...de başka yerlere ve TCDD'nin iş- ...akli TCDD sözleşmeli personel yö- ...hükümlerine göre yapılır. Ancak ...özleşme süresi içinde herhangi bir ...inde bulunamaz.''

...in açık ifadesi, anlamı şu; Bölge içi ...e dışı, yurt içi ya da yurtdışı, tüm ...enel müdürlüğün elindedir. Genel ...ilgili personeli, istediği yerde çalış- ...na sahiptir. Oradan oraya sürme ...ardır. Personelin bu konuda (diğer- ...olduğu gibi) hiç bir belirleyiciliği ...akkı yoktur.

...lükler, istekler bununla da bitmi- ...na süresi ve saatleri konusunda da ...ddeleri devam ediyor;

...ma süresi, Bakanlar Kurulunca Ge- ...lük personeli için tespit edilen ça- ...t ve süreleri olmakla birlikte ...belirtilen görevinin gereği olarak ...til ve bayram günleri de dahil, per- ...276 saate kadar çalıştırılabilir. ... kendisine verilen görevleri çalış- ...timine bağlı kalmaksızın sonuçlan- ...rundadır. Bu sözleşmede yer alan ...atleri dışındaki çalışma karşılığın- ...ği bir ücret ödenmez.''

...ddeler olduğu gibi, çalışma süresi ...de işverence belirlenmiş. Genel ta- ...tatili de dahil normal çalışma sü- ...76 saat olarak belirlenmiş (Çalışma ...t değil. Sözleşmede boş bırakılan ...üresi bölümü'' işverence dolduru- ...276'da olabiliyor, 300'de.) Nor- ...sürenin 192 saat olduğunu ...köleliğin sınırını göstermekçin ye- ...ek. Yine sözleşmeli personelin me- ...yok. Kendisine verilen görevin ...olursa olsun, çalışma saatinin biti- ...n bitmesine bağlı.

...eli personel için işgüvencesi sözko-... Sözleşme süresinin genellikle 6 ...sınırlanması bunda başlıca etken ...özleşmenin feshedilmesinde tüm yetkiler işverene verildiğinden, sürekli işini kaybetme tehdidiyle karşı karşıya sözleşmeli personel.

Sözleşmenin sona erdirilmesi, görevin sona ermesi halleri ise şöyle belirtilmiş; ''sözleşmenin yenilenmesi, ölüm veya malulluk aylığı almak amacıyla ayrılma hallerinde görev sona erer. Personelin, bu sözleşme hükümlerine aykırı hareketinin tesbiti, sözleşmeli personel alma şartlarından birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya sonradan bu şartlardan birini kaybetmesi veya ilgili yönetmeliğe göre hakkında görevden çıkarma cezası verilmesi halinde, sözleşmenin bitiminden önce herhangi bir ihbarda bulunmaksızın sözleşme fesedilir.. Personelin sözleşmenin süresi içinde feshi veya herhangi bir nedenle sona ermesi, halinde, TCDD'ce personele hiç bir şekilde tazminat ödenmez''

Bu cümleden de anlaşılabileceği gibi, sözleşmelinin; kölelik anlaşmasına en ufak bir başkaldırısı(örneğin, tayin edildiği yere gitmek istememek, bayram tatilini kullanmayı istemek gibi) işten atılmasınınsebebi olabiliyor. Ama kendi isteğiyle sözleşmeyi feshedemiyor.

Bu köleliğin ''bedeline'' gelince.. Personel, sözleşmeyi imzaladıktan sonra, boş bırakılan ücret kısmı genel müdürlükçe dolduruluyor. Bu madde işverenin''taktirine'' bırakılmış.

Sözleşmeli personele ilişkin hükümler yorum gerektirmeyecek denli açık aslında. Sözleşmeli personele imzalatılan sözleşme, çalışanın tüm hak, özgürlük ve güvencelerine koca bir çarpı atıyor. Tüm baskılara, keyfiliklere, zorbalıklara karşı sessiz, körükörüne bağlı çalışanlar yaratılmaya çalışılıyor.

Bugün hükümetçe çıkartılan kararname bu köleliği kurumlaştırmaktan başka bir amaç taşımıyor. Hatta varolan koşulları geriye götürerek uygulamayı katmerlendiriyor. Buna bir örnek, yeni kararnameyle, SSK'ya bağlı sözleşmelilerin (2 ay içinde) emekli sandığına geçirilerek kıdem tazminatı niteliğindeki hakların elinden alınması.

Siyasi iktidar açıkça suç işliyor. Açıkça; çünkü kendi yasalarına bile aldırmaksızın, anayasasına aykırı bir uygulamayı resmileştiriyor. Çalışanları köleleştiren uygulamaları yasalaştırıyor.

Aynı işi yapan, aynı koşullarda çalışan insanları keyfi uygulamalarla ayırıyor, ayrı statülere bölüyor. Buna bağlı olarak farklı anlaşmalar getiriyor.

Hukukçuların karşı çıkışlarına da kulakları tıkalı siyasi iktidarın. Sözleşmeli personelin haklarının çok yönlü güvencede olması gerektiği, hukuki statüsünün belirlenmesinin ve istihdam güvencesinin sağlanmasının zorunlu olduğunu açıklayan sesler hükümetin yanından bile geçmiyor.

Egemen sınıflara ve siyasi iktidara varolan yasalar da yetmiyor artık. Ülke siyasi iktidarın keyfiliğince çıkartılan kanun hükmünde kararnamelerle yönetiliyor. Bu çabaların neye hizmet ettiyse açık, egemen sınıfların çıkarlarına, isteklerine.

Sözleşmeli personele ilişkin kararnamede bu çabalardan biri. Çalışanların hak ve özgürlüklerinden biraz daha çalabilmek çabası.

Türk-İş genel kurulunda, tüm çalışanların sendikalı yapılması yönünde karar alan sendikalar bu karar yönünde mücadele etmek, çeşitli eylem biçimleri geliştirmek zorundadır.

Sendikaların bu yönde çabalarının ilk adımı, sözleşmelerde atılacaktır. Sözleşme görüşmelerinde, işvereni, işletmedeki tüm çalışanların kapsam içine alınması gibi bir maddenin kabulüne zorlamak, aynı zamanda tüm çalışanların birlikte mücadelesini getirecektir.

Sözleşmeli personel, kendisini köleleştiren bu uygulamayı direnmelidir. Bu direniş işletmelerdeki tüm çalışanlarla birlikte bir tavır geliştirmede ve işyerlerindeki örgütlülüğün yaratılması sürecinde gerçek ifadesini bulacaktır. Bir yandan işyeri örgütlülüklerinin oluşturulması yönünde çalışırken, diğer yandan demokratik kitle örgütlerinden, meslek odalarına, basından diğer işyerlerine dek uzanan bir kampanyayla kamuoyu duyarlı kılınmalı, gündem belirlenmelidir.

Kölelik belgesine sessizce imza atmak, işlenen suça, gerçekleşen ve bundan sonra gerçekleşebilecek yeni saldırılara boyun eğmek olur.

Kararnamenin, parlamentodan geçip yasalaşmasına kadarki süre iyi kullanılmalı, sendikalar ve çalışanlar birlikte hareket edip, tüm çalışanları sendikalı kılma rotasında hızla adım atılmalıdır. Bu anlamda sendikalara da büyük görev düşmektedir.

Sivil diktatörlük

Baştarafı 3.sayfada

...ların akıllı kullanımı'' adı altında, (yatırım yapmak yerine eldeki yatırımları da yok fiyatına yabancı tekellere satarak) ülke kaynaklarının yabancı tekellere sunulmasından başka bir anlama gelmemektedir.

Çıkarılan kararnamelerle üreticileri büyük sıkıntılara sokacak olan, sebze-meyve ithalatında gümrük vergisini sıfırlanması uygulaması, hal mafyası ile başedemeyen (!) bir ''**aciz devlet**'' imajından öte, devlet politikalarının bilinçli bir pervasızlıkla kimlerden yana işletildiğinin göstergeleri oluyor.

,24 Ocak Kararları ile ekonomik bunalım daha da artmıştır. Siyasal iktidar, toplumsal muhalefetin cılız olduğu (işçi ve emekçi kitlelerin örgütsüz olduğu) bu ortamda, alabildiğine keyfi ve pervasız ekonomik-politik uygulamalar içine girmiştir. Kitle desteğini yitirmesine rağmen, ABD ve emperyalist kuruluşlardan hala destek alan sivil 12 Eylül iktidarının bu uygulamaları, giderek yarı baskanlık sistemine yönelmiştir.

Kitlelere ''**demokrasi**'' vaadettiği halde en küçük bir demokratik tavır bile sergilemeyen düzen içi muhalefet partisi SHP, kendi iç sorunları ile boğuşmakta, dahası kendi anlayışı içindeki farklı egilimlere bile tahammül edememektedir. TBKP'nin bir düzen partisi olarak (ki şimdi gözaltı kahramanlıklarıyla sürdürülen) düzen-içi siyasal sahneye soyunmasının yanısıra, SHP'den ayrılanlarla yeni partileşmelerin ortaya çıkması, işçi sınıfını ve geniş emekçi kitleleri düzene yedekleme çabalarından öteye gitmemektedir. Hatta şu yada bu şekilde DİSK üyesi işçileri oluşturulacak partilere ''**taban**'' yapma eğilimleri bile gözlemlenmektedir.

Bu açıdan SHP ve diğer düzen-içi muhalefet öğeleri, düzeni yeniden üretme görevini görmekte, en ufak demokratik hak ve örgütlükler doğrultusunda bile bir ''güç'' oluşturmamaktadırlar.

Siyasal iktidarın ''**toplumsal uzlaşma**'' çağrısının sıcaklığını ve etkisini koruduğu bir zamanda yapılan SHP kurultayı ile SHP Parti Meclisi, kendi anlayışları içindeki farklı eğilimlerin dıştalanarak-işçi adını ağızlarına bile almayan, doğrudan işverenden yana-Baykal grubunun tartışmasız egemenliğine geçti. Böylece hükümete muhalefet etmenin ötesinde bir işlev görmeyen SHP, toplumsal uzlaşmanın düzen içi muhalefet partisi olarak) en etkili gücünü oluşturan bir yapıya dönüşmüş oluyor.

SHP'deki bu gelişmelerin-özellikle sendikalar ve Türk-İş'in yeni oligarşik yapılarıyla toplumsal muhalefeti önleme doğrultusundaki işlevleri de gözönünde bulundurulursa-sendikal alana yansısı önemli etkiler taşıyabilecektir. Çünkü toplumsal uzlaşma adı altında, işçi sınıfına ve emekli kitlelere önerilen yeni kölelik koşullarıdır; toplumsal muhalefetin daha doğmadan boğulmasının hedeflenmesidir.

Sendikalar ve Türk-İş'in yeni yapılanmasının yanı sıra SHP'nin de, egemen güçlerin sözcülüğü doğrultusunda yeni düzenlemelere girmesiyle, 10 yıldır uygulanan 24 Ocak Kararlarının tıkanmasının ve çözülemeyen ekonomik bunalımın ardından gelen toplumsal uzlaşma önermesinin gerçekleşmesi yönünde yeni gelişmeler sağlanıyor. Sosyo-ekonomik, politik olarak önümüzdeki günler oldukça sıcak gelişmelere gebe görünmektedir.

Tekelci güçlerin has adamı Baykal'ın insiyatifiyle SHP'deki yeni düzenlmemeler, egemen güçlerden referans taleplerini içermektedir. Toplumsal muhalefetin yükselmesini, ''**sol görünüm**'' altında engellemek, parlamento duvarlarına hapsetmek yönünde bir görevi yerine getirme çabası içindedir. SHP'nin tutumu da, yeni kölelik koşullarını ifade eden toplumsal uzlaşma konusunda yeni bir örnektir.

Türk-İş ve bağlı sendikalara ''**oligarşik yapılar**'' oluşturulmuş ve ''devlet sendikası'' yapısı pekiştirilmiştir. Türk-İş'in ağırlıklı olduğu işyerlerinde yüzbinlerin üzerinde sözleşmeli olarak çalıştırılan işçiler, işveren tarafından istendiği saatte, istendiği yerde, istendiği kadar ve istendiği ücrete çalıştırılmaktadır, Koşullar, kölelik koşullarıdır. (İşçilerin (sözleşmeli personel) ''**beden ve beyin özgürlükleri**''ni kazanmak için sendikalaşmaları temel bir zorunluluktur.

Sözleşmelilerin işçiliğe ve sendika üyeliğine geçişinin engellenmesinin yanısıra, sendika üyesi işçiler üzerinde siyasal iktidarca sendikasızlaştırma ve sözleşmeliye geçirme tehditi de durmaktadır. Ve bir ''**devlet sendikası**'' olarak Türk-İş'in bir şey yapmak gibi bir çabası da yok.

PTT işçilerini toplu sözleşmelerinin grev aşamasında, ''**Şevket Yılmaz-Cemil Çiçek anlaşmasıyla**'' satılması, siyasal iktidarın ''**toplumsal uzlaşma**'' çağrısıyla aynı zamana denk düşmesi bir rastlantı değildir. Bu durum, Türk-İş'in ''**Toplumsal barış**'', siyasal iktidarın ''**Toplumsal uzlaşma**'' çağrılarının işlev olarak birleştirmektedir.

OECD'nin Türkiye Raporu'nda enflasyonun nedeni, kamu harcamalarındaki artışlarla açıklanıyor ve fatura ücretlilere yüklenmeye çalışılıyor; kuraklık ve üretim düşüklüğü gibi nedenlerle ''**kemer sıkma**'' politikasının uygulanamadağı ve kesinlikle uygulama zorunluluğu ifade ediliyor.

İşçilerin ve emekçi kitlelerin, şimdiden çerçevesi(temel çizgileri) gözüken sosyo-ekonomik, politik surece, müdahale edebilmesi açısından, hayatın her alanında direnme zorunluluğu acil bir görev olarak dayatıyor. Kuşku yok ki bu direnme zorunluluğu, emperyalizme ve faşizme karşı mücadele temeline oturmaktadır. Bu açıdan, siyasal iktidarın ''**toplumsal uzlaşma**'' çabaları, bu mucadelenin örgütlenmesininin önüne geçme, onu doğmadan boğma çabalarıdır. Bir diğer yanıyla da her türlü kitle desteğini kaybeden ANAP hükümetinin kendisine meşrutiyet kazandırma çabasıdır.

Egemen güçlerin merkezileşmiş siyasal gücüne ve güçlü sınıf örgütlülüğüne karşı, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin hayatın her alanında (değişik işyerleri, işkolları, mahalleler, okullar ve tarlalar da vb.) bu olumsuz gelişmelere müdahale edecek direniş yapılarının yaratılması, bunlar arasında ilişki ve bağların sağlanması ve işçi sınıfı ve geniş emekçi yığınların arasındaki dayanışmanın öne çıkarılması dayatan, ertelenemez bir zorunluluktur.

Muammer Aksoy'un cenazesinde polisin saldırısından gazeteciler de nasibini aldı.

Anarşi-terör yok, faşist cinayetler var

Türk Hukuk Kurumu Genel Başkanı Prof.Dr.Muammer Aksoy 31 Ocak 1990 Çarşamba günü katledildi. Prof.Aksoy tıpkı A.İpekçi'ler, D.Öz'ler ve C.O.Tütengil'ler gibi, bilimin ve insanlığın düşmanları tarafından hedef seçilerek katledildi.

İdeolojik gıdasını, 12 Eylül'ün resmi ideolojisi olan Türk-İslam sentezinden alan ve son günlerde Azerbaycan olaylarıyla ırkçı-gerici-şoven bir dalga yükseltilmeye çalışılıyor.

Derinleşmekte olan ekonomik-politik istikrarsızlık ve burjuva politikalarının geniş halk kitleleri nezdinde meşruluğunu yitirmeye başlaması karşısında egemen sınıflar ittifakı (oligarşi) kendisine geniş birhareket alanı ve bu alandaki politika ve manevralarına da meşruluk kazandırmayı amaçlamaktadır.

Egemenlerin bu noktadaki hedefleri ise devrimci-demokratik muhalefeti bulanıklaştırmak ve sindirmek şeklinde gündeme geliyor.

Bulanıklık ''anarşi-terör yeniden hortluyor'' 12 Eylül öncesine dönülüyor'' demagojileri ile sağlanmak isteniyor.

Azerbaycan olaylarıyla dikkatler başka yöne çevrilerek, içteki istikrarsızlığın gizlenmesi öngörülüyor.

Bu demagojiler etrafında siyasi iktidarın,

parlamento içi, parlamento dışı muhalefetin ''teröre karşı ittifakı'' yaratılmaya çalışılıyor. Ve bu ittifak, sistemin ekonomik-politik tıkanıklıklarını aşmada bir taktik olarak kullanılıyor.

ŞEVKET AĞA, AZERBAYCAN OLAYLARINI TELİN EDİYOR

Sınıfın hak ve istemlerinde sus-pus olan Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz ise; yanına aldığı Hak-İş'ten Selim Uslu ve MHP'nin eski, ANAP'ın yeni ideoloğu Yaşar Okuyan'la birlikte kapı kapı dolaşarak, televizyonda endam-ı arz ederek Azerbaycan olaylarını telin ediyor.

Sendikalara gönderdiği yazılarla da 3 Şubat'ta Ankara'da yapılacak olan ''telin'' mitingine katılım istiyor.

Muammer Aksoy'un katledilmesinin ardından da gerilimin tırmanmaması için mitingin iptal edildiğini açıklayarak, Muammer Aksoy'un ardından timsah gözyaşları döküyor.

SHP'nin politikaya bulaşmamış genelbaşkan İnönü ise; Politik bir manevrada bulunarak, ''Aksoy'u mafya öldürmüş olabilir mi?'' diye sorarak, cinayetin arkasındaki siyasi gerçekliği gizlemeye çalışanların korosuna katılıyor.

Burjuva basın ve TRT bu koronun diğer seslerini oluşturuyor.

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞELİM:

3 Şubat'ta Adli Tıp Kurumu morgundan sabah saat 9'da alınan cenaze daha sonra Adliye Sarayına getiriliyordu. Burada yapılan konuşma ve saygı duruşunun ardından, kortejler oluşturularak, ikinci törenin yapılacağı TBMM'ye doğru sloganlarla yola çıkılıyordu. Sincan banliyö treninin uzun uzun siren çalarak cenazeyi selamlaması ise alkışlarla karşılanıyordu. Yürüyüş korteji zaman zaman çevik kuvvet tarafından bölünerek durdurulmak istense de polis bunda başarılı olamadı. Meclise gelindiğinde, öndeki kitle içeri girebilirken, yol boyu katılımlarıyla 6000'e yaklaşan kitle meclisin Çankaya kapısında bekletiliyordu. Mecliste yapılan törenin arkasından Dikmen ve Çankaya kapılarında oluşan iki ayrı kortej, Maltepe Camisinin önünde birleşerek, buradaki katılımlarla birlikte 10.000'e ulaşıyordu.

VE CENAZEYE POLİS SALDIRISI

Devrimci İşçilerin ve Devrimci Gençliğin pankart ve sloganlarla disiplinli bir şekilde kortej oluşturmasının yanında 20'şer kişilik iki küçük grubun grup sloganları yarıştırmaları ise ayrı bir ilginçlikti. Caminin önünde Devrim Andının içilmesinin ardından kortejler halinde mezarlığa doğru yürüyüş kolu ilerliyordu. Yürüyüş boyunca atılan sloganlar ise; ''Faşizme Karşı Birleşelim; Anarşi Terör Yok Faşist Cinayet Var! Türkiye İran olmayacak!. Aksoy'un Katili Faşizmdir.'' şeklindeydi.

Yürüyüş kolu Sıhhiye köprüsüne geldiğinde çevik kuvvet yolu keserek cenazeyi durduruyordu. Kitlenin, ''Bilime Saygı İstiyoruz, İrticaya Değil, Bize Yol Verin!'' sloganları karşısında çevik kuvvet barikatının güçlendirilerek, saldırıya hazırlanması sonucu kitlenin polis barikatını kırmasıyla, resmi sivil polislerin saldırısı başlıyordu. Bu arada kortejin içinde bulunan cenaze arabası da SHP'li milletvekilerinin de olağanüstü gayretleriyle birlikte polis tarafından kaçırılıyordu.

Polis Aksoy'un cenazesinde Allah Allah sesleri ve küfürlerle saldırarak elindeki İsrail sopalarını insanların kafalarında kırıyordu. Bir komserin ''gazetecileri, gazetcileri'' sözleriyle de saldırı gazetecilere yöneliyordu. Polisin taşlanmasının ardından kitle dağılıyor ve polisin bu vahşetinde sekiz gazeteci ve çok sayıda yürüyüşçü yaralanıyordu.

Bu ve benzeri cinayetlerde de görüldüğü gibi, Muammer Aksoy'un katledilmesiyle oynanmak istenen oyun, polisin cenazeye saldırmasıyla bütünleşiyordu. Cenazeye binlerce insanın katılımı oynanmak istenen bu oyunun bozulacağının açık göstergesidir.

Ve bir kere daha ''Anarşi-Terör Yok, Faşist Cinayet Var!'' diyoruz.

YONSAN GREVİ BAŞARIYLA SONA ERDİ:

Yonsan işçileri 1 yıl süren grevlerini başarıyla tamamladılar. Sıcak, soğuk, kar kış demeden süren grevde net 530 bin lira ücret artışı elde edildi, sosyal haklarda da artış sağlandı. 1990 yılı Eylül ayında da ücretlere yüzde 70 zam yapılacak. Yonsan işçileri direnip kazanmanın coşkusunu yaşarken, örgütlü mücadeleyi sürdüreceklerini söylüyorlar.

Cam işçileri işten atılmalar konusunda Genel Merkezin tavrını yoğun biçimde eleştiriyorlar

Cam işçileri Kristal-İş Genel Merkez yöneticilerinden hesap sordu

Haklar mücadeleyle alınır

Kristal-İş Topkapı şubesine bağlı işçiler, genel merkezde toplanarak işten atılmalara karşı tutumlarından dolayı genel merkez yöneticilerinden hesap sordu. Nedense(!) genel merkez yöneticileri işçilerin, genel merkeze gelmesinden ve basının da orada bulunmasından rahatsızlık duydular. Polisin gelmesi ve genel merkez yöneticileriyle görüşmesinden etkilenen yöneticilerden Ziya Karadeniz, basını dışarı çıkarmak istedi. Basın mensuplarına "Sizin burada olmanızdan dolayı polis geldi. Polise işçiler sendikayı basacak diye ihbar gelmiş. Sizin burada olmanızı bize gerekçe olarak gösteriyorlar. İşçilerle biz zaten kendi aramızda konuşacağız" denilerek genel merkezi terk etmeleri "rica" edildi.

Basın mensupları, "Polis böylesi durumlarda her zaman gelebilir. Ancak sizin bundan bu denli rahatsız olmanız ve üstelik bizi gerekçe olarak göstermeniz anlamsız bir tavırdır" dediler.

Ve "eğer bizim çıkmamıza ilişkin bir karar verilecekse bu kararı bir kaç yönetici değil, buraya gelen işçiler vermelidir" dendi.

Bu sözlerden sonra özellikle gazetemiz ve Emeğin Bayrağı dergisi muhabirlerine genel merkez yönetimi ve çevresi "siz taraflı yazıyorsunuz", "Biz sizin ne olduğunuzu nereden bilelim", "Provakatörler" biçiminde ifadeler kullanıldı ve küfür edildi.

Gazetemiz ve Emeğin Bayrağı dergisi muhabirleri de "Evet biz tarafız, sınıfın tarafındayız. Ve yazılarımızı buna göre kaleme almaktayız" ve "asıl siz provakasyon ortamı hazırlıyorsunuz" diye cevap verdiler.

Bu sözlerden sonra eski genel sekreter olan, şimdi sendikada uzman olarak çalışan İbrahim Eren'in başını çeken grup tarafından saldırıldı, basın mensupları zorla dışarı atılmak istendi. İbrahim Eren ve adamları o sırada genel merkeze gelen işçilerin sayısının az olmasından cesaret alıyordu. Bu saldırı gerçekleşirken genel merkez yöneticisi Ziya Karadeniz, tavırsız kalarak yapılanlara onay verdi.

Saldırıya rağmen dışarıya çıkartılamayan muhabirlerden daha sonra, "adet yerini bulsun" diye genel merkez adına Ziya Karadeniz özür diledi. Muhabirler "bize saldıranlar gelsin, işçilerin önünde özür dilesin" diye yanıt verdiler. Ayrıca bu tavır "yalnızca bize yapılmış değil, cam işçilerine yönelik bir saldırıda ve genel merkez bir kez daha gerçek yüzünü göstermiştir" dediler.

İşçilerden kaçarcasına odalarına saklanan genel merkez yöneticileri, işçilerin kararlı tavrı karşısında zorunlu olarak açıklama yaptı.

Ziya Karadeniz, Genel merkez adına hesap verdi.

Cam işçileri özellikle; işten atılmalar, Topkapı şubesinde olağanüstü genel kurula gitme nedenleri, açlık grevine karşı genel merkezin tavrını sert biçimde eleştirdiler. Tartışmalar çok canlı, elektrikli bir ortamda geçse de cam işçileri haklarını almakta kararlı olduklarını bir kez daha gösterdiler.

Bir işçi arkadaşın genel merkeze yönelik olarak "Evet siz doğru söylüyorsunuz! Ama işverenin kucağında söylüyorsunuz." sözleri genel merkez yönetiminin sendikal anlayışını yani, işverenle aynı gemide bulunmanın teorisini yapanlara iyi bir cevap oluyordu.

Ek protokolün uygulanmasını isteyen Divriği ve Hekimhan işçilerine Kamusen'den yanıt:

Gelsin Türk-İş'iniz alsın

TDÇİ Genel Müdürlüğü ve Türk Kamu-Sen, Türkiye Maden İşçileri Sendikası ile imzaladığı sözleşme ek protokolünü uygulamıyor.

Protokol, Divriği ve Hekimhan maden işçilerine Demir-Çelik sözleşmelerindeki ekonomik ve sosyal haklardaki farkın ödenmesiyle ilgili. Divriği, Hekimhan maden işçilerinin grevini sona erdiren toplu sözleşmenin eki protokol, Demir-Ççelik sözleşmeleri bağıtlandığında getirilecek farklı ücret ve sosyal hakların maden işçilerine fark olarak ekleneceğinin devlet tarafından kabul edildiğini gösteriyor.

Sendika merkez ve şube yönetimleri bu farkı almak için Kamusen ve TDÇİ Genel Müdürlüğü'nün kapılarını aşındırıyor. Kamusen'in cevabı net: Demir-Çelik sözleşmelerinin MESS imzalamadığı için yasal değil. İşçi sendikasının sözleşmelerin ve protokollerin altında imzalarının olduğunu ve bu konuda TÜRK-İŞ'in aracı olduğunu hatırlatması karşısında daha ilginç bir cevap veriliyor: O zaman gelsin TÜRK-İŞ'iniz alsın."

Sendika sözleşmelerin ve protokolün imzası sırasında devrede olan Devlet Bakanı Cemil Çiçek'le de görüşüyor. Devlet Bakanının cevabı ise çarpıcı bir öneri oluyor. "Türk-İş'ten ayrılın verelim."

Bu durumda sendikanın önünde tek yasal yön vardı: Yargıya gitme. Çünkü 12 Eylül Sözleşme ve eklerinin işverenler tarafından uygulanmaması halinde işçilerini grev yapma hakkını ellerinden almıştı.

Şimdi ne yapılmalı sorusuna cevap önce sorunun nereden ve nasıl başladığını bulmaktan geçiyor. Hekimhan, Divriği maden işçileri haklarını almak için greve gittiklerinde Demir-Çelik işçileri de greve "evet" demişlerdi. Sendikaları farklı da olsa demir madenini üreten ve işleyen işçiler mücadelelerini birleştirmeliydiler. Ancak bu konuda sendikal önderlik olmayınca, ortalıkta cirit atan grev kırıcı işçi düşmanları ve uzlaşmacıların oyunları geçerli oldu. TDÇİ Genel Müdürlüğü yetkililerinin Divriği'ne gelerek elaltından "protokol" önerileri grev kırıcılarını harekete geçirdi. Kaymakama çıkarak, Sendika Şube binasını basarak "Hükümetin verdiğini genelde kabul ediyoruz. Grev istemiyoruz" diyenler bugünkü sorunun sorumlularıdır. Şevket Yılmaz'ın, bir taraftan Demir-Çelik grevi için Türk-İş'in genel greve gideceğini ilan ederken diğer yandan Divriği, Hekimhan sözleşme ve protokolüne aracılık etmesi tam bir ihanetti. O dönemin sendika yöneticilerinin ellerini oğuşturarak, sözleşme ve protokol imzalamaları işçilerin satış belgesini imzalamaları olmuştu.

Kendi sorunlarına, geneldeki sorunlara bakmak, değerlendirmek ve gerekli tavrı alma doğrultusunda önder işçilerin yaratacağı örgütlülükten yoksun işçiler "kendilerini kurtaran" bir sözleşmenin imzalanmasını "kazasız belasız bu işi atlattık" diye düşündüler. Bugün de aynı oyunlar oynanıyor. Sözleşmelere konulan "enflasyon artışına bağlı" maddeler işçileri sömürmeye yarıyor. Enflasyonu siyasi iktidar belirliyor, uygulamasını işveren kendisi yapıyor. İşçinin tek itiraz kapısı mahkeme olarak gösteriliyor.

Bugün Divriği ve Hekimhan maden işçilerinin aylık ortalama 200 bin liraya ulaşan kayıplarının sorumluları kenara çekilip, "Hadi sendika alsın, bunlar bu işi çözemez" diyerek sorumluluktan kurtulamayacakları gibi, kendilerine kişisel, grupsal ve siyasi çıkar sağlayamayacaklarını bilmelidirler. Hekimhan ve Divriği Maden İşçileri koşulları dikkate alarak örgütlü ve bilinçli olarak çözüm yolları üreteceklerdir.

Salihli Tekstil:

Grev 3. ayında

Salihli Tekstil'de grev 3.ayını doldururken, işçilerin kararlılığı değişmedi. Sendikaları Öziplik İş'in gün geçtikçe ilgisizleştiğini belirten işçiler, siyasi partilerinde dayanışma konusunda verdikleri sözleri tutmadıklarını anlatıyorlar. Salihli Belediyesi ise her işçiye günde iki ekmek vererek grevi destekliyor.

İşçilerin greve maddi destek oluşturabilmek için dayanışma hesap numaralarının Salihli Belediyesi aracılığıyla anons edilerek duyurulması talebine işveren önce yasal olmadığı gerekçesiyle karşı çıktı. Ancak işçiler geri adım atmayarak, dayanışma hesap numarasını Salihlilere duyurmayı başardılar.

İşyerinde grev süresince çalışan 30 işçinin ise işveren tarafından ücretli izne çıkarılmalarına rağmen ücretleri ödenmedi. Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne yaptıkları başvurunun sonuçsuz kalması üzerine işçiler **"Bu ülkede hiç bir kurum, hiçbir yasa bizler için değil. En küçük bir talebimiz için bile örgütlü mücadelemiz gerekiyor. Haklarımızı alabilmek için birlikteliğimizi güçlendirmek, örgütlülüğümüzü pekiştirmek zorundayız"** diyorlar.

Grevci işçiler bugünlerde hemdayanışmalarını güçlendirmek, hem de moral destek sağlamak için bir konser hazırlığı içindeler.

Salihli Tekstil Grevi
Dayanışma Hesap Numarası
Salihli Pamukbank Şubesi
305281

Akgübre grevi sonuçlandı ...

• Ak gübre işçileri onurlu bir direniş gerçekleştirip, hakettikleri kazanımları alamamanın burukluğunu yaşıyorlar. Bu sonucu hazırlayan ana faktör, Petrol-İş Sendikası Mersin Şube ve Genel Merkez yöneticilerinin grev öncesi ve grev boyunca sürdürdükleri yanlış anlayış ve tutumlarıdır.

(İşçilerin Sesi-Mersin) Akgübre grevinin Türkiye'de 12 Eylül'den sonra yapılan grevler içerisinde özel bir önemi vardır. Gerek başlangıç nedenleri, gerekse sonuçları bakımından değerlendirildiğinde, bu farklılığı rahatlıkla gözlemleyebiliyoruz.

29 Aralık 1989 tarihinde yapılan referandum sonucu, 18 Ocak 1990 tarihinde Ak-Gübre işçileri buruk bir şekilde işbaşı yaptılar. Çünkü, 384 gün boyunca onurlu bir direnme örneği sunan işçiler, hakettikleri kazanımları alamamanın ezikliğiyle işbası yapıyorlardı. Aslında işçileri bu sonuca iten ne Akgübre şçilerinin kararsızlığı ne de dirençsizliğidir. Bu sonucu hazırlayan ana faktör, Petrol-İş Sendikası Mersin Şube ve Genel Merkez yöneticilerinin gerek grev öncesi, gerekse grev boyunca sürdürdükleri yanlış anlayış ve sergiledikleri yanlış tutumlardır.

Grev boyunca görebildiğimiz eksiklik ve yanlışlıkları belirtmeyi, sınıf kazanımlarının genişletilmesi ve bu deneylerin yaşanacak olan sürece hizmet edebilmesi açısından bir görev olarak algılıyoruz.

Birlik ve beraberlik içinde işçileri greve götüren yönetim, grev süresi içinde kendisine oy vermeyen işçileri devre dışı bırakıp, onları etkisizleştirmeye yönelik bir tavır izlemiş (Grev gözcülüğü nöbetine muhalefetten insanların yazılmaması vb.) bu nedenle işçiler arasında oluşan birlik, beraberlik ve dayanışma ruhunun zedelenmesine neden olmuştur.

Grev süresi içinde gerek Mersin Şubesi'nin gerekse Genel Merkezin kamuoyunun yaratılmasına yönelik yeterli çaba içerisinde olmamaları bizce önemli bir eksiklikti. Onbir ay gibi uzun süren bir grev boyunca tüm işçilerin ve demokratik kitle örgütlerinin katılımını hedefleyen bir yasal mitingin örgütlenmemesi, toplu yürüyüş, açlık grevleri v.b. eylemliliklerin sunulmaması, grevci işçilere gerek maddi, gerekse manevi katkıları sağlayabilecek olan diğer demokratik kitle örgütleriyle sağlıklı bir diyaloğun kurulamaması ve bunun sürdürülememesi, yeterli boyutta kamuoyunun oluşmamasını beraberinde getirmiştir.

Greve çıkarken, tüm işçilere **"açık sözleşme"** vaadinde bulunan şube yönetimi, grevin başlamasıyla birlikte işçiler, şube yönetimiyle birlikte, bu istemlerini Petrol-İş genel merkezine iletmişlerdir. Ancak bu talep karşısında genel merkezin grev boyunca işçileri ve şube yönetimini karşısına alarak onları yalnız bırakması, bir yanıyla genel merkezin gerçek yüzünün açığa çıkmasını beraberinde getirirken, diğer yanıyla böylesi bir gelişme, grevci işçileri psikolojik olarak olumsuz yönde etkilemiştir. Burada üzerinde durmamız gereken önemli bir husus da, özünde önemli anlayış farklılıkları olmamasına karşın, grev boyunca şube yönetimi ile genel merkez arasındaki uyumsuzluğun önplana çıkması. (şube ve genel merkezin kariyerist tutumlarının öne çıkması mücadelenin saptırılması ve doğal olarak da bunun işçiler üzerindeki olumsuz yansımalarıdır.)

"Açık sözleşme" temelinde grevin başarıyla ulaştırılması mücadelesinde sözde sınıf ve kitle sendikacılığını savunduğunu iddia eden şube yönetiminin, özünde işyerindeki örgütlenme sakatlığından (yani örgütsüzlüğünden) ve yine **"söz ve karar sahibi işçilerdir"** ilkesinin yaşama geçirilememesinden doğan yanlışlıklar nedeniyle, sınıf kazanımlarına ciddi boyutta katkılar sağlanmadan grev sona ermiştir.

Grev süresince gözlemleyebildiğimiz en önemli eksikliklerden bir tanesi de eğitim sorununa yeterli duyarlılığın gösterilmemesidir. Onbir ay boyunca gerek sendik
gerekse sendika dışı sınıf biliminin ka
tılmasına hizmet edecek seminer day
terileri, eğitim çalışmaları v.b. faaliye
yapılamaması, grev anlayışının doğru
ranamamasından kaynaklanmakta
Çünkü grevler, ekonomik-demokratik
cadelenin en keskinleştiği alanlardır. G
grevler, işçi sınıfı biliminin kök salacağ
rülmüş ve gübrelenmiş topraklardır.
kü grevler, işçi önderlerinin çelikl
alanlardır.

Sınıf ve kitle sendikacılığının (Devr
sendikacılık) yaşama geçirilmesi anca
yerlerini temel alan "işyeri komite" ve
yeri konseyleri"nin örgütlendirilme
mümkün olacaktır. Böylesi bir örgütl
işçilerin söz ve karar sahibi olması il
nin yaşama geçmesini sağlayacaktır.

Sendika yönetimi, sözde bu düşünce
benimsemekle birlikte, pratikteki davra
ları çok daha farklıydı. Baştan yanlı
pılmış, işyeri komiteleri seçimle d
atama yoluyla oluşturulmuştur. Böyle
anlayış, dolayısıyla işyeri komitelerin
levlerini yerine getirmesini engellediği
komiteleri sendika yönetiminin ku
yapmıştır.

Grev süresince, yukarıda bir bütü
rak sunmaya çalıştığımız eksiklik ve
lışlıklara bir de genel merkezin
oylamasındaki (referandum) dayat
mantığının eklenmesi 10 oy farkla (
288, Hayır: 276,oy kullanmayanlar:
çilerin onbir ay boyunca sürdürd
onurlu direnişin sona erdirilmesini be
rinde getirmiştir.

İnanıyoruz ki, biz Ak-Gübre işçile
şadığımız deneyimden yararlanarak,
delenin içinden çıkan kalıcı örgüt
oluşturma yolunda ciddi adımlar a
devrimci sendikacılık anlayışına de
şen işyeri komite ve konseylerini tü
leriyle yaşama geçirmek için gerekli
göstereceğiz.

Ak-Gübre'de çalışan bir grup İ
Sesi okuru

Türk-İş'le ortak eğitim seminerleri düzenliyor

AAFLI yine devrede

Türk-İş Eğitim Seminerlerini AAFLI düzenlemeye devam ediyor. Türk-İş'in son genel kurulunda Eğitim Komisyon Raporu, seminerlerin ICFTU, ETUC ve APRO dışında herhangi bir uluslararası kuruluş tarafından düzenlenmemesini öngörüyordu. Ancak 22 Ocak'ta Topkapı Olcay Otel'de yapılan "Çağdaş Demokrasiye Ulaşmada Sendikaların Rolü" sempozyumunun AAFLI tarafından düzenlendiği öğrenildi. Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan dışında Türk-İş'teki "sol muhalefet"in sendika başkanları toplantıya katılmadılar.

2 gün süren sempozyumun açılışında AAFLI Türkiye Direktörü Valentin Suazo bir konuşma yaptı. Hava-İş, Yol-İş, Genel Maden İş, Selüloz-İş Eğitim Sekreterleri, sempozyum sonunda yapılan eğitim program toplantısında AAFLI yetkilisinin sempozyumda konuşma gerekçesini sordular. Türk-İş Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu'nun yanıtı "Burada bulunuyordu, konuşma yapmak isteyince reddedemedim" oldu. Başoğlu'nun açıklama yapmaktan kaçınmasına rağmen, tartışma sırasında durum açığa çıktı.

Durumu öğrenen "sol muhalefet"in sendika yöneticileri tepki gösterdiler. Aynı sendikacılar Münir Ceylan'ın sempozyuma katılmasına da "anlam veremediklerini" belirttiler.

AAFLI, yani Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü, Amerikan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (AFL-CIO)'nun Asya ülkeleri sendikalarına yönelik faaliyetlerini yürütüyor.

Geri bıraktırılmış ülkelerde sendikal hareketi denetleyebilmek için AAFLI'nın CIA ile içiçe çalıştığı, Amerikan dış politikasını yürütmede bir araç olarak kullanıldığı dünya ve Türkiye kamuoyunun uzun süredir gündeminde bulunuyor.

AAFLI ile Türk-İş'in ilişkileri resmen, resmi gazetede 12 Aralık 1973'te yayımlanan bir kararname ile başladı. İmzalanan "Teknik Yardım Sözleşmesi" gereğince yürütülen çalışmalar 12 Eylül döneminde hız kazandı. AAFLI eğitim seminerlerine katılan işçi-Sendikacı sayısı AAFLI yayınlarına göre 1977'de 948, 1980'de 929, 1981'de 1289, 1984'te 4.037 oldu. Bu seminerlerde işçi ve temsilci düzeyinden başlayarak geleceğe "uygun" sendikacıların belirlendiği ve eğitildiği biliniyor.

CIA bağlantılı AAFLI ile Türk-İş ilişkilerinin sendikal mücadele açısından büyük olumsuzluklar taşıdığı açık. Ancak Türk-İş, ABD ilişkileri dikkate alındığında bütününün yalnızca bir parçası. 15.genel kurulda tartışma konularından birini de Türk-İş AAFLI ilişkileri oluşturdu. Yüz dolayında delege verdikleri bir önerge ile Türk-İş'in eğitim ve kooperatifçilik çalışmalarına para aktaran AAFLI ile ilişkilerin kesilmesini istedi. Ancak bu konuda genel kurulun yaklaşık dörtte birinin talebini yansıtan önerge, "sol muhalefetin" bu konuda da ilkelibir tutum sergileyememesinden dolayı geri çekildi.

Bir sendikal kuruluş olduğu öne sürülen AAFLI, 12 Eylül'de hak ve özgürlüklerin budanmasına ICFTU bile tepki gösterirken, oralı olmadı. Tersine rejimden destek gördü. AAFLI Türkiye Direktörü Suazo, sempozyumda yaptığı konuşma ile de Türkiye'de demokrasi, sendikal haklar, insanhakları konusunun kendilerini ne denli "ilgilendirdiğini" ortaya koydu. Suazo, Doğu Avrupa ülkelerindeki insanların "demokrasi istediklerini, sosyal adalet istediklerini, fırsat eşitliği, tutaklanan bir kişinin suçluluğu kanıtlanana kadar suçsuz sayılmasını, otoriter idareye, işkenceye son verilmesini,gücün polisten halka geçmesini düşünce, basın, seyahat özgürlüğü istediklerini uzun uzun anlattı. Hatta, "Macaristan'daki bebeğin süt şişesine demokrasi konamadığından" yakındı. Ama "nedense" Türkiye'de demokrasi sorununu, sendikal hareketin önündeki engellere bir türlü gelemedi. Sanki kendisi bir sendikal kuruluşun Türkiye direktörü, karşısındakiler de bu ülkede baskılardan hak ve özgürlüklerin yokedilmesinden en çok etkilenen kesimin temsilcileri değildi. Suazo'yu ne Türkiye'de çocuk ölümlerinin Macaristan'dakinden kat kat fazla olması, ne de işkencenin ayyuka çıkması ilgilendiriyordu. Suazo, "sosyalist" ülkelerdeki gelişmeleri öne çıkarıp, Türkiye'yi unutturmanın hesapları içindeydi.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANAMIYOR

Diğer yandan Türk-İş Başkanlar Kurulu genel kurulun üzerinden iki aya yakın bir süre geçmesine karşın toplanamıyor. Genel kurul kararlarının değerlendirilmesi, yaşama geçirilmesi, toplusözleşme dönemine ilişkin politika belirlenmesi, işten atılmalar gibi gündemde çözüm bekleyen pekçok sorun bulunuyor. Görüştüğümüz "sosyal demokrat" kanadın sendika yöneticileri bu belirsizlikten rahatsız olmuş görünmüyorlar. Bir kısmı başkanlar kurulunun şubat ayı içinde toplanmasını istediklerini söylerken, diğer bir kısmı da özel bir kasıt olmadığını belirttiler.

AFS'de işçi kıyı
ve gözaltı

4.Levent eski oto sanayide kurulu
ri sanayi işyerinde bir haftadır süren
lik, toplam 33 işçinin işten atılması
gelişmeler içine girdi. Herhangi bir s
nın örgütlü olmadığı işyerinde, (1.2.
ten atılan işçiler bir basın aç
yaptılar. Polis aralarında Demokra
stil İşçileri Sendikası Genel Başka
Yaşargün'ün de bulunduğu 20 AFS
gözaltına aldı.

450 işçinin çalıştığı işyerinde soru
ma saatleri ve çalışma düzeninin yen
zenlenmesi isteklerinden kaynak

AFS işçilerinin yaptığı basın açıkl
da ayrıca işverenin;

• İşçi bordrolarında gerçek ücret y
gari ücret göstermek,

• Kadın işçilere işbaşında aşağılay
lerle hakaret etmek,

• Zorunlu fazla mesai yaptırmak
saiye kalmayanları dövmek,

• İş sağlığı ve iş güvenliği tüzüğün
lamamak,

• İşyerinin sağlığı tehdit eden koş
düzeltmemek...vb. yasadışı uygulam
lirtilerek, örgütlenme hakkı ve işçi k
karşı örgütlü bir ses olmak zorunlu
gulanıyor.

Özellikle küçük işyerlerinde işçi
atılma korkusu içinde yaşamaktadı
atmalar, işçi sınıfının temel sorunlar
ri durumuna gelmiştir. Sendikaların
nudaki duyarsızlığı ve tepkisizliği
işyerinden ve işçilerden başlayan bi
lenme göreyini yine işçilerin kendis
lemektedir. AFS işçileri, işvere
yasadışı, keyfi uygulamalarına karşı,
dika genel başkanı içinde toplu
şeklinde gelişen polis-işvreen işbirliği
iyerlerinde yaratılacak örgütlü güç
sokulmadıkça, sendikalar bu yönde
vır alışa zorlanmadıkça, işçilerin örgü
melde dayanışmaları sağlanmadıkça
atılmaların önü alınamaz.

Komat işçileri:
Vazgeçmeyeceği

Komat ve Bilsay, biri üretim diğe
lama alanında olmak üzere Asil Na
iki ayrı şirket, 26 işçinin çalıştığı iş
Basın-İş örgütlü. Toplu sözleşme
mazlık aşamasında olan Komat işçi
bat ayı başlarında yemek boykotu
direnişe geçtiler.

12.1.89'da toplu sözleşme dönem
yan Komat işçilerinin 7 Şubat 90'
mazlık süresi bitiyor. Toplu söz
işçilerin % 300-300 zam isteğine ka
veren % 90 zamda diretiyor.

Komat işyeri temsilcisi Bekir Ha
"vazgeçmeyeceğiz, sonuna
direneceğiz" derken, bir Komat işçi
Genel Müdürü Turgay POZAM'ın
"**burjuvalıkla**" suçladığını, yemek bo
nu kırmak için yemek yemeneye zo
nı ve yemek yemeyenleri işten atmak
ettiğini söylüyor.

Dört günlük yemek boykotunun a
sakal bırakma şeklinde süren eyle
sonra uyuşmazlık kararı bitmiş, gre
sına gelinmiş durumda. Eylemleri
Komat işçilerini yalnız bırakmaya
çileri ve işten atılan AFS Deri Sa
ri, işçiler arasında bugün en çok
duyulan dayanışmanın güzel örne
ler.

yeri komite ve konseylerini aratalım

• İşyeri komite ve konsey örgütlenmeleri, sendikal platormda bir önermedir. Ve nasıl ki devrimci sendikalar işçilere sınıf bilinci taşırsa, bu yapılar da aynı işlevi görür.

de Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle gi- "Markosvari" düzenlemelerle sivil dik- yerleştirilmesi doğrultusundadır. yaşamın ekonomik-ideolojik-politik lerini kapsayacak bu gelişmelerin fa- zaman olduğu gibi başta işçi sınıfı ol- emekçi halklarımıza çıkartılacaktır. sal muhalefetin yükselme çabaları eko- iyasi yaptırımlarla ezilmeye çalışılacak, ıflar "iç düşman" programı çerçeve- rılarını yoğunlaştıracaktır.

ram dahilinde sınıfın mücadelesi de bü- evlet sendikal yapılar içinde düzene ek- eritilmesi hedeflenmekte ve bu yönde vralar yapılmaktadır. Türk-İş Genel bu doğrultuda sonuçlanmıştır.

ERİ SENDİKAL MÜCADELENİN N STRATEJİK ALANIDIR

gelişmelerin yaşandığı ülkemizde önü- ünlerin ağır geçeceğini tahmin etmek r. İşçi sınıfı bu zor günlere örgütlülü- ücadelesini sürekli kılarak göğüs ge-

endikal alan sınıfın dışında bürokra- ci niteliğindedir. İşçi sınıfının insiyati- ı, denetimi dışlanmaktadır. Sınıfın ı ücret kavgasına indirgenerek, sendi- işleyiş düzene yedeklenecek şekilde bi- dırılmıştır.

e "sınıf ve kitle sendikasıyım" diyen için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. yapılar 12 Eylül yasalarının belirledi- le hareket kabiliyeti bulabilmekte, işçi konomik-demokratik nitelikteki talep- karşılanmamakta ya da burjuvazinin kesiminin çıkarları doğrultusunda kar- ıdır.

yanı sıra, işçi sınıfı bugün emekçi güç- bütün eksikliğine rağmen ve sendikal a da olsa tek örgütlü güçtür. **Ve işçi sı- ül rejimine karşı, temel iki dayanağı dilmiş hakların alınması ve depolitizas- nin kırılması mücadelesinde taşıdığı di- n dolayı, toplumsal muhalefetin ekseni mundadır.**

n sınıfın genel mücadelesine bağlı bir rimci sendikal yapılanmasını yaratmak evdir.

Mart-Nisan eylemleriyle işçi sınıfının n dalgası örgütlenme ihtiyacını bütün a hissettirmiş, işyeri temelinde örgüt- emini ortaya çıkarmıştır.

mücadelenin en stratejik alanlarıdır. maye çelişkisi en yoğun ve en keskin landa yaşanmaktadır. Yaşanan sorun- ığı bütün işçileri kavramakta, hayatın inden çıkan örgütlenme biçimleri ya- r. (Toplu sözleşme komiteleri, grev ko- bi) **Sınıfın kendisi için adım atma ırünleri olan bu örgütlenme biçimleri- ci özünü geliştirmek, mücadelenin ka- nlarını oluşturmak, en temel lir.**

omite ve Konseyleri, sınıfın sendikal aki örgütlenme çabalarını iradi bir sü- , devrimci özünü geliştiren, sınıfın öz ratılan yapılardır.

manda, işçi sınıfının öz deneyimlerinin n, sınıfı bütünleştiren, siyasi potansi- arekete geçiren, güçlendiren demokra- nı örgütselliğinin bütün kademelerine yapılar devrimci sendikal yapının da itle sendikası) nüvesidir.

ERİ KOMİTELERİ, SINIFIN ERİNDEKİ ÖRGÜTLÜĞÜNÜN BEYNİDİR

ci sendikal yapı (sınıf ve kitle sendika- l mücadeleyi yalnızca iktisadi içeriği ile ldi üretim ilişkileriyle kurulan bütün, lumsal yapı karşısındaki konumu ile rerek, sınıfın genel mücadelesi bağlan- eket eder. Sınıf ve kitle sendikasının bu ik örgütlenmelere karşı göreli bağım- çıklar.

eylemselliğinin niteliği devrimci- i mücadelesinin içinde anlamlanır, iç- iş olur. Politika yapmayı bir bütün ola- alır. Ekonomik mücadeleyi sınıfın iyasi mücadelesine tabi kılar. Özellikle ıin belirlediği politik platformlarda ey- daraltmaz. Bu niteliklerini, işçi sınıfı- ünün sendikal yapının her kademesinde ndan almaktadır.

omite ve Konseyleri devrimci-sendikal gin yaratılmasında temel taşları oluştu- ve sendikal bilincin öğrenildiği okullar- alist üretim ilişkileri içinde, işletme içi nün sonucu parçalanan bireyselleştiri- a ideolojisinin her türlü saldırısına açık r, sendikal platformda da olsa işyeri ör- eri içinde bütünletirilerek kendileri için meleri sağlanır.

l platformda bir önerme olan İşyeri Ko- bir işyerindeki devrimci, demokrat, sı- rlığını kabul eden, dürüst, tutarlı, siyasi ya tercihsiz nitelikli unsurlar tarafından ın sınıf bilimini işçilere taşıyan örgüt- ir.

fının sistem içinde kendiliğinden düzenle ası ve bunun bilinç düzeyine yansıması liliğinden bilinç öğesi aşılarak kendisi olma bilincinin taşındığı alandır.

omite ve Konseyleri işçi sınıfının bili- avuzluğu ve bilinçli unsurların öncülü- ropaganda ve ajitasyon çalışmaları işçilerin siyasi potansiyellerinin harekete ı, kendilerine güven sağlandığı, iş bölü- arattığı güçsüzlük duygularının neden- ılıp, bu koşulları dönüştürecek bilincin aştırıldığı ilişki ağlarıdır.

Komiteleri "İŞÇİLER YÖNETMEYİ MELİDİR" şiarı ile hareket ederek, iş- günden "yönetme alışkanlıkları" kazan- rultusunda harekete geçiren, kendisi için asını sağlayan örgütlülüktür.

Bu anlamıyla sınıfın demokrasi anlayışının hayata geçmesini bugünden başlayan bir görev olarak görür. İşyeri Komite ve Konsey yapılanması sınıfın mücadelesinin gelişim sürecine bağlı bir şekilde değişik biçimler kazanarak gelişen, mücadeleyi sürekli kılan, kalıcı nitelikteki yapılardır.

İşyeri Komiteleri üretenlerin yöneten olması doğrultusunda ilk bilincin sağlandığı, kararların alındığı, uygulandığı odağı oluşturan devrimci sendikal örgütün yaratılmasında ana halkadır.

Sınıfın genel siyasal mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olan bu gelişim, hayatın diğer alanlarındaki mücadeleden kopmaz bir bağ içindedir.

Sendikal platformda bugün yapılması gereken genelde yapılması gerekenlerle bütünleşen bir tarzda olmalıdır.

En genelde toplumsal mücadelenin yönelimini demokrasi ve özgürlüklerin kazanılması olarak değerlendirsek, gaspedilmiş hakların alınması ve apolitizasyon zincirinin kırılması işçi sınıfının önündeki eylem yönelimini de göstermektedir.

Bu anlamda İşyeri Komite Konsey örgütlülüğü mücadeleyi işyeri sınırlarıyla hapsetmez. İşyeri çitlerini aşarak yakın mahallelerle işyerleriyle, ailelerle, işkollarıyla, demokratik kitle örgütleriyle ilişkiler kurarak, birlikte hareket etmenin koşullarını yaratır.

İşyeri temelindeki örgütlenme, işyerlerinden doğan hakların alınmasından düzene kadar uzanan bağı yakalamalı ve mücadelesini buna göre biçimlendirmelidir.

İşyeri komiteleri işçilerin tet tek sorunlarından en genel sorunlarına kadar ilgilenmek durumundadır.

Farklı dolayımlardaki mücadelenin işyeri temelindeki odağıdır.

Amaç, her işçinin yaşamın her alanında aktif, sorunlarına sahip çıkan, çözme doğrultusunda hareketе geçen nitelikler kazanmasıdır. İşyeri Komiteleri eğitim ve örgütlenmeyi içiçe geçmiş tek bir süreç olarak görür. Kapitalist üretim ilişkilerinin sonucu olan işçinin makinanın bir parçası olarak hareket etmesini, düşünmesini ve her türden burjuva ideolojisinin etkisini ortadan kaldırmak doğrultusunda en basit kavramlardan, günlük gelişmelerden hareket ederek, gittikçe sistemleşen tarzda sınıf biliminin kavratılması hedeflenir.

İşyerlerindeki sorunlardan, günlük hayattan, ülkede ve dünyada somut yaşananlardan hareketle eğitim ve örgütlenmeyi bütünleştirir. Bu bütünleşme içşi sınıfının aktif, tavır alan, yaşama müdahale eden niteliklerle donanmasını, sendikal alandaki ekonomik-demokratik mücadelenin genel siyasi mücadele ile ilişkiyi kurmasını, birlikte değerlendirmesini sağlayacaktır.

İŞYERİ KONSEYLERİ,İŞYERİ KOMİTELERİNİN GÖVDESİ,ÖRGÜTLENME SÜRECİNDE YARATTIĞI İLİŞKİLERDİR

Devrimci Sendikal örgütün (sınıf ve kitle sendikasının) yaratılmasında, sınıfın işyeri temelinde **örgütlenmesinin nüvesini, beynini işyeri komitelerini oluşturur. İşyeri Konseyleri ise, bu beynin gövdesi çekirdeğin etlenmesidir.**

İşçilerin sınıf ve sendikal bilinç ile donanarak İşyeri Komiteleri etrafında oluşturduğu örgütlülüktür.

Gövdeyle beynin çalışması ayrılmaz bir bütünlükse, İşyeri Komite ve Konseyleri arasındaki ilişki de, bu bütünlükte ifadesini bulur.

İşyeri Komiteleri ve Konseyleri işlev ve işleyiş olarak sarmal bir ilişki içindedir.

İşyeri Komite ve Konsey yapılanması, sendikal örgütlenmeyi/mücadeleyi kalıcılaştıran, süreklilik kazandıran ana güçtür.

İşyeri Konseyleri bir birimdeki işçilerin tümünü kapsayan (sınıf düşmanları, faşistler haricinde) **yapılanmalardır.**

İşyeri Konseyleri, işçilerin tepkilerinin dağınıklığını, örgütsüzlüğünü ortadan kaldıran, devrimci sendikal anlayışa uygun politikalar üretme yeteneği kazandıran ve bu bilincin yakalandığı alandır.

İşyeri Konseyleri, işçilerin yönetme, değiştirme, dönüştürme niteliklerinin geliştirildiği, sendikal yaşama ait politikaların üretildiği, tartışıldığı, hayata geçirildiği, sorunları yaşayanların (işçilerin) bizzat sorunların yaşandığı alandan (işyerlerinden) başlayarak sorunları çözme doğrultusunda devrede olduğu örgütlenmelerdir.

İşyeri Konseyleri, işçilerin yönetme alışkanlıklarını kazanmaları doğrultusunda ilk adımların atıldığı, ilk deneyimlerin yaşandığı, bilgi birikimlerinin sağlandığı yerdir.

İşyeri Konseyleri içinde yer alan işçiler ilişkilerin nitelleşmesi ile birlikte yalnızca sendikal platformda değil, ülke sorunlarına da duyarlı ve bu duyarlılığını gösteren işçiler haline dönüşür.

İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ BİRBİRİNİ DENETLER,GELİŞTİRİR, TAMAMLAR

İşyeri Komiteleri ve Konseyleri; mücadelenin tutarlı bir rotaya oturtulması ve kalıcı kılınması anlayışıyla, hayatın canlı pratiğinden doğan birim örgütlenmeleridir.

Birbirini tamamlayan, geliştiren bu yapılanmaların, örgüt içi demokrasisi Demokratik Merkeziyetçilik ilkesiyle güvenceye alınır. Örgütsel bütünlüğün sağlanması işçi sınıfı biliminin evrensel ilkesi olan demokratik merkeziyetçiliğin doğru bir şekilde yaşama geçirilmesi ile mümkündür.

İşçi sınıfı bilimi kılavuzluğunda, anlayışını somutlaştıran ve bu anlayış doğrultusunda pratik hattını koyan örgütlenmeler, varolan alanlarda alanın kendine has koşullarını gözeterek, demokratik merkeziyetçilik ilkesini alanın karakteristik koşullarına uygulamak durumundadır. Böylece evrensel olan bu ilke mevcut gerçekliğin özgüllüğüne uygulanmış olur.

Bu ilke demokrasi ve merkeziyetçilik gibi karşıt özelliğe sahip kavramları içinde taşısa da, bu iki kavramın mekanik bir bileşimi değildir.

Demokrasi ve merkeziyetçiliğin esnek bir denge içerisinde bağlantısını kuran, yaşamı değiştirme doğrultusunda örgüt içi demokrasinin yaşatılmasının güvencesi olan ve pratik hayatta örgütlü içiçe işlerliliğinin gerekliğinin ifadesidir.

İşyeri Komite ve Konseylerinin yani bir birimdeki sendikal mücadelenin beyninin ve gövdesinin yaşaması ve beslenmesi de örgüt içi demokrasinin varlığıyla doğru orantılıdır. Bu anlamıyla demokratik merkeziyetçilik örgütsel bütünlüğün yaratılması ve geliştirilmesinin tek güvencesidir.

İşyeri komitelerinin hayata geçirilmesi, mücadele ve örgütlenmenin sürekli kılınması doğrultusunda bir merkezileşme ihtiyacının ürünüdür. Merkezi olarak örgütlenmiş olan İşyeri Komiteleri, bundandır ki kendi iç işleyişinde olduğu gibi, içinde yer aldığı, kendi etrafında oluşturduğu ve kendisinin gövdesi olan İşyeri Konseyleri yapılanmalarında da demokrasiyi öngören örgütlülüktürler.

İşyeri Komite ve Konseyleri arasındaki ilişki emir-komuta çerçevesinde değerlendirilmemelidir. Sendikal yaşama ait her türlü kararın alındığı, tartışıldığı, uygulandığı ve buna bağlı ilişkilerin organize edildiği yapılardır.

İşyeri Komiteleri, ilişkileri koordine eden, örgütlüğün sıçratılması, geliştirilmesi doğrultusunda belirleyen ana karar ve uygulama odağıdır.

İşyeri Konseyleri örgütlülüğü de bu odaklanışta bütünlüğünü bulan aynı işleyiş ve işlevle, ilişkilerinin bütünün de sendikal demokrasi ve söz ve karar sahipliğini yaşatan geliştiren yapılanmadır.

İşyeri Komite ve Konseyleri, birbirlerinden ayrı düşünülmemelidirler. Bu yapılar içiçe geçmiş bütünlüktür. Gelişimlerinde birbirlerini etkileyen, denetleyen, sıçratan niteliktedirler.

Demokratik Merkeziyetçiliğin işlerlik kazanmasının ve sapmalara düşülmemesinin eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının işletilmesi gerekmektedir. Eleştiri ve özeleştiri mekanizması bir özür dileme, "günah çıkarma" olarak anlaşılmamalıdır.

Eleştiri ve özeleştiri mekanizması, yanlışları gidermek, yapılan yanlışa yol açan yönelimi etraflıca tahlil etmek, bu yönelim yerine doğru önermeleri getirecek bakış açısını hayata geçirmek yolunda kullanılmalıdır.

Eleştiri ve özeleştiri, her şey den önce mücadelenin yolunu doğru bilmek, inançla çalışmak ve her zaman samimi olmak ile sağlıklı ve doğru bir tarzda uygulanabilir.

Bundan dolayı eleştiri ve özeleştiri gelişmenin yapı taşıdır. Ve "günlük ekmeğimiz" olmalıdır. Kollektif üretim ve uygulanma hedeflenmelidir.

ÇARPITMALARA DİKKAT

İşyeri Komite ve Konsey örgütlenmeleri hayatın canlı pratiğinden çıkmaktadır. Yaşamın bu dayatmasından dolayı değişik sendikal anlayışlar işyeri örgütlenmelerini savunmak zorunda kalmaktadır. "Dikiş tutturamamanın" farklı bir ifadesi olan bu çıkışlar işyeri örgütlenmelerinin içini boşaltmakta, ya da farklı işlevler yükleyerek çarpıtmaktadırlar.

İşyeri Komite ve Konseyleri, 1975-80 sürecinde yaratılan ve DİSK'in 7.Erken Genel Kurul'unda kendini ifade eden, "yarın çok geç olacaktır" diyerek DİSK'in yapısal değişikliğinin acil bir görev olduğunu belirten **Devrimci Sendikal Örgütlenme ve Mücadele anlayışının, günümüz koşullarına göre yeniden üretimi anlamına gelmektedir.**

Alanın özgülüne ve dönemin koşullarına göre önerilen İşyeri Komite ve Konsey Örgütlenmesi Sosyalizm ve demokrasi anlayışının ürünüdür. Ayrıca işyeri Komite ve Konsey örgütlenmesi sınıflar mücadelesinin gelişiminde kendini yeniden üreten, yeni biçim ve nitelik taşıyacak özellikteki yapılardır.

İşyeri Komite ve Konseyleri hayatın içinden çıkan, hayatın içinde tanımını bulan, başlıbaşına devrimci bir örgütlenmedir. Devrimci Sendikal Yapının yaratılmasında ana halka olan İşyeri Komite ve Konseylerinin içeriğini boşaltma çabalarına karşı hassas olunmalıdır. Özellikle birkaç çarpıtma üzerinde durmada yarar görüyoruz.

Sendikalar sınıf örgütlenmeleridir. Sendikalar yanızca içinde işçileri barındırmasından dolayı sınıf örgütü niteliği taşımaz. Bunun yanında işçi

Yazısı 7. sayfada

• İşyeri komite ve konseyleri, sınıfın sendikal platformdaki örgütlenme çabalarını iradi bir sürece sokan, devrimci özünü geliştiren, sınıfın özgücüyle yaratılan yapılardır.

DİSK aşılmalıdır

• Eski DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk "sol"da yeni bir partinin oluşturulmasında başı çekiyor. Bu partinin yaşam damarlarını DİSK'in tabanının oluşturmasını umuyor. Taze makyaj yaşlı bir yüzü gizlemez. Aynı filmi yeniden görmemek için, işçi sınıfı üzerinde oynanmak istenen oyunları boşa çıkartmak için DİSK'i ameliyat masasına yatırmak bir zorunluluktur. DİSK'e vurulan her neşter, bugünün doğru örgütlenme ve mücadele anlayışını netleştirecek, ona yaşam verecektir.

DİSK'in kuruluşunun 23. yılı 13 Şubat 1967'de beş sendikanın girişimiyle kurulan DİSK'in (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu), Türkiye işçi sınıfı tarihinde önemli bir yeri var. Amerikan sendikacılığına bir tepki olarak doğan, geniş kitleleri kucaklayan, 15-16 Haziran'larda işçi sınıfının önüne duvar olan, öte yandan 1 Mayıs kutlamaları, Faşizme ihtar eylemleri, DGM direnişi vb. siyasal nitelikli eylemlere önderlik eden DİSK'in, düdük çaldığında çoğu yöneticilerinin Selimiye önünde ellerinde valizlerle uzun kuyruklar oluşturduğu günlerin üzerinden yıllar geçti. Bugünün siyasal arenasında ise DİSK üyesi işçilirden hayat bulmayı uman Abdullah Baştürk'ün başını çektiği yeni bir "sol" partiden söz ediliyor. Tabelası indirilmezden önce de, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün en büyük özlemi, DİSK tabanı üzerinde yükselen bir siyasi parti kurmaktı. 1980 Eylül'ünden sonra "DİSK'i yaratmak" gibi bir sloganın yeşertilmeye çalışıldığı düşünülürse Baştürk'ün niyeti daha açık kavranabilir. Tam da bu noktada bugünün sendikal görevlerini kavrayabilmemiz ve işçi sınıfı üzerinde oynanan oyunları boşa çıkartabilmemiz için, DİSK'in ameliyat masasına yatırılması zorunluluğu dayatıyor. Elbette DİSK'e vurulan her neşter bugünün doğru örgütlenme ve mücadele anlayışını netleştirecek, bu anlayışa yaşam verecek.

DİSK, AMERİKANCI SENDİKACILIĞA BİR TEPKİ OLARAK, REFORMİST DÜŞÜNCENİN YÖNLENDİRİCİLİĞİNDE KURULMUŞTUR.

1952'de kurulan Türk-İş, varolan toplumsal sınıfları reddeden (sınıflar ve partilerüstü olma aldatmacası), dolayısıyla işçi sınıfı ve emekçi kesimlerin çıkarlarına toplumsal gerçeklere kulak tıkayan, işçi hakkını -eti senin kemiği benim- dercesine işverene ve devlete teslim eden bir politika izleyerek yani, Amerikan sendikacılığının Türkiye örneği olarak bu döneme egemen olmuştur.

1961 Anayasası ile gelen -sınırlı da olsa- hak ve özgürlükler sonucu anti-emperyalist, sosyalist bilinç gelişmeye başlamıştır. Bu toplumsal hareketlilik sendikal alana da yansımış ve Türk-İş'in temsil ettiği Amerikan sendikacılığına karşı kendiliğinden tepkiler başlamıştır. Saraçhane mitingi, Kavel grevi, Mannesman grevi ve SADA (Sendikalararası Dayanışma Anlaşması) sınıf temelinde sendikalaşmanın birikimlerini oluşturdular.

Tüm bu birikimlerin sonucunda 13 Şubat 1967'de beş sendikanın girişimiyle DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) kuruldu. DİSK kuruluş bildirgesinde "Anayasamızda yer alan ekonomik ve sosyal ilkeleri ortak inancımız sayarak, "işçi hak ve hürriyetlerinin Anayasa çerçevesi içinde mutlaka elde edilmesi..." vb. ifadeler kullanarak "işçi hakları" mücadelesini, "sosyalizm" mücadelesini "Anayasa"nın izin verdiği yere kadar götüreceğini daha baştan ilan ediyordu.

Yıllardır süregelen azgın sömürü ve baskı, bu baskıyı ve sömürüyü katmerlendiren "kontrollü sendikacılığın" yarattığı tepki birikiminin sonucu işçi sınıfı, yeni örgütlenmeyle birlikte işverenlere karşı kıyasıya, dişediş bir mücadeleye girişti. Grevler, direnişler gözüpek kavgalar sonucu işçiler geçmişe göre çok daha iyi ekonomik haklar elde etmeye başladılar. Ve doğal olarak, DİSK işçi haklarını koruyan bir örgüt olarak tanımlanmaya ve gün geçtikte kitleselleşmeye başladı. Ve bu süreç içinde işçiler hızla sınıf bilinci kazanmaya başladılar. Ne var ki DİSK, işçilerin özgücüne güvenmek yerine tepeden ittifaklar kurup, dağıtılıyor, yukarıdan politika belirliyordu. İşçi sınıfının mücadelesini düzen sınırları içinde geliştiriyor, işçi yığınlarını düzenin sınırlarını zorlayıp aşacak bir mücadeleden de her zaman geri tutuyordu. Sürekli olarak ekonomik mücadeleye hapsedilen işçilere, kazanılan hakların korunması için direnmek gerektiği dahi öğretilmedi.

1970-71, EKONOMİK-DEMOKRATİK ÖRGÜTLENMEYE SALDIRI VE DİSK YÖNETİCİLERİNİN TESLİMİYETÇİLİĞİ

1970'lerdeki ekonomik darboğazın nedeni tekelci sermaye tarafından işçi hakları olarak gösterildi. Bu tahammülsüzlüğün hedefi o dönemde işçi sınıfının en ileri sendikal örgütlenmesi durumundaki DİSK oldu. Egemenler 274-275 sayılı yasalardaki bir değişiklikle DİSK'in varlığını tehdit ederken uzlaşmacı-reformist DİSK yöneticilerinin tavrı "bekleyin, bunu yasal yollardan engelleriz" biçiminde oldu. DİSK yöneticilerinin bu tavrına cevap işçi sınıfından geldi. 15-16 Haziran'da yüzbinlerce işçi siyasi bilinçten ve önderlikten yoksun şekilde, kendiliğinden de olsa ayağa kalktı. İşçilerin karşısına devlet, polisi, askeri sıkıyönetimi ile dikildi. Panik içindeki DİSK yöneticileri ise TRT'den işçi yığınlarına çağrı çıkardı. İşçilerin "vatanseverliği"ni vurgulayıp onlardan "içlerine sızmış olan kışkırtıcıları atmalarını", "işlerinin başına dönmelerini" istediler. Sonuçta üç işçi şehit olurken, işçi sınıfı kendiliğinden bir mücadele içinde de olsa demokratik haklarına sahip çıkacağını görmüş ve göstermiştir.

Egemen sınıfların derinleşen bunalımı ve iç çatışmaları sonucunda 12 Mart gündeme geldi. 12 Mart faşist muhtırası DİSK yöneticileri tarafından "ileri" olarak nitelenip alkışlandı. 12 Mart yönetiminin karanlığından işkence terör tüm şiddetiyle sürerken, işçi sınıfını "zapt-u rapt" altına alma girişimleri hızlanıp grevler, hatta sendikalardaki eğitim çalışmaları bile yasaklanırken ve tüm işçi sınıfı ve emekçi halk kesimleri aleyhindeki ekonomik uygulamalar, baskı yasaları ve tedbirleri ardarda gündeme getirilirken DİSK yöneticileri büyük bir suskunluk içine girerek faşizme teslim oluyorlardı.

12 Mart açık faşist dönemi sonlarına doğru uzlaşmacı-teslimiyetçi-reformist DİSK yöneticileri yeniden meydanlarda boy göstermeye başlıyordu. Bu dönemde yapılan MESS genel kurulunda DİSK Başkanı burjuvaziye akıl hocalığına soyunuyor. Ve işçilerin özel mülk sahibi olduklarında farklı düşünecekleri söyleyerek MESS patronlarına ev sahibi yapmalarını öneriyordu.

Öte yandan artan faşist saldırılar ve yükselen halk muhalefetinin gerçekliğini görmezden gelerek "faşizme geçit yok" sloganıyla işçi sınıfını anti-faşist mücadelenin dışında tutma çabalarını ulusal demokratik cephe çağrısıyla "taçlandırdı."

12 Mart açık terör ve baskı döneminin sonlarına doğru DİSK yöneticileri bu kez anayasal özgürlükleri ve demokratik hakları uygarlıkçı bir hakla savunan tek parti olarak niteledikleri CHP'yi kayıtsız şartsız desteklemeye yöneldiler. CHP, DİSK'le dayanışma içine girerken bir yandan da işçi, köylü ve esnafa dayalı geniş toplumsal muhalefeti ağırlık olarak kendi bünyesinde toplamaya başladı. Bu toplumsal muhalefet içinde yer alan işçiler de, sendikal alanda ekonomik başarıları artan DİSK'e yöneldi.

İşçilerin DİSK'e yönelişiyle koltuklarının tehlikeye düşeceğini gören bazı Türk-İş üyesi ve bağımsız sendika yöneticileri, gidişin önderliğini kapmak için işçilerden önce DİSK yönetimleriyle pazarlığa oturdular. Onlara kendi bünyesinde yer açan DİSK yöneticileri de, gerçek anlamda sınıf biliminin temel alındığı bir birlik amacı gütmeksizin, bu akışı hızlandırma çabasına giriştiler. Ancak Türk-İş üyesi ve bağımsız sendikalardan gelen bu yönelimlere kapılarını ardına kadar açan DİSK yöneticileri, kendi anlayışları ve kendi anlayışları tarafından yedeklenen reformist anlayışlar dışındaki sendikalara kapılarını sıkı sıkıya kapamışlardır ve tasfiyeciliğe yönelmişlerdir.

DİSK'in reformist-revizyonist yönetimi bir yandan mücadeleyi içi boş kitle eylemlerine, kitle eylemlerini pankart ve bayrak yığını haline dönüştürme çabasındayken, TEKEL, TARİŞ, ANTBİRLİK, ÇORUM bu çabaları boşa çıkaran örnekler oluyordu. DİSK yönetiminin devrimci sendikal anlayışları boğma çabasına 7. Genel Kurul'da 7 sendika (Yeraltı Maden-İş, İlerici Deri-İş, Nakliyat İş, Limter-İş, Devrimci Sağlık-İş, ASİS, Sine-sen) tarafından sunulan ortak bildiri yanıt oluyordu:

"... Kendi siyasi varlıklarının devamını DİSK yönetiminde bir iki koltuk kapabilmekte bulan bunun için devrimci etkinliklere karşı tavır almaktan çekinmeyen tüm demokratik kuruluşları grup çıkarları için anti-demokratik yöntemlerle altüst etmekten çekinmeyenlerle işçi sınıfının iktidar mücadelesinde faşizme karşı dişediş kararlı bir mücadele verenlerin birleşecekleri ortak bir nokta yoktur. Özcesi, bu genel kurul üst planda yapılan bir takım siyasi manevraların sonucu ilkesizliği ilke edinmişlerin kof birlik çağrılarını onaylayıcılar topluluğu değil, ama tüm direnen insanların yanında yer alacağını en açık biçimde, en etkin biçimde ilan eden, bilinçli işçiler topluluğu olmalıdır."

"Bu genel kurulun faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı mücadele için bir tek yolu vardır. DİRENİŞ CEPHESİ'nin işçi sınıfının ellerinde en geniş biçimde yaygınlaşmasının organizasyonuna girmek bunun içinde gerekli olan yapısal değişikliği bu genel kurulda ortaya koymak, bu yeni biçimi burada yaratmaktır."

"Bu yeniden organizasyonun ilk ve temel koşulu 'düzen'den tam bir kopuştur. Düzenin tam anlamıyla saldırılarca oluşturulduğu en geniş kitleye anlatmak, onları bu saldırılara karşı savunma gruplarında birleştirmek, mücadeleye sokmaktır."

"Bu temel perspektif etrafında ilkeli, düzenle bağlarını atmış bir DİSK yaratama, tek, ne denli koalisyonlarla bir araya gelirsek gelelim,

Yazısı 10. sayfada

Melih Pekdemir'le söyleşi

Mücadele ve örgütlenme görevleri birlikte ele alınmalı

"Bugün özel olarak devrimci hareketin, genel olarak sol hareketin, işçi sınıfının çağrısına uyması halinde toplumsal muhalefetin güç toplayacağını söylemek mümkündür. Mücadele platformları içinde en etkili muhalefet unsurları, 1989 bahar eylemlerinde de izlendiği gibi, işçi kesimi içinde güç kazanıyor. İşçi hareketiyle bütünleşebilen bir birleşik devrimci muhalefet çizgisini öne çıkarmak gerekiyor."

İKİNCİ BÖLÜM

-Söyleşimizin ilk bölümünde dünyadaki ve Türkiye'deki son siyasal gelişmeler üzerinde durmuştuk. Şimdi bu gelişmeler ışığında devrimciler önünde duran görevleri nasıl değerlendirdiğinizi öğrenebilir miyiz? 12 Eylül'ü tamamlama çabalarından söz etmiştiniz, önce bu konudan başlayalım, isterseniz...

12 Eylül'ü tamamlama çabaları söz konusu olduğunda bir noktanın altını çizmekte yarar var. 12 Eylülcüler, iç savaş koşullarında gündeme gelen depolitizasyon yöntemlerini, en uç biçimleriyle uygularken, halkı baskı altında tutmak, devrimci muhalefeti etkisizleştirmek yönünde başarı kazanmışlardı. Ancak bunu sınıflar mücadelesinin gelişiminde geçici bir gösterge olarak kabul etmek gerekir. 12 Eylül'cüler tarihin akışına aykırı bir konumda yer almaya çalışmışlardır ve artık ibre tersine dönmeye yönelmiştir. Emekçiler kendi özgüçleriyle ve deneyimleriyle ibrenin yönünü çevirme çabası içinde yer aldıkları ve solu etkisizleştirme programı bertaraf edilebildiği, yani devrimciler sürece etkili biçimlerde müdahale edebildiği ölçüde, bu depolitizasyon ortadan kalkacaktır.

Böyle bir dönüşümün kolayca ve kendiliğinden gerçekleşmesi beklenemez. Çünkü böyle bir dönüşümü engelleyen faktörler hâlâ etkinliğini sürdürmektedir. 12 Eylül'ün "devlet başkanı" makamını, yine 12 Eylülcü birine devretmiş, Özal, 12 Eylül programının tamamlanması için devletin en üst kademesine tırmandırılmıştır. Ancak muhalefetin, sol hareketin güçlü olduğu bir ülkede böyle bir programın gereklerinin istenildiği gibi yerine getirilmesinin oldukça güç olacağının da hesaba katılması gerekir...

-Böyle bir hesaplaşmada, devrimcilere düşen görevler nelerdir?

Devrimci Hareket bugün herhangi bir merkezi yapılanmadan yoksundur. Ama bu durum, bugün ortak bir pratiğin yaratılmasını ve ortak bir hedefe yürünmesini engelleyecek bir değişiklik olarak değerlendirilmelidir. Devrimci Yol dergisindeki temel siyasi konulardaki mutabakat böyle bir ortak hedefin tespiti için çıkış noktası olabilir. Aslında ancak böyle bir çaba ile, ortak pratiğinizin ürünü olan bir ortak iradenin yaratılmasıyla hareketin demokratik bir biçimde merkezileşmesi ve temel siyasi görev olan partileşmenin gerçekleşmesi için elverişli subjektif zeminin oluşturulması mümkün hale gelecektir.

"Bugün görev halk muhalefetinin yeniden yükselmesi çabası içinde yer almak, birleşik devrimci muhalefet hareketini oluşturmaktır. Böyle bir çaba ancak mevcut pratik içinde anlamlıdır ve sınıf mücadelesinde (hayatın içinde!) oluşan mevcut pratiğe müdahale olanaklarıyla/araçlarıyla geçerlilik kazanır"

Demek ki, devrimcilere düşen görevlerin belirlenmesinde önce ortak hedefin tespiti ve buna bağlı olarak hedefe yönelik araçların tercihinde bir mutabakatın sağlanması ve bu araçların kullanım ilkelerinin belirlenmesi gereklidir. Ortak hedefin tanımlanmasında bunun öznel ve nesnel yönleri gündeme gelmektedir. Öznel yön, kendimize ilişkin görevlerin belirlenmesi anlamına gelirken, nesnel yön sınıflar mücadelesindeki doğrudan görevlerin yer alacağı bir siyasi durum değerlendirmesinden kaynaklanmalı ve bunun ışığında bir politik hattın çizilmesine hizmet etmelidir. Bu somut hedeflerin, somut araçları, hayatın değişik alanlarındaki mücadele platformlarından başka birşey değildir. Dernekler, sendikalar, komiteler, işyeri konseyleri, kitle örgütleri biçimlerinde kendi örgütlenmeleri ve iç siyasal yapılanmaları ve bu alanlardaki yayın organları, bu platformların somut mücadele programlarının ifade edildiği araçlar olarak düşünülmelidir. Bu araçların kullanım ilkelerini ise geçmişten devraldığımız bugünün çalışma tarzı anlayışı içinde üretmek gerekecektir. Burada kuşkusuz en önemli sorun, hayatın değişik alanlarında sürdürülen mücadeleyi ülke çapında bir devrimci mücadele programına tabi kılan bir anlayışla ele alabilecek bir noktaya ulaşabilmektir.

-Önceki bölümde siyasi durum değerlendirmesini yaptığınız için sözünü ettiğiniz ortak hedefin nesnel yönü hakkındaki görüşlerinizi öğrenmiş bulunuyoruz. O halde burada biraz da bunun öznel yönü üzerinde durabilir misiniz? Yani ne yapılmalıdır? Sorunlar nelerdir? Görevler nelerdir? Bunlar nasıl yerine getirilecektir?

Görünen odur ki, merkezi bir örgütlenmenin bulunmamasının ortak görevlerin yerine getirilmesini erteleyen bir anlayışa yol açmaması ölçüsünde ortak hedefin öznel (kendimize ilişkin) yönünün tanımlanması bakımından genel bir mutabakatı yakalayabilmek söz konusu olabilir.

Bugüne dek Devrimci Yolcu olmak, egemen güçler tarafından "anarşist-terörist" olmak şeklinde sunulmuştur. Biz hiçbir zaman bu türden insanlar olmadık. Mahkemelerde de Devrimci Yolcu olmanın bu işlerle ilgisi olmadığını söyledik, kanıtladık. Devrimci Yol dergisindeki görüşleri savunmak suç değildir ve böyle bir şey hiçbir şekilde "gizli bir terör örgütü"nün mensubu olmanın k[illegible] olarak gösterilemez. Bütün bunlar artık herkes tarafından biliniyor ve bu görüşleri savunmanın meşru bir hak olduğu kabul ediliyor. Ben, bağımsızlığı, demokrasiyi, sosyalizmi savunan bir Devrimci Yolcu olarak bu konularda söylememiz gerekenleri söylememiz gerektiğine inanıyorum.

Bana göre, dün olduğu gibi, bugün de Türkiye'de devrimci olabilmenin en yetkin ifadesi devrimci Yolcu olabilmektir. Çünkü Türkiye devriminin ancak Devrimci hareketimizin teorik - pratik birikimi ve geleneği sürecinde gerçekleşebileceğine inanıyorum. Devrimci Yolcu olmak/kalmak, Devrimcilerin birliğini savunmak anlamına da gelir. Bugünün devrimci görevlerinin tanımlanması, devrimcilerin birliğinin tanımlanması ve bu birliğin birleşik devrimci muhalefet hareketinin yaratılması çabasında sağlanmasıyla özel [illegible] anlam kazanmaktadır. Ve bunun anlamı, hemen söyleyeyim ki, eski yeni Devrimci Yolcuları basitçe bir araya getiren, dağınıklık karşısında toparlanma ile yetinen anlayışların ötesinde bir yerde aranmalıdır.

"Devrimci Hareket, bugün herhangi bir merkezi yapılanmadan yoksundur. Ama bu durum, bugün ortak bir pratiğin yaratılmasını ve ortak bir hedefe yürünmesini engelleyecek bir eksiklik olarak değerlendirilmemelidir. Devrimci Yol dergisindeki temel siyasi konulardaki mutabakat böyle bir ortak hedefin tespiti icin çıkış noktası olabilir."

Böyle bir tanım ise kendimize ilişkin somut birdurum değerlendirmesini zorunlu kılıyor. Bugün önümüzde yeni bir sürecin yer aldığını tespit edebilmek, durum değerlendirmesinin çıkış noktası olmalıdır.

– Nedir bu yeni süreç?

Öncelikle, "yeni" kavramını tanımlamak gerek. "Yeni" sıradan bir kavram olduğu kadar netameli bir kavramdır da. Çünkü bu sihirli sözcük, bir yol ayrımının bir inkarcılığın ifadesi olabildiği gibi, eskinin basitçe yinelenmesi yerine eskinin yeniden üretilmesinin ve aşılmasının bir ifadesi de olabilir. Biz, burada, yeni süreci, Devrimci Hareketin yeniden üretilmesi ve aşılması, yani aynı anlama gelmek üzere Devrimci Hareketin teorik/pratik bakımdan sürdürülmesi anlamında kavramalıyız. Devrimci Hareketimiz, dünden farklı olan bugünkü koşullarda yeniden üretilmelidir: Bunun için öznel venesneldüzlemdeki yeni dinamikler keşfedilmelidir. Bütün bunlar Devrimci Hareketin teorik ve pratik olarak, bir süreç olarak sürdürülmesi ile olanaklıdır.

Yeri gelmişken bir noktayı vurgulamamda yarar var. Geçmişin basitçe tekrarına dayalı bir yaklaşım özellikle biz eski Devrimci Yolcular arasında yaygın olabilir. İnsan zihni kestirme çözümlere yatkındır. Burada kestirme çözüm, bizim için yaşanmış olan pratiğin, deneyimin, birikimin zihnimizde bıraktığı izdir. Yaşanmış olan geçmiş gözümüzün önünde perde olduğunda bugünü görmek olanaksızlaşır ve bugünün görevleri, geçmişte yapılanların basit tekrarı olarak tanımlanabilir. Bu nedenle "yeni" eskiden olan farklılıklarıyla vurgulanmalıdır.

- Öyleyse bu vurgu hangi konularda odaklaşıyor?

Devrimci Yol hareketinin yenilgisinden sonra ve günümüzde halen. devrimci hareketteki dağınıklık büyük ölçüde sürmektedir. Bu dağınıklık, 1971 yenilgisindeki dağınıklıktan farklı olarak ideolojik olarak ayrışmamış bir temelde yer almaktadır. (Bu konuda sivil toplumculuktan etkinlenenleri istisna saymak gerekebilir.) Burada, Devrimci Hareketteki ideolojik üretim faaliyetinin kesintiye uğramış olmasından dolayı ve dokuz yıldır dünyada ve Türkiye'de gündeme gelen önemli yeni politik gelişmelere tekabül eden ideolojik teorik sorunlara yeterli açıklık getirilememiş olması nedeniyle, ideolojik bir ayrışmadan ziyade, belli bir ideolojik bulanıklıktan ve "kafa karışıklığı" ndan söz etmek doğru olacaktır.

Kuşkusuz burada ideolojik mücadelenin öneminin ortadan kalktığından söz etmiyorum. Tersine devrimci hareketin ideolojik tespitlerinden yola çıkarak, bunların yeniden üretilmesi ve günümüz dünyasındaki sorunların tartışılarak çözüme kavuşturulması yine çok önemli bir görev olarak önümüzde durmaktadır. (Devrimci Yol benzeri bir derginin yayınlanmadığı günümüz koşullarında, bu görevin bir periyodik yayın yerine yayınevi faaliyeti vb. araçlarla yerine getirilmesi düşünülebilir.)

"Devrimcilerin eylemin devrimci birliği üzerinde saflaşmasının pratik olanaklarının ve anlamının bu mücadele platformlar üzerinde yaratılabileceğine inanıyorum. Bu anlamda sorun, Devrimci Yolcuların basitçe bir araya getirilmesi sorunu değildir."

Kısacası, ideolojik ayrışmanın bulunmadığı koşullarda, devrimcilerin birliğinden ve devrimci hareketin yeniden üretilmesinden söz etmek anlamlı ve gereklidir. Kuşkusuz bu birlik devrimcilerin ideolojik-teorik konularda masa başlarında anlaşmalarıyla yaratılamaz. Böyle bir durumun imkanlarını, nesnel düzlemde aramak gerekmektedir ki bu sınıf mücadelesinin dinamiklerinin değerlendirilmesinden başka bir şey değildir.

Bugün, 1971 yenilgisinden sonra ve 1975'lerde olduğu gibi gelişmekte olan bir iç savaş ortamı söz konusu değildir. Elbette iç savaşın olmaması, iç barışın olduğu anlamına da gelmez. (Burada, kısa dönemde, şovenizme karşı mücadele görevimiz hariç. Kürt sorununun çözümünde siyasi bakımdan devre dışı olduğumuzu kabul etmek zorundayız.)

Üstelik bir yanda territoryal sisteme yönelik girişimlerin territoryal sisteme yönelik girişimlerin gündeme geldiği, diğer yanda şeriatçıların cihat çığlıkları attığı bir ortamda, iç savaş hazırlıklarının yapılmakta olduğundan da söz etmek mümkün olabilir. Ama kısa dönemde ve mevcut koşullarda iç savaş ortamının yaşanmıyor oluşu, devrimcilerin önüne iç savaşa kısa sürede hazırlanmak bakımından acil bir görev olarak geçmişte olduğu gibi, yukardan aşağıya bir siyasi grup örgütlenmesini dayatmıyor. Temel siyasi görev elbette yine ML bir partinin yaratılmasıdır. Bu görev konusunda bugüne ilişkin somut yaklaşımların belirlenmesince yarar görüyorum. Örneğin, partileşme sürecinin bugün farklı bir biçimde yaşanabileceğine dikkat çekebiliriz. Öyle görülüyor ki, asıl olarak Devrimci Yol görüşünü savunanların, birleşik devrimci muhalefet hareketi yaratma çabası sürecindeki politik birliği ile başarı şansına sahip olan böyle bir görev, açıktır ki ideolojik netleşme ve eylemin devrimci birliği ile yerine getirilebilir.

Partileşme sürecinin geçmiştekinden farklı olarak, yukardan aşağıya bir siyasal grup örgütlenmesi olarak başlamaması, bir başka biçimde ele alınması gerektiği düşüncesi de savunulabilir. Böyle bir düşünce/yaklaşım, kuşku yok ki, sürecin nesnel ve öznel boyutlarındaki yeni dinamiklerden kaynaklandığı ölçüde anlamlı sayılır. İşte bugünkü sürecin geçmişin basit bir tekrarı olmaması gerektiğini söylerken, bu farklılıkların altını çizmek istiyorum.

"Bana göre, dün olduğu gibi bugün de Türkiye'de devrimci olabilmenin en yetkin ifadesi Devrimci Yolcu olabilmektir. Çünkü Türkiye devriminin ancak Devrimci Hareketimizin teorik-pratik birikimi ve geleneği sürecinde gerçekleşebileceğine inanıyorum."

Bir başka biçimde ele alınması gerektiğini söylediğiniz bu süreçte, eylemin devrimci birliğinin bugün taşıdığı anlam nedir?

1975'lerde devrimcilerin görevi, kendiliğinden yükselen bir halk muhalefetine önderlik etmek ve temel siyasi görevi acil, ertelenemez bir görev olarak böyle bir pratikte yerine getirmek olarak belirlenmişti. Bugün kendiliğinden de olsa, hızla yükselen bir halk muhalefetinden söz etmek çok zordur. Bugün görev halk muhalefetinin yeniden yükselmesi çabası içinde yer almak, birleşik devrimci muhalefet hareketini oluşturmaktır. Böyle bir çaba ancak mevcut pratik içinde anlamlıdır ve sınıf mücadelesinde (hayatın içinde!) oluşan mevcut pratiğe müdahale olanaklarıyla/araçlarıyla geçerlilik kazanır. Sorun kuşkusuz bu imkan ve araçlarla yetinmeden, bunların bir üst birliğe nasıl sıçratılacağının belirlenmesinde yatmaktadır. Mücadele platformları fiili olarak işçi, gençlik, öğretmen, gecekondu, köylülük, insan hakları platformu vb. olarak biçimlenmiştir. Bu platformlarda hayat devam etmektedir ve kan sürüp giden hayata baktığımızda bu platformlarda Devrimci Yolcuların da, devrimci gençlik hareketini, devrimci işçi hareketini, devrimci öğretmen hareketini vb. yaratmak için mücadele ettiklerini görmek mümkündür...

Görüldüğü kadarıyla, 1981 yenilgisinin yarattığı öznel konumun etkisiyle, her devrimcinin içinde bulunduğu doğal ortamda çalışması gibi nedenlerle, mücadele platformlarının birbirinden özerk oluştuğu ve bir süre daha özerk kalabilecekleri söylenebilir. Bugün geçerli olan anlayış ise, bu özerkliklerin korunması değil, aşılması yönünde olmalıdır. Devrimci partinin nasıl farklı çevrelerin federatif birliği ile oluşması düşünülemezse, bu platformların federatif birliği şeklinde olacağını da ileri sürmek doğru değildir. Çünkü böyle bir partinin bütün bunları kaynaştırmak ve bunlara önderlik etmek misyonu ile teçhizatlanacağı açıktır.

Bugün yapılması gereken, hayatın değişik alanlarındaki mücadele görevlerini devrimci bir partinin kurulmasına ertelemeden, mücadele ve örgütlenme görevlerini birlikte ele alabilen bir anlayışla davranabilmektir. Mücadele platformları bu ikili görevi başlangıçta birleştiren bir çıkış noktası olarak değerlendirilebilir. ML devrimci bir partinin yukardan aşağıya yaratılmasının ancak böyle bir başlangıç ile oluşacak bir zeminde ve bu zeminde kurulacak siyasi ilişkiler (kadrolaşma) çerçevesinde gündeme gelebileceğini düşünüyorum; İşte yeni döneme ilişkin yeni bir partileşme süreci bu şekilde kendini dayatmaktadır.

Devrimcilerin eylemin devrimci birliği üzerinde saflaşmasının pratik olanaklarının ve anlamının bu mücadele platformları sayesinde yaratılabileceğine ve ancak bu platformlar üzerinde yaratılabileceğine inanıyorum. Bu anlamda sorun, Devrimci Yolcuların basitçe bir araya getirilmesi sorunu değidir, demek istiyorum. Sorun, bunların mücadele platformlarında mevzilenmesiyle, eylemin devrimci birliği üzerinde Devrimci Yol'un yeniden üretilmesi olarak kendini dayatmaktadır.

Söylemeye gerek yok ki, ideolojik ayrışmaya tekabül etmeyen ayrılıklar, ancak eylem birliğinin (ortak pratiğin) gerçekleşeceği mücadele platformları üzerinde yok edilebilir. Böyle bir anlayış, "kaldığımız yerden devam edelim" gibi basit çözümleri dışlayan, dağınıklığın çözümünü toparlanma olarak görmeyen, çözümü devrimci hareketin yeniden üretilmesi ve aşılması çabasında arayan bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır.

Bugünkü öznel konumuz ve sınıflar mücadelesinin nesnel ihtiyaçlarının bir bileşkesi olarak gündemde olan görev, yukardan-tepeden gelişme ya da her şeye yeniden ve sıfırdan başlama olarak da ele alınmamalıdır. Önümüzdeki sürecin dinamiklerine müdahale yöntemini-çalışma tarzını, eski pratiğimizin içinde bulmak gerekir. Bunlardan birincisi, hayatın her alanında kitlelerin somut taleplerinden hareket ederek ve her mücadele biçimini kullanarak bu kitleleri siyasi demokrasi mücadelesine, devrimci mücadeleye seferber etmek ve bu mücadeleyi, devrimci bir parti önderliğinde gerçekleştirecek bir anlayışla ele almaktır. (Söylemeye gerek yok ki, bu anlayış, doğrudan demokrasi fetişizmini dışlayan, hayatın değişik alanlarındaki mücadelelerin bağımsız-eksensiz sürdürülmesi yerine, bunları devrim yönünde ortak politik eksen etrafında birleştiren bir perspektifle tanımlanan bir anlayıştır.) İkinci yöntem ise, en geniş kitle çalışması içinde en dar kadro çalışmasının temel alınması anlayışıdır. Bu anlayışlarla donanmış devrimcilerin eylemin (platformların) devrimci birliği üzerinde yeniden saf tutınaları ve Devrimci Yol'un yeniden üretilmesini sağlamaları gerekmektedir...

- Peki, bu tespitlerinizden çıkan sonuç nedir?

Tespitler, öncelikle neyin yapılmaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Yapılmaması gereken, yukardan aşağıya bir siyasi grup örgütlenmesinin acil olarak gündeme getirilmesidir. Bugün bu anlamda bir "Devrimci Yolcular Örgütü" kurulmaması gerektiğini düşünüyorum.

"Biz burada yeni süreci, Devrimci Hareketin yeniden üretilmesi ve aşılması, yani aynı anlama gelmek üzere Devrimci Hareketin teorik/pratik bakımdan sürdürülmesi anlamında kavramaktayız"

Bütün olumsuzluklarımıza karşın önümüzde gerçekten yeni bir süreç ve bu sürecin bize sunduğu yeni ve zengin olanaklar var. Bunlar değerlendirildiği ölçüde güçlü ve sağlam bir partiye ulaşmak mümkün görünüyor. Bugün, hareketin kendini yeniden üretme mekanizmalarının yaratılması bakımından dünkünden daha geniş bir manevra alanına sahip olduğumuz görülmelidir.

Önümüzdeki süreçte en önemli sorulardan birisi, devlet tarafından ortaya konulan engeldir. Elbette bugünün Türkiye'sinde iç barış yok; Yani TBKP'lilerin vb. önerdiği düzeyde legal çalışma olanakları yok. Ama bunun karşıtı TİKKO vb. çizgilerin savunduğu anlayış da değil. Kendini, Türkiye'de demokrasinin yerleşmekte olduğu şeklindeki bir ham hayale kaptırmayan, ama polisin arzuladığı anlamda bir "gizli örgüt" de olmayan meşru bir devrimci faaliyet sürdürebilmeliyiz. Meşruiyetimizi somut olarak yaptığımız işlerdeki haklılığımızdan, emekli halk güçlerinin fiili desteğinden ve demokrasi mücadelesinin fiili kazanımlarından alabilmeliyiz. Reformizme karşı devrimciliği temsil etmeliyiz.

Kuşkusuz bütün bunlar kolay işler değil. Bu görevlerin başarılabilmesi için bütün devrimcilerin ortak bir pratik içinde yer almaları ve böyle bir pratiği ülke çapında ortak bir programa bağlı olarak gerçekleştirebilmeleri zorunludur. Bu şekilde ortak pratiğin ürünü olan bir ortak iradenin yaratılmasıyla, partileşme sürecinde gerekli subjektif zeminin oluşturulmasının mümkün hale geleceğini öngörmenin yanlış olmayacağını düşünüyorum.

- Bilindiği gibi, sözünü ettiğiniz dağınıklık yalnızca Devrimci Yolcular bakımından söz konusu değil. Türkiye'de genel olarak sol hareketteki bir dağınıklık gözleniyor ve çeşitli çevreler tarafından sol hareketin birliği ve sosyalistlerin birliği konusunda tartışmalar/girişimler sürdürülüyor. Bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Elbette Devrimci Yol hareketinin, devrimci hareketin birliği sorununu, genel olarak sol hareketin birliği sorunundan ayrı ele almak mümkün değildir. Devrimci hareketimizin birliği için harcanan çabaların sol hareketteki birliğin sağlanılmasına da hizmet edeceğine ve aynı şekilde sol harekette birlik için harcanan çabaların devrimci hareketimizin birliğinde etkili olacağına inanıyorum.

Burada öncelikle vurgulanması gereken anlayış, özel olarak devrimci hareketin birliği için gerekli görülen yaklaşımın, farklı bir düzeyde de olsa, genel olarak sol hareketteki birlik çabaları için de gerekli sayılmasıdır. Bu yaklaşım ise, esas olarak eylemin devrimci birliği üzerindeki bir birlik arayışından başka birşey değildir. Bugün en genel anlamıyla mevcut düzene karşı emekçi halkın çıkarlarını savunan toplumsal muhalefet güçlerini sol hareket içinde gördüğümüz ölçüde, bu güçler arasındaki birlik arayışlarını anlamlı ve olumlu düzeylere ulaştıran bir bakış açısını ortaya koyabilmiş oluruz.

Devrimci hareketimizin birliği konusunda olduğu gibi, sol hareketin birliği bakımından da ortak hedefin tespiti, bu hedefin öznel ve nesnel boyutları ile tanımlanması, böyle bir hedefe yönelik araçlarda mutabakatın sağlanması ve bu araçların kullanım ilkelerinin belirlenmesi gereklidir. Ve bütün bunların somut olarak tartışılmasının yerine soyut çözümler peşinde koşmak gerçekçi bir tutum sayılmamalıdır.

Kuşkusuz, sol hareketin birliği gündeme geldiğinde, devrimci hareketin sorunlarına ilişkin bir tartışmadan farklı olarak, hedefi mümkün olduğunca daha yakın tutmak mutabakatı kola[...] tıracaktır. Böylece en geniş kesimlerin katı[...] sağlamak mümkün olacaktır. Devrimciler[...] düzlemde de DEVRİM perspektifini egemen[...] maya çalışırken, düzene karşı olan tüm güçleri[...] ferber edebilen bir tutumla daha [...] politikalara yönelmek durumunda kalabilir[...] Önemli olan devrimci hareketin birliği ile sol [ha]reketin birliğinin birbirini etkileyen ama fa[rklı] düzlemlerdeki sorunlar olduğunu kavrayabil[...] ve her ikisi için de çözümü hayatın içinde (y[...] mücadele platformlarında) arayan bir yakla[şım] öne çıkarabilmektir. Öncelikle, faşizme karşı [de]mokrasi mücadelesinde yer alan güçlerin böyle[...] eylemlilik etrafında bir araya gelebilmeleri, en [ö]zel devrim programı tartışmalarından daha [an]lamlı sayılmalıdır. Sol hareketteki farklı çevre[ler] (grupları, örgütleri, akımları) mücadele platfo[rm]larına sürükleyebilen bir yaklaşım, bu çevrel[erin] kendi içlerindeki kemikleşmeleri ve kendi a[ra]rındaki "husumetleri" de ortadan kaldırarak [de]mokrasi mücadelesindeki politik saflaşman[ın] önemli ayracı haline gelebilecektir.

-Peki, mevcut koşullarda bunun biçimi ve [...] neler olabilir?

Bunun aracı biçimi, işçilerin birleştiği, [...] cilerin öğretmenlerin, kısacası tüm muhalefe[t güç]lerinin birleştiği yerlerdedir; işyeri komitele[ri], işçi konseyleridir, sendikalardır, dernekler[dir], kısacası mücadele platformlarıdır. Bu şekild[e der]nekleri, sendikaları, konseyleri, komiteleri [...] lı siyasi görüşlerin "ittifak" örgütleri [...] değerlendiren basit bir anlayışın da ötesine [geç]miş olunur; Farklı siyasi görüşler, işçi, öğ[renci,] öğretmenlerin vb. ekonomik, demokratik [...] sal taleplerinin ve bu talepler doğrultusund[a ey]lemlerinin içinde bir araya gelerek daha [...] birliklerin zeminini yaratmış olurlar. Sol h[are]tin birliği sorununu toplumsal muhalefet h[...] lerinin eylemlerinin devrimci demokratik [...] etrafında tartışmak bu bakımdan çıkış [...] olarak görülmelidir. (Kuşkusuz, bu araçl[...] tinmeyi önermiyoruz. Ancak bu çıkış no[ktasın]dan hareketle sol harekette daha üst b[...] yakalayabilmenin mümkün hale gelebilece[ğini dü]şünüyorum.)

Bilindiği gibi, demokrasi mücadelesi siy[asi mü]cadeledir ve buna uygun araçlarla teçhizat[lanmak] gerekir. Siyasi mücadelenin bilinen geç[...] ları parti-cephe vb örgütlenmelerdir. Ne v[ar ki gü]nümüz koşullarında bu tür örgütle[...] yaratmanın öznel imkanlarından oldukça [...] konumdayız. Bugün bunun çaresizliğiyl[e...] lu bağlı durmadan, bu tür örgütlenme[...] tabilmeyi ve siyasi mücadeleyi etkil[i] sürdürebilmeyi gözeterek, eldeki bütün [...] seferber etmekten başka bir yol da yo[k].

Bu gerçekleri akılda tutarak şunu sö[ylü]yorum. Sol hareketin birliğini tartışırk[en sosya]listlerin birliğini öne çıkarmak ya [...] etrafında birlik gibi bir noktayı çıkış no[ktası] line getirmek, bugün için gerçekçi bir tu[tum ola]rak kabul edilemez. Çünkü böyle [...] noktasında, kimin kimi "sosyalist" olar[ak kabul] edeceği ya da etmeyeceği kendini dayatı[...] kısır tartışmalarla bir kısır döngü içine [...] tedir. Parti ise, "sosyalist"lerin partisi [...] rektiğinden, bir türlü ulaşılamayan b[...] olarak ortada kalmakta ya da tersine sos[...] "çevre" kendi partisini kurmakla bu so[runu ba]sitçe "çözmüş" olmaktadır.

Oysa sorun, yaratılmış ya da yaratılaca[k...] rumun adını belirlemek değil, onun e[...] muhtevasını belirlemektir. Eylemin mu[...] göre sağlanacak birlikler kendi gerçek[...] rini ortaya koyabileceklerdir. Ülkemizd[e sol ha]rekette öncelikle demokrasinin gerçe[...] bakımından farklı yaklaşımların söz ko[nusu ol]duğu gözönüne alındığında, ayrılıkların [...] rak bu farklılıklardan kaynaklandığı bili[...] yapılması gereken, demokrasi denilen he[...] kınlaştırılması güncelleştirilmesi, küçült[...]

"Temel siyasi görev elbette yine [ML bir] partinin yaratılmasıdır. Öyle görü[lüyor ki,] asıl olarak Devrimci Yol görüşün[ü savu]nanların, birleşik devrimci muha[lefet ha]reketi yaratma çabası sürecindeki [politik] birliği ile başarı şansına sahip o[lan böy]le bir görev, açıktır ki, ideoloji[k netleş]me ve eylemin devrimci birliği il[e yerine] getirilebilir."

sayede yaklaşım farklılıklarının azaltılma[sı...] halefetin çoğaltılması-yaygınlaştırılmas[ı...] mokrasinin mükemmel biçimlerini tartış[...] da bir toplum projesi olarak bütün sol [...] sosyalist demokrasi vb. konularda mut[...] aramadan önce, bu tür uzak soyut stra[...] deflerin berisindeki daha yakın, somut [...] hedeflerin muhalefet konusu yapılması [...] lıdır. (Burada kuşkusuz bir toplum pr[...] rak sosyalist demokrasinın bugünkü [...] projemize ışık tutması gereğini yadsımıy[o]rum; ama bu konuda herkes kendi proje[...] günün demokrasi mücadelesinde yer al[...] burada bu projelere ilişkin görevleri bul[...] bu görevleri başkaları ile birlikte yerine [...] sin istiyorum.) Şimdi gerekli olan, bugü[n mu]halefet eyleminin muhtevasını belirlemek[...] uygun ve bugün için mümkün olan ara[...] ratmak düzleminde işbirliği yapabilme[...]

Bu noktadan sonra ise, adına ister ce[phe den]sin, ister parti densin, aynı çatı altında [...] gütün ya da örgütlerin birliğinden s[...] anlamlı hale gelecektir. Çok kanatlı pa[rti dü]şünü savunanlar karşısında, o zaman, [...] parti değil de cephe olacağını savunanla[...] partiye değil, çok kanatlı bir partiye ya[...] ye katılacaklar ve bu örgüte kendi parti[...] da bir kanat olarak katılmış olacaklar[...]

Devamı 1[...]

DÜZELTME

Röportajın geçen sayımızdaki b[...] 2.sütun ilk paragraf yanlış yapılmış[tır. Doğ]su; "Öte yandan,bütün bu gelişmeler[...] bu ülkelerde kapitalizmin, basit bir r[...] nunu beklemek de kolay değildir. (B[...] sel olarak Romanya..vb. istisna teşkil [...] olacaktır.

SALVADOR: DEVRİMİN SON AŞAMASI

a Amerika ülkesi olan El Salvador'da Amerikan emperyalizmi ve işbirlik- karşı halkın devrimci mücadelesi sürüyor. Gün geçmiyor ki Arena hükü- bağlı birlikler toplu katliam yapmasınlar, işçi mahallelerini masınlar. Geçtiğimiz ay 10 sendikacı da katledilenlerin arasındaydı. Bu ırşı El Salvador'da 1920'li yıllardan bu yana süregelen silahlı mücadele var. 1980'den bu yana mücadele FMLN önderliğinde gelişiyor. Sovyet- l, Çin Halk Cumhuriyeti ve Doğu Avrupa'daki gelişmeler gözönünde bu- duğunda El Salvador deneyimi büyük önem taşıyor. Aşağıda FMLN inden Victor Amaya ile Londra'da yapılmış bir röportajı yayınlıyoruz.

akkında bilgi verir misiniz?

erika'da 1960'larda tam bir kriz vardı. ı ise Honduras ve El Salvador arasında aşı diye bilinen savaşlar oldu.. Bütün an sonra ülkede yeni bir toplumsal mu- şmeye başladı. Ve işlerin o güne kadar daha farklı yapılması gerektiği sonu-

nücadelesi ilk olarak 1970-71'de şehir- dı. Bunun nedenleri ülkedeki nüfusun olması (200 Kişi/K²), dağlık bölgelerin ası ve Che Guevera'nın fikirlerinin Or- ı'da çok büyük bir etki bırakmasıdır. ç döneminde belli başlı iki gerilla gru- 970'lerin sonuna gelindiğinde bu sayı lkemizdeki gerilla hareketlerinin en bü- i gerilla/kitle ilişkisinin hiç bir zaman ı ve bütün gerilla örgütlerinin herzaman larını korumalarıdır. Biz hiçbir zaman puk gizli bir örgüt olmadık. Öğretmen, işçi hareketleri içinde her zaman bağ- oldu. Ve bu nedenle de sürekli olarak

ücadeleyi savunan bütün kitle hareket- gelişmesi neticesinde birleşmeye karar Ekim 1970'de FMLN beş gerilla örgü- an bir cephe olarak kuruldu. Ancak 9 FMLN'nin hayata geçirilmesi açısın- ıllar olduğundan kuruluş gizli tutuldu. k 1980'de başkent San Salvador'da 300 bir gösteri düzenleyerek FMLN'in ku- birliğini kutladık. O zamanki nüfusun duğunu göz önüne alacak olursak ço- 0 bin kişilik bir gösteri oldukça önem- dır. Bundan sonraki görev olarakta birçok elden götürecek politik bir par- masını saptadık ve hâlâda bu aşa-

bir parti kurma çalışmaları ne zaman

yıl kadar önce 1988 de, bu yıl içinde nin gerekliliği konusunda bir çok do- nladık. İktidarı almadan önce mutla- r partinin kurulması gerekiyor. Zaten de böyle söylüyor.

bu konuya değinecektim. Teoride si- ele için sürekli olarak partinin gerekli- nır. Ancak bu iş Nikaragua ve bir ıba'da biraz farklı gelişti. Bunu nasıl ıuz?

ıda esnek olunması gerektiğini düşü- rtadoks çizgiye bağlanmanın gereği başlangıçtan beri biz Ortadoks çizgi- ştük. Nüfus yoğunluğunun 200 olduğu illa mücadelesinin verilebileceğini hiç müyordu. Teorik sorunlar karşısında . Ancak kitleyse olan bağlarımızı hiç . Bugün ise FMLN'i oluşturan 5 ge- ekter bir şekilde birbirleriyle uğraşmak ır parti kurmaya çalışıyorlar.

"...zdeki gerilla hareketlerinin k özelliği gerilla kitle iliş- ıçbir zaman kopmaması ve erilla örgütlerinin her za- e bağlarını korumalarıdır."

ilk olarak Ocak 1981'de yaptığı eylem- uyurdu. Bu zamanlamanın nedenleri- sınız?

gerilla hareketinin birleşmesini kut- cisi tek bir komutanlık altında 5 geril- ıü ne ölçüde yönetebileceğimizi ani bir ölçüde FMLN'in rüştünü ispat- biliriz.

ne kadar sürdü?

an fazla değil. Çünkü bu daha çok as- kattı. Ve yeteri kadar askeri gücümüz n önümüze askerin bir zaferi koyma- nkörü bir bakışla askeri bir yenilgi dahi

açıdan yenilgi fakat politik açıdan bir demek istiyorsun?

saldırıdan sonra kitleler arasındaki po- mız hızla yaygınlaştı. Öte yandan as- bile tam bir yenilgiden söz edilemez. ri komutanlık saldırı boyunca kendin- ni verdi.

1981 Kasım 1989 arasında ne tür geliş-

dırısından sonra politik askeri kadro- bir kısmı için şehirlerde ve özellikle de aşamak olanaksız hale geldi. Ve kırsal ekilme kararı aldık. Kırsal kesime çe- e gerilla için gerekli koşulların hazır ol- erek özellikle yoksul ve orta köylülük lışmalarımızı hızlandırdık. Bu gün ge- da kırsal kesimde büyük operasyonlar olanağına sahimiz. Örneğin (diğer he- ısıra) ABD tarafından örnek bir karar- yaptırılan üssü tam 3 kez tahrip ettik. dıran FMLN gerillaları tamamen köy- aşuyordu. Öte yandan, başkentte dahil e birçok kentte vur-kaç taktiğine uygun n yapma yeteneğine sahibiz. Bütün bu ndüz yapılmakta ve gerilla birlikleri dü- geri çekilmektedir.

"...bir zaman kitleden kopuk örgüt olmadık. Öğretmen, ve işçi hareketleri içinde an bağlantılarımız oldu. Ve nle de sürekli olarak büyü-"

gelişmeler karşısında ABD hem Viet- uladığı taktiklere başvurdu. 6 milyon- a karşılık 21 bin Km'lik küçük bir ülke ABD 15 dakikada bir casus uçaklar irliklerimizin yerini saptamaya çalıştı. dığımızde casus uçakların kontrolun- dan kurtulmak için biz de taktik değiştirdik. Ve yüzlerce insandan oluşan gerilla birliklerini dağıtarak küçük gruplar halinde hareket etmeye başladık. Ancak zaman zamanda 500 kişilik birliklerle saldırılar düzenledik.

Birliklerin çapı küçüldüğünden hareket kabiliyetimiz son derece gelişti. Öte yandan birliklerimiz ülkenin dört bir yanına dağıldığından buralardaki insanları da örgütleme olanağına kavuştuk. Bu dönemde ordu ve ABD ise küçük birliklere dağıldığımızdan yenildiğimizi düşünüyordu. Bu gelişmeleri takip eden dönemde bir çeşit **"Kurtarılmış** bölgeler" ilan etmeye başladık. Ki biz bunlara **"Kontrol altındaki bölgeler"** demeyi yeğliyoruz. Bu bölgelerde eğitimden üretime yerel seçimlerden ulaşıma kadar birçok şey kontrolümüz altındadır.

—Resmi Seçimlere karşı tavrınız nedir?

Boykot çağrısı yapıyoruz Bu bölgelerde tam bir ikili iktidar söz konusudur. Biz buna "gerillanın gücü" adını veriyoruz. Bugün ülkenin % 20'si bu durumdadır. Kasım 1989'dan itibaren ise savaşı kentlere de taşıdık.

—Kasım 1989 saldırısından önceki politik durum nasıldı?

1978 Askeri darbesinden bu yana El Salvador'da ki gerçek güç, değişik sivil hükümetler kurulmasına karşılık, ordunun elindedir. Biz buna "Sözde demokrasi" diyoruz. ABD ilkönce (Hristiyan Demokrat) Duarte Hükümetini iş başına getirildi. Ölüm mangaları aslında her zaman gerçek iktidar olmalarına karşılık bugün bunu açıktan yürütüyorlar.

"1978 askeri darbesinden bu yana El-Salvador'daki gerçek güç, değişik hükümetler kurulmasına karşılık ordunun elindedir. Biz buna "sözde demokrasi" diyoruz."

—Arenayı nasıl tanımlıyorsunuz?

Faşist ve katiller topluluğu.

— 1978 askeri darbesinden bu yana devletin görünümünde bir takım "demokratik" gelişmeler olmasına rağmen yapısında bir değişiklik olmadı diyebilirmiyiz?

Bütünüyle doğru. Duarte ve Arena hükümetleri arasında pek önemli farklılık bulunmuyor. Çünkü her iki hükümette ABD tarafından El Salvador'da uygulanan ayaklanmaları bastırma stratejisinin birer temsilcileri uygulayıcısıdırlar. Önce 1978'de tamamen askerlerin kontrolünde olan bir hükümet kuruldu daha sonra 1980'de Duarte Cunta ile işbirliği yapmaya başladı. VE 1984'de başkan "seçildi". Bu geçen dönemde yıpranan Duarte, Haziran 1989'da (Arena) Cristiani hükümeti ile yer değiştirdi.

Kasım 1989 saldırısından önceki durum aşağı yukarı bu şekilde gelişti. Arena "seçildiği" andan itabaren FMLN ve halka karşı toptan bir savaş açma hazırlığı içindeydi. Bu planın gizli dokümanlardaki adı **"Jakarta Planı"** dır ki biliyorsunuz 1965 yılında Endonezya'da binlerce muhalif insan benzer bir plan doğrultusunda öldürülmüştü.

—Kasım 1989 saldırısının amacı ve beklentileri nelerdir?

Arena'nın işbaşına gelmesinden önceki dönemde politik olarak oldukça güçlü olmamıza karşın karşımızdaki güçlerin birçok insanı öldürmeyi göze alabilecek durumda olduğunu bildiğimizden sonuna kadar politik bir çözüm aradık ve görüşmelere başladık. Hatta seçimlerin 6 ay ertelenmesi halinde FMLN'ı politik bir parti olarak örgütleyerek seçimlere katılabileceğimizi söyledik. Karşılığında da bir takım anayasal, yasal ve tarımsal haklar talep ettik. Bu önerilerin yine zayıflığımızdan kaynaklandığını düşündüler. Ve reddettiler. Oysa gücümüzün bir göstergesiydi. Bir hareket güçlü olduğu için esneklik gösterir. Kasım 1989 saldırısının amacı gücümüzü göstermekti.

Öte yandan hükümet bizle yaptığı görüşmeleri uluslararası kamuoyuna karşı bir maske olarak "Demokratikliğinin" bir göstergesi olarak kullanıyordu. Oysa biz içten içe savaş hazırlıklarını sürdürüldüğünü biliyorduk. Bu sahte imaja son vermek Kasım 1989 saldırısının ikinci amacıydı.

Saldırının 11 Kasımda başlamasının nedeni ise Fenastras işçi sendikasının 31 Ekim 1989'da Faşistlerce bombalanması ve çoğu sendika lideri 10 kişinin öldürülmesi birçok kişinin de yaralanmasıydı. Biz bunu Jakarta planının uygulanmaya koyması olarak değerlendirdik. Saldırı anının geldiğine karar verdik. Ve bütün görüşmeleri durdurduk.

— Kasım 1989 saldırısını ve sonuçlarını nasıl değerlendiriyorusunuz

Saldırıdan önceki amaçlarımızın tamamını gerçekleştirdiğimizi söyleyebilirim. En önemli amaçlarımızdan bir tanesi savaşı kentlere özellikle de başkente taşımaktı. Bu nedenle saldırıyı iki aşamalı olarak planlamıştık; Birinci aşama bu saldırıyla birlikte kentlerdeki mücadelenin uzun süreli olmasını sağlayacak lojistik desteğin kurulmasıydı. Bunda çok büyük ölçüde başarılı olduk.

Saldırının ilk gününden itibaren olan gelişmeler ve halkın katılımı bizim öngörülerimizden bile daha yüksekti. İkinci aşama ise mücadeleyi üst boyutlara çıkartarak Jakarta planının uygulanmasını önlemekti. Başkent San Salvador Santa Ana ve San Miguel gibi büyük kentlerdeki destek ve katılım bu planın uygulanmasını önlemiştir.

— Şu an için bir duraklama ya da geri çekilmeden söz edebilir miyiz? Ya da şöyle sorayım. Nikaragua'da Sandinistalar 1978 yılında genel bir saldırıya geçtiler ve bir yıllık bir aradan sonra Haziran-Temmuz 1979 saldırı dalgasıyla birlikte iktidarı ele geçirdiler el Salvador'daki gelişmelere benzer bir yönde olabilir mi?

Bir duruklama olduğu görüşünde değilim. El Salvador'da devrimin son aşamasındayız. (Final Phase) ancak sol saldırı (Final Offence) aşamasında değiliz. Son saldırı mevcut iktidara son darbenin indirilmesi ve devrimci bir iktidarın kurulmasıdır. Biz Kasım 1989 saldırısını iktidarı ele geçireceğimiz bir an olarak düşünmedik, değerlendirmedik.

Amaç değişik toplumsal güçlerin mücadeleye sokulmasıydı. 1978 de ki Sandinista saldırısından farklı diğer bir durum Sandinistaların saldırıdan sonra tamamen kırsal kesime geri çekilmeleridir. Oysa biz bugün hala başkentteyiz ve başkentteki en önemli hedeflere saldırılar düzenleyebiliyoruz.

— Hâla başkentte ve kentlerde olmanızı biraz daha açar mısınız?

Elbette belli mevzileri işgal edip oraları korumak durumunda değiliz. Bu zaten pek akıllıca bir davranış olmazdı. Buna karşılık kentlerde ve baş kentte geniş bir lojistik destek sağladığımızdan buralarda istediğimiz gibi hareket ediyor ediyor ve eylemler düzenleyebiliyoruz. Yani Savaş devam ediyor.

— Bu noktada FMLN'yi örgütsel açıdan nasıl değerlendirdiğini ve kitle bağlarının nasıl kurulduğunu sormak istiyorum?

Bu oldukça karışık bir konu. Ancak Kısaca şunu diyebilirim ki FMLN yeni bir toplumun/devletin nüvesidir. FMLN'nin politik kanadı var ve biz bugün politik parti kurma çalışmalarını hızlandırdığımızı söylüyor. Öte yandan askeri mücadeleyi yürüten bir genel komutanlık var. Ayrıca bunlarla koordinasyon halinde çalışan birçok gizli açık örgütlenmeler var; Okullarda, fabrikalarda hatta kiliselerde. Şunu da belirtmek isterim; politik ve askeri kanat ayrımı yapmamıza karşın aslında bu ikisi içiçe geçmiş durumdadır. Askeri mücadeleyi yürüten kadrolar aynı zamanda politik kadrolarımızdır. Politik kanattaki kadroların hepsi ise silah kullanmayı bilirler yani gerilladırlar ama politik görevleri ağır basmaktadır.

"Ocak saldırısından sonra politik askeri kadroların büyük bir kısmı için şehirlerde ve özellikle de başkentte yaşamak olanaksız hale geldi. Ve kırsal kesimlere çekilme kararı aldık. Kırsal kesime çekildiğimizde gerilla için gerekli koşulların hazır olduğunu görerek özellikle yoksul ve orta köylülük arasında çalışmalarımızı hızlandırdık."

Kentlerdeki gizli, yarı gizli ve açık örgütlenmeler, Barrio(Mahalle) komiteleri örgütlenmemizin temeli olup asıl sorun gizli çalışmayla açık çalışma arasında işbirliğini sağlayabilmektir.

Yerel ve bölgesel örgütlenmelerin genel karar makanizması içinde azami ölçüde yeralmalarının sağlanmasıgerektiğini düşünüyoruz. Deneyim bize tepeden aşağı bir takım kararlar bildirmek yerine kararların geniş halk kitlelerine dayanılarak alınması gerektiğini öğretti.

"-Elsalvador'da devrimin son aşamasındayız. Ancak son saldırı aşamasında değiliz. Son saldırı mevcut iktidara son darbenin indirilmesi ve devrimci bir iktidarın kurulmasıdır."

— Biraz da askeri örgütlenmeden söz edermisiniz?

FMLN'nın düzenli profesyonel gerillaları var. Bunun yanısıra bir de milis dediğimiz silahlı halk var. Bunlar genellikle gösterilerin ve toplantıların güvenliğini sağlarlar ve gerektiğinde FMLN Güçlerine yardım ederler. Ancak hiçbiri Profesyonel gerilla olmayıp silahlı sivillerdir. Eylem sona erince evlerine okullara ya da fabrikalara dönerler.

— FMLN ile sendikalar arasındaki ilişki nasıldır?

Sendikalar mücadeleyi açıktan yürüttükleri için FMLN içinde yer almaları gerekmiyor. Öte yandan çoğu zaman FMLN içinde olmamaları daha iyidir. Çünkü böylece daha çabuk gelişirler. Elbette fabrikalarda çalışan FMLN kadroları var ve bunlar genellikle milis kuvvetleri için de yer almaktadırlar. FMLN kadrolarının olmadığı birçok yerdede işçiler zaman zaman kendiliklerinden silahlanıyorlar.

Sovyet yanlısı geleneksel komünist partilerin silahlı mücadeleye karşı tavırlarını biliyorsunuz. El Salvadorda nasıl bir tavır aldılar, alıyorlar?

(Gülerek) El Salvador'da bugün artık böyle geleneksel bir komünist parti kalmadı. Ülkemizde gerilla hareketi ilk olarak geleneksel KP'den bir kopuş olarak başladı ve silahlı mücadeleden yana olmayan grup süreç içerisinde yok oldu. Bugün FMLN içinde yer alan KP silahlı mücadeleden yana olanıdır ve Kasım 1989 saldırısında önemli ölçüde yer almışlardır. 1970'lerde silahlı mücadeleden yana olmayan diğer gruplar da daha sonr... larını değiştirerek FMLN'ye girdiler ve güçlendiler. Bugün sadece EL Salvador KP'si değil Honduras ve Guatamala KP'leri de silahlı mücadeleden yana tavır geliştirmeye ve uluslararası geleneksel komünist harekete yeni öneriler götürmeye başladılar. Onların içinde de cesur insanların olduğuna eminiz.

FMLN'nin ideolojik hattını nasıl tanımlayabilir?

Proleterya İdeolojisine inanıyoruz ve Marksist-Leninistiz. Ancak kendimizi hiçbir şekilde sınırlamıyoruz. Örneğin Sovyetler Birliğine, (Troçkist) 4.Enternasyonel'e veya Maoist Enternasyonale kendimizi bağlamıyoruz. Tamamen bağımsısız ve bundan gurur duyuyoruz. FMLN içinde Maoist ve Troçkist gelekten gelen gruplar olmasına karşılık bugün için tek bir politik parti kurmaktan bahsedebiliyoruz. ML'yiz ancak diğer akımlara, Troçkizme ve Maoizme karşı değiliz.

Sendikalar mücadeleyi açıktan yürüttükleri için FMLN içinde yer almaları gerekmiyor. Öte yandan çoğu zaman FMLN içinde olmamaları daha iyidir. Çünkü böylece daha çabuk gelişirler."

— Kurulmakta olan yeni parti değişik eğilimlerin bir arada yaşayacağı bir parti mi olacak, yoksa kendisine, özgü bir ideolojik-politik hattı mı olacak?

Bu teorik bir problem. Eğer eğilimlerin partisini kuracağız derseniz, Troçkizme göre partiyi kuruyorsunuz demektir. Biz bundan yana değiliz. Doğu Avrupa'daki son gelişmeler de dahil yeni olan her şeyi gözönüne alarak partileşmeye çalışıyoruz.

Doğu Avrupa'da yaşananları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu konuda resmi bir görüş yok. Ama şunu söyleyebilirim ki Doğu Avrupa'da olanlar, klasik komünist partilerle kitleler arasındaki bağın koptuğunu, KP'lerin kitleleri kaybettiğini ve kitlelerin değişik yönlere gittiğini göstermektedir. Nasıl bir parti ve nasıl bir sosyalizmi kuracağımıza yanıt ararken tüm bu gelişmeleri göz önune alıyoruz. Hiçbir konuda doğmatik değiliz.

Doğu Avrupa'da yaşanan gelişmelere bakılarak "Sosyalizm Ölmüştür" deniyor, nasıl bir sistem kurmayı planlıyorsunuz?"

Daha önce de dediğim gibi ML'iz ve Sosyalizm için mücadele veriyoruz. Ancak kurmak istediğimiz sosyalizm Doğu Avrupa'da yenilen Sosyalizm değildir. Hatta Doğu Avrupa'da olanları bile sosyalizmin yenilgisi olarak değerlendirmek tam olarak doğru olmaz. Olanlar geleneksel Komünist partilerin sosyalizmin kurulmasından uzaklaşmalarıdır.

Devrimden hemen sonra kuracağımız hükümet ilke olarak Arena dışındaki tüm politik güçleri kapsayabilir. Üniversiteler, işçiler, köylüler hatta kilisenin temsil edilmesi gerekir. Demokratik Hal Devrimi anti-faşist anti-emperyalist bir devrimdir ve bütün güçlerin içinde yer alacağı geniş kapsamlı bir hükümeti iş başına getirir. Çoğulcu sistem, serbest seçimler, karma ekonomi, toprak reformu ve tarafsızlık (Hiçbir pakt içinde yer almamak) belli başlı ilkelerimiz.

"Doğu Avrupa'da olanlar, klasik komünist partilerle kitleler arasındaki bağın koptuğunu, KP'lerin kitleleri kaybettiğini ve kitlelerin değişik yönlere gittiğini göstermektedir. Nasıl bir parti ve nasıl bir sosyalizmi kuracağımıza yanıt ararken, tüm bu gelişmeleri gözönünde tutuyoruz."

— Nikaragua'daki Sandinista hükümetiyle aranız nasıl? Özellikle de Aralık 1989 Ortalarında Costa Rica'da 50.Amerika devlet başkanı tarafından izmalanan anlaşmadan sonra, biliyorsun anlaşmanın bazı bölümleri Arena hükümetine destek verir nitelikte. Ayrıca bölgedeki bütün "terörist" faaliyetlerin durdurulması çağrısı yapılıyor. Sandinistaların FMLN ile olan ilişkilerinde bir değişiklik mi söz konusu?

Sandinistalarla aramızda bugüne dek hiç bir uzlaşmazlık olmadı. Bugün içinde bir değişiklik söz konusu değil. Ancak şunu göz önünde bulundurmak gerekiyor... Gerilla hareketi olan FSLN(Sandinista) ile hükümette olan FSLN arasında her zaman bir farklılık olacaktır. FSLN bugün devlet olarak hareket ediyor ve o anlaşmayı ne için imzaladığını anlıyoruz.

Şikayet ettiğimiz hiçbir konu olmadığını açıkça söyleyebilirim. İmzalanan andlaşma aslında (Nikaragua'daki) Contralara (Karşı Devrimcilere) VE ABD'nin bölge politikalarına kaşı bir darbedir. Önemli olan konu herzaman için anti-Emperyalizmi bölgede canlı tutmaktır. Örneğin ABD'nin Panamayı işgalinden sonra Noriega'yı destekleyen bir bildiri yayınladık. Sanırım hiç kimse FMLN'nin Noriega'yı destekleyeceğini düşünemezdi bile.

Bütün bu gelişmeler karşısında ABD'nin tavrı?

ABD'nin buna yanıtı ise Kosta Rica Honduras ve Guatamaladaki sağ hükümetlerin yerine daha da sağda olanları getirmeye çalışmaktır. Bu politikanın ne kadar başarılı olacağı ise bölgedeki devrimci güçlere bağlıdır.

—Son olarak söylemek isteğin bir şey var mı?

Tüm dünyadaki Devrimci Halk Hareketleriyle işbirliğinden yana olduğumuzu birkez daha söylemek istiyorum. İşbirliğinden de öte sanırım birbirimizin deneyiminden öğreneceğimiz söyler vardır Devrimci Yol hareketini de kardeş devrimci hareketlerden biri olarak değerlendiriyor ve selamlarımızı yolluyoruz.

Biz de bu görüşme için teşekkürler eder ve mücadelenizde başarılar dileriz.

Sendikalı olmak, ölümle özdeş

Uluslararası Tekstil İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Neil Kearney'in El Salvador'da Farabundo Marti Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin (FMLN) yürüttüğü devrimci mücadele ve buna karşı koyan hükümet güçleri arasında süren çatışmalarla ilgili izlenimleri ICFTU'nun aylık yayın organı Free Lobor World'da yayınlandı. Aşağıda bu yazının çevirisini sunuyoruz.

El Salvador'daki durumu anlatmak için kullanılan sözcükler "katliam" ve "barbarlık". Hükümet güçleri FMLN gerillalarının saldırılarına, başkentin işçi mahallelerini bombalayarak karşılık verdi. Bu saldırıların kurbanları yüzlerle ifade ediliyor. Ve bu sayı her geçen an, daha da artıyor. ICFTU, tek çözümün diyalog olduğunu belirterek, girişimlerde bulundu.

San Salvador sokaklarında askerler ve sivil silahlı (Para-Militer-Faşist) gruplar sürekli devriye geziyorlar. Eğer bir sendika aktivistiyseniz dikkati bir an bile elden bırakmamanız gerekir. Üniformalı adamların sizi tanıması durumunda, ümit edebileceğiniz en fazla şey, götürülürken birisinin sizi görmesi olabilir.

Söylendiğine göre, en kötü gözaltı koşulları Muhafızlar'ın ve Mali Polis'in bodrum kattaki hücrelerinde yaşanıyor. Hiçbir neden gösterilmeksizin 72 saat bu hücrelerde tutabilirsiniz. Ayakta ve uykusuz "sorguya" çekilerek, 72 saat. Sonra hiçbir suçlamayla karşılaşmadan serbest bırakılabilirsiniz.

Bu koşullara rağmen Susana Rodrigerez-Mercedes Garcia ve Guadalape Alveres gibi işçiler baskılar karşısında suskunluğu kabul etmediler. STITAS tekstil sendikasında sorumluluklar üstlendiler. Çünkü diğer birçok işçi gibi onlar da, yaşamaları için onlara sendikal örgütlenmenin yardımcı olacağına inanıyorlardı. Fakat El Salvador'da bir sendikaya üye olmak "yıkıcı" ve "gerilla sempatizanı" olarak görülmekle eşanlamlı

Susana, Mercedes ve Guadalupe Santa Mercedes tekstil fabrikasında çalışıyorlardı. Haftada altı gün, saat 5'te kalkarak uykulu gözlerle trafiğin akışına katılıyorlardı. İşe 5 dakika bile geç kalmak, bir günlük ücretin kesilmesi anlamına geliyor. Asgari ücretten bile az bir gelirle çocukların karnını doyurma mücadelesi veren birisi için, bu dayanılacak birşey değildir. Fabrikada ise çalışma koşulları çok kötü. İkiyüz kadın sıkış-tıkış bir şekilde, havasız ve dayanılmaz derecede sıcak bir barakada çalışıyor. Havadaki toz insanın boğazını kurutmasına rağmen, içecek su yok. Sadece 20 dakikalık öğle yemeği arasında insanlar tuvalet ihtiyaçlarını gidermekiçin kuyruklar oluşturuyorlar. Çünkü günün geri kalan kısmında tuvaletler kilitleniyor. Resmi çalışma süresi 8 saat olmasına rağmen, kadınlar bitirmek zorunda oldukları işi tamamlamak için çok daha uzun bir süre çalışıyorlar.

Hastalık, işten atılma anlamına geliyor. Ve El Salvador'da işten atılmak felaketle eşanlamlıdır. Aralık 1988'de, Santa Mercedes fabrikası işçilerini ücretlerini ve tatil ikramiyelerini ödemeden kapandı. Eğer olaylar normal akışında sürseydi işveren makinaları sökerek yeni bir isimle yeni bir firma kurarak sadece sendikasız işçilerin çalıştığı yeni bir işyeri açacaktı. Bunu önlemek ve haklarını almak için sendika üyeleri fabrikayı işgal ettiler. Aylarca, eylemlerini sürdürdüler. Sonra Eylül ayında askerler müdahale ettiler. O sırada fabrikada olan Susana, Mercedes ve Gundalupe'yi tutukladılar. İşgal nöbetini almak üzere gelen bir başka kişi ise askerlerin tecavüzüne uğradı.

Aynı sırada, sendikalara yönelik olarak 1980'lerden bu yana görülen en acımasız saldırı sonucunda onlarca kişi tutuklanıyordu. Bunlardan birçoğu serbest bırakıldı. Fakat Susana, Guadalupe ve Mercedes hala tutuklu olan 10 kişi arasında. Serbest bırakılan kadınların çoğu tecavüze uğramıştı. Salvador hapishanelerinde kalanlar genelikle başlarından geçenleri pek anlatmazlar. Fakat bu sefer bir atağa maruz kaldıkları vahşiliklerin biçimlerini anlattılar.

Günlerce tamamen karanlık bir ortamda yalnız olarak tutulmuşlardı. Kendilerine, cocuklarının öldürüleceği tehditlerinde bulunulmuş, bir çocuğuna elektrik verilmiş ve diğer işkence yöntemleri uygulanmıştı. Bırakıldıklarında hepsinde çeşitli yara izleri, kesikler ve kan lekeleri vardı. Susana, Mercedes, Guadalupe ve diğer sendikacılar ise, Ilopango cezaevindeler.

24 Ocak Kararları 10 yıl önce bunalımı aşmak için gündeme getirilmişti

Sömürücüler bir kez daha tıkandı

• 24 Ocak Kararları 10 yıl önce bunalımı aşmak için gündeme getirilmişti. Sömürücüler bir kez daha tıkandı

• Bugün yine istikrarsızlık çığlıkları atılıyor, kitlelere "80 öncesine dönme" tehditleri savuranlar ekonomide '80 öncesine dönüldüğünü itiraf ediyorlar. Ve yine "bunalım" dan, "kriz"den dem vurarak, yeni önlemlerden istikrar paketlerinden söz ediliyor.

• Artık devleti tehdit eden "kökü dışarıda" (!) yaygın halk muhalefeti olmadığına göre, sürekli savaş hali, "yeni istikrar programları"nın yaşama geçmesinin zeminini oluşturabilir. Burada işçi sınıfına düşen görev; emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin işçi sınıfı ve emekçi halkları sömürme politikalarının devam edebilmesi için, halkları birbirine düşürme çabalarına "DUR" demektir.

-24 OCAK '80-

-24 OCAK '90-

Davulun, zurnanın ezgisine ayak uydurarak halaylar çekiliyor. Grev çadırının önü adeta bayram yeri. İnsanlar dayanışma ve dostluk duygularıyla yüklü, "insanca yaşam için" çıktıkları grevleri başarıya götürmeye kararlılar. O yıl bu manzara 46 bin 200 işçinin çalıştığı 227 işyerinde yaşanıyor. 6 milyon 427 bin 11 işgünü grevlerde geçiyor o yıl, ta ki Güz'ün ilk ayının 12'sine kadar...

Emperyalizmle bütünleşme politikalarının sonucu işçi ücretlerinin günbegün erimesi, aşağıya çekilmesi nedeniyle bir yandan grevler dalga dalga ülkenin dört bir yanına yayılırken, bir yandan da emperyalist sömürü politikalarının (kendisine sürekli muhtaç olarak kurulan montaj sanayi, borç verme-borçlandırma-vb..) kaçınılmaz sonucu olarak biriken dış borçların faizleri dahi ödenemiyordu. Karaborsa ve enflasyonun önlenemez yükselişi sürerken "yok"ların listesi gün geçtikçe kabarıyordu. Türkiye'nin dış borçlarının faizlerini dahi ödeyemez duruma gelmesi demek, aynı zamanda emperyalist sömürü çarkının da yavaşlaması demekti. İşte bunun için 80'e gelindiğinde Türk ekonomisinin bu çıkmazının nasıl aşılacağına ilişkin IMF, OECD, Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşlar, yerli tekelci sermayeye ve hükümete "çözüm" önerilerini dikte ettiriyordu.

10 YILDA FİYATLAR KAÇ KAT ARTTI

Malın Cinsi	10 Yıl Önce(TL)	Bugün (TL)	Kaç kat Artış?
Tüp(12 kg)	125	11.250	90
Od (1 tn.)	4.000	120.000	30
Köm.(1 tn.)	5.500	100.000	18.1
Ekmek	6	350	58.3
Pirinç	39	2300	58.9
T.şeker	18	1.560	86.6
B.Peynir	155	10.000	64.5
Çay	100	6.600	66
T.Yağı	300	16.000	53.3
Zeytin	150	12.000	80
Yumurta	6	225	37.5
Et(1kg)	235	10.000	42.5
Süt	30	1.300	43.3
Otb.Bilet	5	500	600
Elektrik	1.7	158	92.9
Tavuk	150	5.000	33
Gazete	5	500	100

Emperyalist kuruluşların sunduğu çözüm, 24 Ocak Kararları'ydı (!). Ancak kararları almak yetmiyordu. Bu kararları yaşama geçirecek, suskun, tepkisiz, güdümlü bir toplum yaratmak da gerekiyordu. O dönemde B.Ecevit, "Şimdi izlenmekte olan ekonomik ve sosyal politikalar bir dikta rejimine oturmadan uygulanamaz" biçimindeki karşı çıkışıyla olacakları çok iyi açıklıyordu. Ecevit doğru söylüyordu. Böylesi kararlar zincirinin yaşama geçmesi, kısıtlı nispi demokratik bir ortamda dahi olanaklı değildi. Böylece 12 Eylül gündeme getirildi. 24 Ocak Kararları + 12 Eylül 10 yıllık işkence, baskı, yoksulluk ortamının formülüydü. 24 Ocak Kararları'nın ne anlama geldiğini ve bugün geldiği noktayı kavrayabilmek için Türkiye'nin ekonomik yapısına genel bir göz atmakta ve takvim yapraklarını gerilere doğru çevirmekte fayda var.

"Ekonomik kriz" kendini hep tekrarlayarak sürekli gündeme gelmiştir ve emperyalist sömürünün katmerlenerek sürmesi noktasında geri bıraktırılmış ülkelere "aynı tip" reçeteler dayatılmıştır.

Türkiye'de 1950'ler sonrasında emperyalizmin yeni sömürgecilik uygulamalarının sonucunda tüketim malları üretimine dönük bir sanayi gelişmişti. Bu montaj sanayi çeşitli korumacılık önlemleri ve sabit kurlarla korunuyordu. Ancak sanayinin sermayesinden teknolojisine, ara malından hammaddesine, malı üretecek makinesine değin dışa bağımlı bir karakteri vardı. Sanayiin işleyebilmesi için gereken ara ve yatırım mallarının ithal edilmesinin bir sonucu olarak döviz ihtiyacı sürekli gündemdeydi. İthalat kısıtlamaları olan alanlarda, son derece düşük kalitede ve tamamen iç pazara yönelik gelişen bu sanayinin en belirgin özelliği, sürekli ithalat (dışalım) yapmasına karşın, hemen hemen hiç ihracat (dışsatım) yapmayışıydı. Bu durumun sonuçları ise sürekli ödemeler dengesi açığı ve döviz darboğazıydı. Ortaya çıkan ödemeler dengesi açığı, alınan yeni dış borçlarla kapatılmaya çalışılıyordu. Dış borçlanmanın artması ise, ekonominin dışa bağımlılığının daha çok artması anlamına geliyordu.

1980'lere gelindiğinde Türkiye tam bir ekonomik kriz içindeydi ve dışa bağımlı çarpık ekonomik yapı, kendi içinde bunalımı aşabilecek çözümler üretemiyordu. Biriken dış borçların faizleri bile ödenemez hale geldiğinden dış finans çevreleri, IMF, OECD, Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşlar, Türkiye'ye kendi reçetelerini dayatıyorlardı. Elbette ülkede yaşanan bu "kriz" ne ilk ne sondur. "Ekonomik kriz" kendini hep tekrarlayarak sürekli gündeme gelmiştir ve emperyalist sömürünün katmerlenerek sürmesi noktasında geri bıraktırılmış ülkelere "aynı tip" reçeteler dayatılmıştır.

Ekonomik çarkların yeniden dönebilmesi için gerekli olan döviz için IMF'nin "evet"lemesi gerekiyordu. İçine düşülen bu "borç tuzağı" Türkiye'nin pazarlık olanaklarını daraltıyor, ülkeyi bu baskılara boyun eğmeye zorluyordu. Düze çıkmanın yolu olarak emperyalist kuruluşlarca, kamu harcamalarını kısmak, TL'nin değerini yüksek oranda düşürmek (devalüasyon), sıkı para ve bütçe politikaları KİT ürünlerine yapılacak zamlar ve maaş, ücret kısıtlamaları, düşük taban fiyatları gündeme getiriliyordu. Ekonomik istikrar adı altında sunulan bu tedbirlerin özcesi, krizin yükünü emekçi halk kesimlerinin üzerine yıkmaktı.

Emperyalist kuruluşların korosuna, işbirlikçisi yerli tekelci sermaye de katılıyordu. Bu direktiflere uyulmasını ve ekonominin dışa açılmasını ısrarla hükümetten talep ediyorlardı. Tekelci sermayeye göre içine düşülen ekonomik bunalımın asıl suçlusu; yüksek ücretler (!) sosyal harcamaların ağır yükü (sağlık, eğitim vb.) ve grevlerdi. 1980 yılında 6 milyon 427 bin 11 iş gününün grevlerde geçtiğine işaret ederek grevleri en baş suçlu ilan ediyorlardı. Nedense aynı yıl 22 milyon 889 bin 182 iş gününün iş kazaları nedeniyle kaybolduğundan hiç mi hiç söz etmiyorlardı. Ücretler, maaşlar ve taban fiyatları kısıtlansın, grevler yasaklansın ve işçi hakları ortadan kaldırılsın isteniyordu. Açıkça, "devletin bütün olanakları yalnızca bize sunulmalı" deniyordu.

24 Ocak Kararları, 1950'li yıllardan beri evrilen emperyalizmle bütünleşme sürecinde bir sıçrama noktasıdır.

IMF ve yerli tekellerin önerileri doğrultusunda 24 Ocak 1980'de işbaşında olan Demirel Hükümeti, tarihinin en büyük bunalımını yaşayan Türkiye ekonomisini düzeltmek için kolları sıvadı ve 24 Ocak Kararları'nı aldı. Bugün karşımıza iktidar-muhalefet görüntüsüyle çıkan Demirel-Özal ikilisinin bu kararların hayata geçmesi için hemen çalışmaya koyuldular. Özal, Demirel tarafından Bakanlar üstü bir statü verilerek, Başbakanlık Müsteşarı yapıldı. MESS'in eski başkanı artık, 24 Ocak Kararları'nı yürütmekle görevli, ekonominin tek hakimi oldu. Aynı gün, Türk Lirası'nın değeri % 49 oranında düşürülerek (devalüasyon), dolar 70 TL'ye yükseltildi. Ve hemen peşisıra ilk elden petrol ürünleri, kömür,demir-çelik, çimento, kağıt vb. pek çok ürün yüksek oranlarda zam gördü. Bu ilk adım artık yapılmayan dış yardımın sağlanması ve ekonominin canlandırılması adına atıldı. Ve giderek iç talebin kısıtlandığı, işçi sınıfının ve emekçi kesimlerin alım gücünün düşürüldüğü bir ortamda getirilecek diğer önlemlerle ekonomi ihracata yönlendirilecek, bu sayede Türkiye borçlarını faizleriyle birlikte ödeyebilir hale gelecekti. Ancak tüm bunlar sonuçtu. Öz ise 1950'li yıllardan beri evrilen emperyalizmle bütünleşme sürecinde çok daha sistemli bir sıçrama noktasına gelindiğidir.

Kitle katliamlarına yönelen sivil faşist terör "Sağ-Sol çatışması" olarak propaganda edilip, "Sağa da sola da karşı olan" (!) cuntanın gelişine zemin oluşturdu.

Yukarıda da söylediğimiz gibi 24 Ocak Kararları'nın temel mantığı, tekelci sermayeye her türlü olanağı sağlamak, böylece gerekli sermaye birikimini gerçekleştirmek ve bu yolla bunalımın aşılması için tekelci sermayenin kârlarını azaltacak her türlü engelin ortadan kaldırılması ve devletin bütün olanaklarının sadece tekellere sunulmasıdır. 24 Ocak Kararları bu mantık doğrultusunda, halkın elinden alınan değerlerin sermaye sınıfına aktarılabilmesi için, gerekli her türlü önlemi içeriyordu. Ancak bu tür bir yağmayı tek başına ekonomik önlemlerle ve "nispi demokratik" bir ortamda gerçekleştirebilmek olanaksızdı. İşçi sınıfının kazanımları, ekmeği ancak sistemli bir baskıyla, şiddetle, diktayla elinden alınabilirdi. Sendikal haklar, örgütlenme hakları, parlamento, partiler, vb. ortadan kaldırılmadan, böyle bir kölelik düzenine kimse boyun eğmezdi.

Düdüğün çalacağı ana kadar geçen süre, ortamın hazırlanması açısından oldukça planlı kullanıldı. Örgütlü faşist saldırılar kitle katliamlarına yöneldi. Ülkede şimdiden estirilen sivil faşist terör "sağ-sol çatışması" olarak propaganda edilip, "sağa da sola da karşı olan" cuntanın gelişine zemin oluşturdu.

Düdük çaldıktan iki gün sonra, 14 Eylül 1980 tarihinde MGK'nin 3 nolu kararı yayınlandı. Bu kararla, ülkedeki tüm grevler kaldırıldı. Grev ve lokavt ertelenen tüm işyerlerinde 15 Eylül gününden itibaren üretime başlanacağı bildirildi. Bunu tamamlayan bir diğer karar da 15 Eylül günü yayımlandı. MGK'nin 8 No'lu kararı gereğince, DİSK, MİSK ve HAK-İŞ'e bağlı sendikaların bankalardaki hesapları bloke edildi. Binalarındaki kıymetli evrak, malzeme ve paralar "koruma" altına alındı. Suç delili olarak kabul edilen evrak ve dökümanlar Sıkıyönetim Askeri Savcılıkları'na teslim edildi.

12 Eylül 80 darbesinin, 24 Ocak Kararları ile bağlantısını bir de işverenlerin ağzından aktaralım. İTO Meclis Başkanı İbrahim Bodur "24 Ocak Kararları'nın başarıya ulaşmasında en büyük pay, 12 Eylül yönetimine aittir. Bu yönetim, kararların başarısını iki kat artırmıştır" diyordu. Koç Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Rahmi Koç ise, "12 Eylül Harekâtı'ndan önce herşeyi demokratik sistem içinde yapmak zorundaydık. Bu da karar almak ya da yönetmelik çıkartmak için aylar geçmesini gerektiriyordu. Ayrıca her şeye politik açıdan bakılıyordu. Ekonomik yaklaşım hep arkadan geliyordu. Askeri yönetim altında fark, alınan kararların parlamentodan geçmesi gibi bir zorunluluk olmadığı için çok hızlı hareket edebilmesi,yapılan yanlışın kısa sürede düzeltilebilmesi ve politik yaklaşımların söz konusu olmaması" diyordu büyük bir açıklıkla.(!)

Gelinen noktada tıkanan ekonomiyi canlandırma adına sözü edilen "İstikrar politikalarının" yaşama geçmesine zemin oluşturacak eskimeyen-yeni oyunlar tezgahlanıyor.

Tıkanan ekonomiyi canlandırmak, bunalımı atlatmak ve giderek ihracata yönelik ekonomik yapılanmayı inşa edebilmek için gündeme getirilen "24 Ocak + 12 Eylül" Harekâtı aradan geçen 10 yılın sonucunda kendi kendisini dahi savunamaz duruma geldi. Emperyalist kuruluşların sözcüsü Batı basını "ölüyü diriltmeye çalışmaktansa, yeni önlemleri gündeme getirmek daha rasyonel sonuçlara yol açabilir" derken, içerden eleştiri bombardımanı ve itiraflar yağıyor; "Kararlar doğruydu da uygulanması kötüydü" "Döviz darboğazı aşıldı ama, tasarruf ve kaynak sorunu çözülemediği için de, en çok sözü edilen dış ve iç borçlanma giderek büyümüştür." "Askeri yönetim altında aşırı disipline alıştırılan ekonominin, işbaşına gelenlerin sorumsuzca davranışları yüzünden, kimi iyi gidişleri de tersine çevrilmiştir" "Gelinen noktada yeni istikrar programları gereklidir."

"24 Ocak + 12 Eylül" işçi sınıfı ve emekçi halk yığınları için ücretlerinin % 50 oranında düşmesi demekti, alınterlerinden biriken (1986 itibariyle) 29 milyar 629 milyon liranın işverenlerin cebine aktarılması demekti, milli gelirdeki payının % 2.63'e düşmesi demekti. En önemlisi kölece çalışma koşulları, şendikasızlık, işsizlik, örgütsüzlük, YHK demekti, sistemli işkence, baskı, terör demekti. Sonuçları süren bu harekâtın başarıya ulaşması için umulan fedakarlık (!) kat kat aşılmıştı.

GELİR DAĞILIMI SERMAYEDEN YANA NASIL DEĞİŞTİ?

YIL	TARIM	MAAŞ ÜCRET	SERMAYE
1980	23.87	26.66	49.47
1981	23.06	24.57	52.36
1982	21.82	24.62	53.55
1989	20.52	24.78	54.69
1984	20.44	21.57	57.99
1085	19.08	18.84	62.08
1986	18.09	17.70	64.21
1987	17.60	17.00	65.40
1988	15.80	14.00	70.20

Kaynak:Petrol-İş 1988 yıllığı

Bugün yine istikrarsızlık çığlıkları atılıyor, kitlelere "80 öncesine dönme" tehditleri savuranlar ekonomide 80 öncesine dönüldüğünü itiraf ediyorlar. Ve yine "bunalım"dan, "kriz"den dem vurarak, yeni önlemlerden istikrar paketlerinden söz ediliyor. Devletin en yetkili-etkili ağızları "Toplumsal uzlaşma" çağrıları çıkarıyor. İşçi sınıfı ve emekçi halkları iliğine kemiğine değin sömürenlerin tıkandıkları noktada "güleryüzlü" teoriler üretmeleri yeni değil. Utangaçça da olsa Türk-İş'in de onay verdiği "Toplumsal Uzlaşma" çağrısının söylemeye çalıştığı tek gerçek var; "Sizi daha fazla en fazla sömürmemiz için onay verin; ücretlerinizi düşürelim, çalışma saatlerinizi artıralım ve siz sessiz kalın." Daha da önemlisi, "Yeni istikrar politikaları'nın zeminini oluşturmada, değişen dünya dengeleri gözetilerek, 1980'den bu yana gündeme getirilen Türk-İslam sentezinin ürünlerini toplamak hedefleniyor. Ülkeyi sürekli bir teyakkuz durumunda tutmak için Bulgaristan, Yunanistan şimdi de Azerbaycan gündeme getiriliyor. Hem de eski MHP üstdüzey yöneticisi, yeni MÇP Genel Sekreteri Muhsin Yazıcıoğlu korsan miting yönetiyor ve çevik kuvvet müdürü eylemlerini gerçekleştirmeleri için yol gösteriyor. Üstüne üstlük, eski MHP'li şimdinin ANAP'lısı Yaşar Okuyan'ın başkanlığında "Azerbaycan"ı Destekleme Milli Komitesi" kuruluyor. Gelişmeleri yakından izleyen ve eylem kararları alan komitede Türk-İş (Türk-İş adına Kaya Özdemir) Hak-İş, TZOB, Türkiye Odalar Birliği de yer alıyor. Üniversitelerde Azerbaycan için ordu oluşturulması isteniyor, kimi gazeteler siyah logo ile baskıya giriyor. Ülke "Turancılık" psikozuna doğru koşar adım sürüklenmeye çalışılıyor.

Artık devleti tehdit eden "kökü dışarıda" (!) yaygın halk muhalefeti olmadığına göre, sürekli savaş hali, yeni istikrar politikalarının yaşama geçmesinin zeminini oluşturabilir.

Burada işçi sınıfına düşen görev, kendi üzerinde oynanan oyunları örgütlü gücüyle bozmak, etkisizleştirmektir. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin işçi sınıfı ve emekçi halkları sömürme politikalarının devam edebilmesi için halkları birbirine düşürme çabalarına "DUR" demek gerekiyor. Baskısız, sömürüsüz, sınıfsız topluma giden yolda mücadeleyi işyerlerinden başlayarak, bugünden örgütlemek acil görevdir.

Polonya'da işçilerde IMF reçetesine tepki

• Polonya'da maden işçileri IMF'nin "istikrar programı"nın uygulanmasına karşı greve çıktılar.

• Dayanışma'nın insiyatifi dışında olan işçiler, Walesa'nın "işbaşı yapılması" çağrısını dinlemediler.

• Bu grev, Doğu Avrupa ülkelerindeki işçilerin ve emekçilerin kapitalist çözümlemeleri sessizce kabul etmeyeceğinin ipuçlarını ele veriyor.

16 Ocak günü Polonya'da kömür madenlerinde çalışan 35.000 işçi ücretlerin artırılması ve madencilik sektöründe düzenlemeler yapılması talebiyle greve çıktılar. Ülkenin güneyindeki 5 madende çalışan işçilerin hiçbiri, daha önceDayanışma sendikasının önderliğinde yapılan ve o zamanki yönetimi değiştirmeye kadar varan 1988 Ağustos'undaki greve katılmamıştı.

Şu an Dayanışma Sendikası'nın desteklediği hükümetin yönetimde olduğu Polonya'da kömür işçilerinin başlatıkları grevin, 1 Ocak'ta yürürlüğe konan ve IMF(Uluslararası Para fonu) direktifleri doğrultusunda hazırlanan "istikrar" tedbirleri önündeki en ciddi engel haline geldiği bildiriliyor.

Polonya ile IMF arasında yürütülen görüşmeler sonunda Dayanışma destekli hükümet, pazar ekonomisine geçiş yönünde bazı kararlar almış ve bu kararları 1 Ocak'tan itibaren uygulamaya başlamıştı. IMF kökenli bu program sonucunda işsiz sayısının 2-3 milyona çıkması, halkın satın alma gücünün % 20 ila % 40 arasında düşürülmesi, Polonya parasının önce % 60 oranında değerinin düşürülmesi (devalüasyona uğratılması), sonra da dalgalanmaya bırakılması, fiyatlar serbest bırakılırken ücretlerin % 25 düşürülmesi hedefleniyordu.

Nitekim, 1 Ocak'tan sonra bir çok
tüketim maddesinin fiyatı % 600'
ran oranlarda artmıştı.

WALESA: "HERKES GREV YAP
ANARŞİ OLUR"

Tamamen Dayanışma Sendikası
şında gelişen grevlere karşı Lech W
nın tavrı ise işçilere işbaşı çağrısı
oldu. Polonya'nın "gelişmesi" ve
den inşası" için IMF gibi emperya
ruluşlarla ilişkilerin geliştirilmesi
koşan Dayanışma Sendikası'nın li
di insiyatifi dışında gelişen bu grev
kında şunları söylüyor:

"Bugün sadece madencilerin de
kesin greve çıkmak için bir ned
Eğer herkes protesto etmeye başlan
ve karışıklık olur."

Bu arada hükümet, grevlere
"istikrar" programından taviz ve
ğini, yani Polonya işçi sınıfının
sorunların daha da artacağını açık
liye bakanlığı yetkilileri "fiyatla
rar sağlanması için gerekli süre
açısından zor olacağın
yorlar. Başbakan ücret artışları
ran kararın kaldırılmayacağını b
İşçiler ise Walesa'ın çağrısına ve
tavrına cevap olarak grevi sürdü
rı aldılar.

MADALYONUN DİĞER

Doğu Avrupa ve Sovyetler
yaşanan altüst oluşlar, dünya
nı tekellerinde tutan büyük kapi
rafından sosyalizmin öldü
ekonomisinin zorunluluk olduğ
yayılmaya çalışılırken, Polonya'
leşen bu grevler madalyonun d
nü görmesinde yardımcı ol
ülkelerdeki işçi sınıfının ve emek
pitalist çözümlemelerin kendile
tılmasına sessiz kalmayacakların
yavaş yavaş su yüzüne çıkıyor.
ğu Avrupa ülkelerinin izleyeceğ
lirlemekte IMF'nin deney la
olarak görülen Polonya'daki uy
bu deneylerin işçiler ve emekçile
ne anlama geldiğini de ortaya

DİSK aşılmalıdı

1 Mayıs 1978 / Taksim alanı

YARIN ÇOK GEÇ OLACAKTIR."

BUGÜN GÖREV DİSK'İ YARATMAK DEĞİLDİR. İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ ÜZERİNE YÜKSELECEK DEVRİMCİ SENDİKAL YAPILANMALARI YARATARAK DİSK'İ AŞMAKTIR.

Reformist-revizyonist anlayışların kah birarada bazen diğerini dışlayarak yönetimde bulundukları 13 yıllık DİSK sürecinde işçi sınıfı ekonomik mücadeleye hapsedilmiş, tepkiler düzen içine kanalize edilerek düzeni aşan yönelimlerin önüne ket vurulmuş, örgütlenmede "işçiler patronların yoğun sömürü ve baskısı altında giderek yoksullaşırlar ve patronların işyerlerindeki zulmünü taşıyamaz olurlar, bir gün akılları başlarına gelir, bize gelirler ve bizler de onları örgütleriz" anlayışıyla hareket edilmiştir. Üstelik örgütlenmek için büyük kentlerdeki özel sektör işyerlerini tercih etmişlerdir. Böylece bir yandan grev ve direnişlerle tıkanan işvereni kolaylıkla masaya oturtabiliyor ve devletle karşı karşıya gelmiyordu. Bunu taktiksel bir yol olarak gösterme çabası özünde mücadele ve örgütlenme anlayışındaki çarpıklığın gizlenmesi çabasından başka bir anlam ifade etmiyor. Büyük kentler dışında iradi bir çaba ile örgütlenmeye yönelmemelerin en önemli nedeni bu bölgelerde ekonomik -demokratik mücadelenin bile çok sert ve anti-faşist emekçi halk güçleriyle faşist güçler arasındaki bütün şiddetiyle süren mücadele ile içiçe bir biçimde gelişmesidir.

İşçilerin iradi çabalarına dayanan sağlam örgütlülüklerini reddeden bu anlayışın uç verdiği en çarpıcı örnek DİSK'in tabelasının indiği günün ertesinde işçilerin tezgah başına geçmeleridir. Elbette DİSK "demokratik hak ve
özgürlükler mitingleri, 1 Mayıs kutla
Mart faşizme ihtar eylemi, DGM dir
şizmi Lanetleme Eylemi vb." siyasal
eylemler de gerçekleştirmiştir. Ancak
lerin kalıcılığı hedeflenmemiş ve yapı
nüştürülmesi amaçlanmamış ve
doğrultuda yönlendirilmemişlerdir. D
yişle mücadele işçi sınıfının asli mücad
siyasi mücadeleye tabi kılınmamıştır.

DİSK yönetimleri birlik adına ilke
ittifaklarına yönelirken, işçi sınıfının
mi doğrultusunda ve eylemlilik içinde
gereken gerçek birlik çabalarına hep
muştur. Eğitim sorununu dahi göster
sili olarak gündemine alırken,
işyerlerinde sıcak pratikte ve
sahipliği" ilkesinin sonucu yaşama
görmezden gelmiştir. Tekkeci anlayış
tısı olarak da, işçilerin yerine kar
"düşünen" olma konusunda kararlı

Bugün DİSK'i yeniden yaratmak d
karıda saydıklarımızı istemek ehven
za göstermek demektir. Sorun DİSK
yaratmak değil, DİSK'i yaşanmış bir
rak olumlu ve olumsuzluklarını göre
yı hedefleyerek, uzun soluklu bir m
bugünden işyerlerinden örgütlenerek
maktır. Konfederasyon bir çatıdır.
nın en son kurulan bölümü. Temel
çatıya dair çabalamak ancak kör olm
tirir. Sendikal örgütlülüğü bir binay
sek temel, işyeri komite ve kon
Binanın katları ise bu temel üzerinde
devrimci sendikalardır. Temelin ve ka
rinde yükselen ise devrimci konfeder
bilir ancak. Bir deney yaşandı
önemsenmedi. Çatının gözalıcı cilası
ısrarla temelin zayıflığını görmezde
13 Eylül 1980 günü sendika yönetici
miye önündeki kuyruklarda, işçileri
rında, işbaşında gördüklerinde
ayılabildiler.

Geçmişi tekrar etmek çözüm değil
işçi sınıfının kendi ellerindedir. Anca
söz ve karar sahipliği"ni yok sayan
ni onun yerine düşünme yeteneğinde
cevap; işyerlerinde örgütlenerek, do
yönelen doğru bir mücadeleyle veril
nıfı gerçek kurtuluşa giden yolu ken
döşeyecektir, dişiyle tırnağıyla. "Ge
kaygısıyla çatıya göz dikenler için işç
cadele tarzını yakalamak için YA
GEÇ OLABİLİR.

...cadele ve örgütlenme

...sayfada

...nda da çok kanatlı parti anlayışını sa-... birlikte olacakları kimselerin kendisini ... tanımlayan bir kanat ile kendi bir-... ıldıklarını görmüş olacaklardır. De-... hareketin ya da "sosyalist"lerin birliği ... olduğunda, çıkış noktası olarak bu ...yut bir parti fikrini almamak gerekir. ...rlik sağlandıktan sonra, adına ister ... ister cephe, politik bir birlikteliğe (ya...

"...olan devrimci hareketin birliği ...reketin birliğinin birbirini etki-...a farklı düzlemlerdeki sorunlar ... kavrayabilmek ve her ikisi için ...ü hayatın içinde (yani mücadele ...arında) arayan bir yaklaşımı öne ...mektir."

...ir çeşidine) ulaşmak zor olmayacaktır. **...ir politik birliğe ulaşma sürecinde ide-...ğin bir önemi olmayacak mı?**

...asi görüşten "sosyalist"ler, aynı mü-...formları üzerinde yer aldıkları ölçüde, ...arak birbirlerinin sosyalistliklerini sor-...olojik mücadelelerini ve teorik tartış-...atiğe tabi kılabileceklerdir. Ve ancak ...teorik tartışmalar dergi köşelerinden ...larından hayatın içine aktarılabilecek ... mücadeleden beklenen bir ideolojik ...ve giderek daha sağlıklı politik saflaş-...mak mümkün hale gelecektir. Sosya-...liği sorunu ele alınırken, böyle bir ...orik tartışmalara devam edilmeli, ide-...deleden taviz vermemeli ve ancak bu ...hareketteki dağınıklığın giderek orta-...labileceği görülmelidir.

...ndan, bir kez daha vurgulayayım ki, yalnızca Devrimci Yolcuların biraraya getirilmesi gibi basit bir görev ile yetinmeden, bu görevin ancak birleşik bir devrimci demokratik muhalefet hareketi için çaba sarfedildiği ölçüde bir değer taşıyacağının bilinciyle devralması gerektiğini düşünüyorum. Günün görevi, bu anlamda, farklı siyasi görüşlerin oluşturduğu farklı sol çevrelerle, eylemde birlik (yani toplumsal muhalefet güçlerinin, yani halk muhalefetinin eyleminde birlik) anlayışı etrafında mümkün olan her türlü birlikteliği yaratmak ve bu anlamda tüm yurtsever, demokratik ve devrimci güçlerle birleşik devrimci demokratik muhalefet hareketi oluşturmak olarak da tanımlanabilir. Sol hareketteki mevcut dağınıklık karşısında bugünkü çözüm önerisi, böyle bir anlayışla birleşik devrimci demokratik muhalefet hareketinin yaratılmasından geçiyor.

Kuşkusuz böyle bir muhalefet hareketinin çerçevesini çizmek, ortak politikalarını da tespit etmek gerekiyor. Örneğin bugün gündemin başyerinde duran Kürt sorunu karşısında, düzene karşı halkın çıkarlarını savunan muhalefet güçlerinin şovenizme boyun eğmeyen demokratik bir tutum takınmaları zorunlu görünüyor. Demokrasiden ve insan haklarından söz ederken, Kürtlerin haklarını görmezlikten gelmek, en azından Kürtleri insan olarak görmemek gibi hiçbir demokratın içine sindirilmemesi gereken bir çirkinliğe sürüklenmek anlamını taşımaz mı? Öte yandan bugün insanı ilgilendiren her sorun, kadın haklarından çerve kirliliğine dek, düzene karşı muhalefetin sahiplenmesi gereken sorunlar olarak kendini dayatıyor.

Ve elbette işçi hareketi...Bugün özel olarak devrimci hareketin, genel olarak sol hareketin, işçi sınıfının çağrısına uyması halinde toplumsal muhalefetin güç toplayacağını söylemek mümkündür. Mücadele platformları içinde en etkili muhalefet unsurları, 1989 bahar eylemlerinde de izlendiği gibi, işçi kesimi içinde güç kazanıyor. İşçi hareketiyle bütünleşebilen bir birleşik devrimci muhalefet çizgisini öne çıkarmak gerekiyor.

Türk-İslam Sentezi

Baştarafı 1.sayfada

Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi Richard Perle **"Türkiye, İslam geleneklerine bağlıdır. Ve böyle kalmak istemektedir. Ve biz de bunu destekliyoruz"** diyordu. Hristiyon ABD, Türkiye'de her nedense (!) müslümanlığı destekliyordu. Bu destek doğrultusunda Kenan Evren konuşmalarında bol bol ayetlerden, hadislerden alıntılar yapıyordu, Şeriatçı güçler devlet içinde kadrolaşıyordu, cunta tarikatlarla Anayasa oylaması için pazarlığa girip tarikatların 1982 Anayasa'sına evet demesi karşılığında serbestçe örgütlenmelerini teşvik ediyordu. Okullara zorunlu din dersleri konulurken devlet dairelerinde mescitler oluşturuluyordu. Dünyaya şeriat yaymayı amaçlayan Rabıta örgütü(ki ABD emperyalizmiyle ilişkilidir) devlet memurlarına devletin bilgisi dahilinde ödemeler yapıyordu, İmam-Hatip liselerinin sayısı hızla artıyordu. Devlet PKK'ya karşı dağıttığı bildirilerde halkı "cihada" çağırıyordu.

Mantar gibi **"Cami Yaptırma ve Yaşatma Dernekleri"** türüyor, Türkiye'de ki cami sayısı 63.000'i buluyordu. Bu camilere imam yetiştirmek üzere kurulan İmam-Hatip liselerindeki öğrencilerin sayısı 1989'da 267.000'e ulaşıyordu. Bu okullardan mezun olanların sadece % 3'ü imamlık yaparken geri kalanlar devletin önemli görevlerine atanmak üzere Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde kendilerine ayrılan kontenjanları dolduruyorlardı.

GERİCİLİK, SÖMÜRÜ DÜZENİNİN PAYANDASIDIR.

İlerici-devrimci düşüncelerin zorbalıkla, kanla, işkenceyle bastırıldığı bir dönemde ABD emperyalizminin yol göstericiliğinde 12 Eylül yönetim ve onun devamcısı olan ANAP iktidarı zamanında sömürü düzeninin bir payandası olarak, emekçi halkların taleplerine karşı bir barikat olarak gericilik, devlet eliyle ve Türk-İslam sentezi adı altında yaygınlaştırılmıştır.

Bütün bu gelişmelerin sonucunda bugün Cumhurbaşkanı olan Turgut Özal cuma namazı gösterileri yapmakta, TBMM'de cami açılmakta, türbandan sonra Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesi talepleri ortaya atılmaktadır. ANAP yetkilileri bu talepleri açıkça desteklemekte, işçilerin, emekçilerin, öğrencilerini bütün hak arama çabalarına azgınca saldırılırken, gericilerin her türlü faaliyetine seyirci kalınmaktadır. Bilim üretilen yerler olarak tanımlanan üniversitelerde okutulan biyokimya kitaplarında insanların **"kurbağa ve karınca gibi nasipsiz de olsa ... göstermeliri"** öğütlenmektedir. Gericiler açıkça cihat çağrıları yaparken yine devlet eliyle devlet memurlarına dinsel eğitim vermek amacıyla **"Din Bilimleri Araştırma Enstitüsü"** kurulması düşünülmektedir. Bütçeden Diyanet İşlerine, Çalışma ve Sosyal Bakanlığının 10 katından fazla ödenek ayrılırken, Diyanet İşleri bu paralarla **"tövbe etmeyenleri öldürün"** yazılı kuranlar bastırıp dağıtmaktadır. Basın Yayın Yüksek Okulu'na saldıran faşistler polisin gözü önünde ve koruması altında elini kolunu sallayarak okuldan ayrılırken, okullarına sahip çıkan, faşist saldırganlara karşı direnen öğrenciler **"devletin güvenliğini sarstıkları için"** tutuklanmakta, DGM'de yargılanmaktadırlar.

"VAKİTSİZ SAĞ-SOL ÇATIŞMASINA HAYIR"

Emperyalizmin Türkiye'ye yüklediği misyon gereği, değişen dünya dengeleri doğrultusunda rolünü yürüten siyasi iktidarın göz kırpmasıyla Azerbaycan'daki son gelişmeleri bahane ederek Taksim'den yürüyüşe geçen gerici-faşist kırmalarına karşı sessiz kalanlar, aynı yerde 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen işçilerin ve halkın üzerine yaylım ateşi açıp Mehmet Akif Dalcı'yı katledenlerdi. Ve yine aynı konuda Devlet Bakanı Ercüment Konukman **"Şüphesiz 21.Asır Türklük Dünyası için büyük başarılarla dolu olacaktır. 20.asrın başında dünyanın hasta adamı olan Osmanlı Türkleri, asrın sonunda yine eski gücüne kavuşacaktır."** diyerek Turancılık hayallerini yaymaya çalışıyordu. Tıpkı Bulgaristan olayında olduğu gibi Azerbaycan olayında da siyasi iktidar aracılığıyla ırkçı-gerici bir kampanya başlatılarak toplumsal muhalefet etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır. Sivil Faşistlere manevra alanı yaratılmaktadır.

Bulgaristan'daki olaylar karşısında **"Türklük-Müslümanlık"** adına yaygaralar koparanlar, gelen göçmenlere asgari yaşam koşullarını bile sağlayamamış, gelenlerin 100.000'den fazlası, üstelik sınırdan geçmek için üste para ödeyerek, Bulgaristan'a geri dönmüşlerdir. Bugün de Azerbaycan için **"Kanımız aksa da zafer İslamın"** diyenler, halkın kanını akıtmaktan başka bir yol önermemektedirler.

Yaratılan ırkçı-gerici potansiyelin, daha önce kanlı Pazar'larda, Maraş'larda, Çorum'larda olduğu gibi toplumsal muhalefetin bastırılmasında kullanılması eğilimleri ortaya çıkmaya başlamıştır.

Basın-Yayın Yüksek Okulu'ndaki olaylar karşısında kendisini militan islamcı dergi olarak tanıtan Ak-doğuş dergisi, **"günü gelince saldıracağız, şimdi biraz daha güç toplamalıyız"** mesajı verebilmektedir.

Solu etkisizleştirme olarak da tanımlanabilecek olan 12 Eylül sonrası sürecin bir parçası olarak gündeme devletin açık desteğiyle sokulan Türk-İslam sentezi halka sunulan bir afyondur. Zor ve baskı araçlarıyla sindirilmeye çalışılan, ekonomik açıdan büyük bir yoksulluk içine itilen, kişiliksizleştirilmek istenen geniş kitleler "çıkış yolu" olarak bu afyon yutturulmaya çalışılmıştır ve çalışılmaktadır. Milliyetçilik ve din kisvesi altında, her türlü gelişmede kullanılarak işçilerin, emekçilerin bilinçleri cendere içine sokulmaya çalışılmakta, her şeyi tevekkülle karşılayan, suskun yığınlar, kendi yaşadıkları somut sorunları unutarak dünyaya ve olaylara gerici-ırkçı açıdan bakan insanlar amaçlanmaktadır. Bundan amaçlanan ise soygunun, sömürünün en rahat, en kolay bir biçimde sürmesidir.

Egemen sınıfların bu çabalarına karşı bütün devrimci, demokrat güçlerin en geniş yığınlara siyasal gerçekleri açıklama, dünyaya, Türkiye'ye gelişmelere karşı bilimsel bakış açısıyla bakmalarını sağlama yönündeki çabalarını yoğunlaştırmaları gerekmektedir. Resmi politikaların ikiyüzlülüğü teşhir edilmeli, ilk örnekleri görülmeye başlayan ırkçı-gerici güçlerin halk güçlerine saldırtılması yönündeki girişimleri karşı halkın direniş odakları yaratılmalıdır. Gelişmeler dikkatle takip edilmeli, gericiliğin maskesi yırtılarak gerçek yüzü açığa çıkartılmalıdır.

...yeri komite ve

...sayfada

...ne dayalı örgütlenmesi yapısını ve iliş-...a göre belirlemesinden sınıf örgütü ol-...ı kazanır. Sınıfa kendi sınıf bilimini ...

...ar sınıfın 3'lü mücadele biçimlerinden ...demokratik mücadele biçimini gerçek-...ideolojik ve siyasi mücadele ile bütün-...rar ve bu bilinçle hareket eder.

...mite ve Konsey örgütlenmeleri sendi-...nda bir önermedir. Ve nasıl ki devrim-...r işçilere sınıf bilimi taşırsa, bu yapılar ...vi görür. Beyni olduğu hareket sendi-...tir. Ve sendikal örgütlenmeler müm-...unca geniş yapılanmalardır. Siyasi ...lerin beyni olarak düşünmek abesle iş-...ıflar mücadelesinin gelişim sürecinde ...bile sorun, sınıfın sendikal alanda mü-... örgütlenmesini kalıcı kılmaktır. Bu ... sınıfın özgücünü harekete geçirme-... Bu süreçte bile illegaliteyi fetişleşti-...la değil, meşruluk zemininde hareket ... Meşruluğu belirleyen, emekçi güçle-...ir.

...miteleri ve Konsey yapılanması sen-...ternatif bir yapı değildir. Bürokra-... sendikal yapılanmasını parçalayan, sınıfın kendisi için adım atmasını sağlayan, sınıfın kendisi için sınıf olma bilincini taşıyan devrimci sendikal yapının nüvesidir.

İşyeri Komiteleri ve Konseyleri belli bir grubun ve anlayışın subjektif niyetinin değil, bizzat pratiğin sonucudur. Yapılan şey zaten kendiliğinden, refleksel bir biçimde oluşan "komiteleşme-örgütlenmez" çabalarına, devrimci sendikal yapının yaratılması işlevini kazandıracak iradi ve devrimci bir müdahaledir.

İşyeri Komite ve Konseyleri "Sendikal örgütlenmenin alt birimi, sendika içi demokrasi, sendikal disiplini yaratacak" veya "temsilcilik işlevine" indirgenecek bir araç değildir. Bu gibi tanımlamalar varolan sendikal platforma işlevlik kazandırmak doğrultusunda sendikal reformist bir anlayışın ürünüdür. Sendikal yapıyı rasyonalize etme çabasıdır.

İşyeri Komite ve Konsey örgütlülüğü sendikal örgütselliğin yatay ve dikey ilişkilerini belirleyen, işçi sınıfını ilişkilerin bütününde devreye sokan yapılardır. İşyeri Komite ve Konsey örgütlülüğü varolan bürokratik/devlet sendikal yapısını sınıfın özgücünü devreye sokarak parçalayan, gerçek anlamda sınıf ve kitle sendikal yapısını yaratmak, çalıştırmak doğrultusunda motor güçtür. Ana halka ve karar organlarıdır.

AÇIKLAMA

...Muammer Aksoy'un katledilmesi, ...deki demokrasi güçlerine indirilmiş ...bedir. Ancak, kamuoyunun olayı ... ciddiyet ve duyarlılıkla ele alı... ...nçli bir şekilde uzaklaştırılmaya ça-... görülmektedir.

...nan olaylar ülkemizin kritik bir dö-... başlangıcında olduğunu hissettir-...ir. Bir yanda, dinsel sömüreye ...faaliyetler sürerken Azerbaycan ve ... olaylarla ırkçı-şoven-gerici dalga ...dirilmektedir. Diğer yanda ise, de-... ekonomik-politik istikrarsızlık kar-... devrimci, demokratik muhalefet ...laştırılmaya ve sindirilmeye çalışıl-...dır. Nitekim, Prof. Aksoy'un katle-...n ardından siyasi iktidarın yaptığı ...malar, cinayetin gerçek mahiyetini ...niteliktedir. Bu gelişmeler gerici ve faşist güçlerin muhtemel politik hesaplarına uygun bir zimen oluşturmaktadır. Basın-yayın organlarında yeniden gündeme sokulmaya çalışılan "anarşi-terör" demogojileri de 12 Eylül öncesini değil, 12 Eylül öncesinin çarpıtılan gerçeklerini çağrıştırmaktadır. Siyasi iktidarın demogojilerine bilinçli olarak katılan bir kısım basını kınıyor ve sağduyu basın çevrelerini duyarlı davranmaya çağırıyoruz.

Bilinmelidir ki, Prof. Aksoy'un katledilmesiyle birlikte, demokrasi güçlerine yönelik saldırı ve sindirme politikaları ancak gösterilecek duyarlılık ve **demokrasi mücadelesinin yükseltilmesiyle** boşa çıkarılabilir.

İşçilerin Sesi-Devrimci Gençlik

Örgütlü mücadeleye

Baştarafı 1.sayfada

pılışı (tam da toplu sözleşme dönemi öncesi) tesadüfi değil, aksine bilinçli, hedefli. Türkiye'nin kalkınması için birlik, beraberlik, fedakarlıktan kastedilen ne olabilir? Cevap çok net: Sistemin tıkanıklıklarını aşmada, egemenlerin sorunlarının çözümünde yeni formüller üretmek, emekçilerin, işçi sınıfının sömürüsü üzerine kurulu bu düzeni onaylatmaya çabalamak. Bu çağrının anlamı sermayeye daha çok sömürme şansı, daha çok kâr, işçilere, emekçilere ise daha çok çalışma, daha az ücret, daha çok baskı...

"Toplumsal uzlaşma" çağrılarının içinde örtük ifade edilen bir oyun da "milli ücret politikası" Sosyal hakların ücrete yedirilmesi olarak gündeme getirilen bu politika, işçilerin çok yönlü toplu sözleşme mücadelesini ücret artışı ile kısırlaştırmak, sendikaları işlevsiz kılmak amacını taşıyor.

Egemenler yeni bir toplu sözleşme dönemine, hazırlanan oyunlarla, yasalarıyla giriyor. Tüm bu hazırlıklara karşı örgütlü hareket etmek, örgütlü mücadele vermekse, işçi sınıfının önünde tüm yakıcılığıyla duruyor. Bu sadece özel sektör ağırlıklı olmak üzere 800 bin işçinin mücadelesi de değil. Çünkü bu 800 bin işçinin nezdinde, saldırılar tüm işçi sınıfına yönelik olacak.

TOPLU SÖZLEŞME DÖNEMLERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİNİ, GELİŞMELERİ, MÜCADELENİN AKIŞINI TÜRK-İŞ'İN VE SENDİKA GENEL MERKEZLERİNİN İNSİYATİFİNE TERKEDECEK TARZDA ELE ALMAK VERİLECEK MÜCADELEYİ ETKİSİZ KILAR.

Türk-İş bünyesinde oluşturulacak bir komisyon aracılığıyla toplu sözleşme dönemlerinin birleştirilmesi, mücadele potansiyelinin güçlendirilmesi anlamıyla genel bir doğrudur. Ancak Türk-İş'in yapısı ortada iken bu durumun, mücadelesinin akışını, gelişmeleri Türk-İş'in insiyatifine bırakmak yönünde ele alınması içinde tehlikeleri barındıracaktır. Bir yanıyla mücadelenin düzen içi kanallarda eritilerek, doğrudan Türk-İş yönetimince yönlendirilmesi, ikinci olarak da işçilerden gelişecek hareketlilikleri, örgütlülükleri atıl kılmak tehlikelerini barındırıyor. Ve Mart-Nisan eylemlilikleri sonrasında olduğu gibi, işçilerce yükseltilen mücadelenin, sarı-faşist-devlet sendikacılarınca sahiplenilmesi gibi bir olumsuzluğa da izin verilmemelidir.

Yaratılacak böylesi organizasyonlar olumlu boyutlarıyla ele alınmalı, ancak barındırdığı tehlikeler de düşünülerek, yaratılacak örgütlülüklerle insiyatif üretenler de olmalıdır.

TOPLU SÖZLEŞME MÜCADELESİ SINIF KAVGASINDAN BAĞIMSIZ DÜŞÜNÜLEMEZ

Yarının kızgın pratiğine bugünden bilenmek, hazırlanmak için, toplu sözleşme mücadelesine sınıf kavgasının bir parçası gözüyle bakıp, örgütlü mücadele vermek hayati öneme sahip. Çünkü toplu sözleşme mücadelesi sadece ücret artışı hedefiyle sınırlandırılamaz. En basit taleplerin mücadelesinde dahi siyasi gerçeklerin, sınıf kimliğinin kavranılışı, örgütlülüğün pekiştirilmesi boyutlarıyla sınıf kavgasının bir parçasıdır.

Yaşanan sömürü tüm çıplaklığıyla ortadadır. İşçi; işvereninden, siyasi iktidarına, güvenlik güçlerine, yasalarına karşı giriştiği bu hak alma mücadelesinde sınıf kardeşleriyle omuz omuzadır. Bu gücü işyerlerinden başlayacak örgütlülüklerle pekiştirmek ise bir zorunluluk. İşyeri komite ve konseylerinin yaratılması alanın her noktasında, her aşamasında işçileri söz ve karar sahibi kılacak mekanizma olacaktır. Bu söz ve karar sahipliği sadece doldurulan anketlerle, kısır bilgilenmelerle, onaylamalarla sınırlı kalmayacak, gerçek ifadesini işçilerin düşündüğü, karar verdiği, uyguladığı, uygulattığı, denetlediği bir süreçte bulacaktır. Bu süreç sözleşme dönemiyle sınırlı değildir

SADECE SÖZLEŞME DÖNEMLERİ İÇİN KURULMUŞ KOMİTELER DAR BİR BAKIŞIN ÜRÜNÜDÜR

Sözleşme mücadelesi genel mücadelenin sadece bir parçasıdır dedik. Bu yüzden gelip geçici değil, bu genel mücadeleyi güç veren bir tarzda ele alınmalıdır. Oluşturulacak işyeri örgütlülükleri de bu genel süreci kapsayıcı olmalı, sa... sözleşme dönemlerinde oluşturulup, dağıtılarak içeriği daraltılmamalıdır. Kalıcı bir tarzda yaratılan işyeri komite ve konseyleri sözleşme dönemlerinde içinde barındırdığı bir alt birimle sözleşme çalışmalarını yoğunlaştırmalıdır.

İlk taslakların hazırlanmasıyla konseylerden başlayacak çalışmalar eğitim, yaşanılan siyasi gerçeklerin kavranılması vb. konuları da içermelidir. İlk taslak konseylerde oluşturulduktan sonra, işyeri komitesi içinde oluşturulmuş toplu sözleşme birimince incelenip, daha gelişkin kılınıp, irdelenmesi, toparlanması sonunda tekrar konseylere, işyerlerine ulaşmalıdır. Taslak bu şekliyle de tartışılmalı, hataları eksikleri ...lı bir tartışma ortamı içinde giderilmelidir.

Tüm işçilerin aktif katılımıyla gerçekleşecek böylesi bir çalışma yine tüm işçilerce sahiplenilecek, kabul ettirme, uygulama uygulatma noktasında da yine tüm işçileri aktif kılacaktır.

Ve toplu sözleşmenin başarısı ne denli ücret zammı getirdiğiyle değil, işçileri ne denli bilinçlendirdiğiyle, ne denli söz karar sahibi kıldığıyla ve sınıf kavgasında ne ölçüde işçileri bilediğiyle ölçülecektir.

...liamın sorumlusu 12 Eylül

...1. sayfada

...ha fazla kâr, en az maliyetle en çok ...ylül'le birlikte işveren ve yasalar iş-... bir noktada sınıfa yönelik saldırı-...nsanın ve doğa kaynaklarının ...ca bir talanında buluşturuyor.

...nı sınırlayabilecek sendikal mücade-... 12 Eylül'le birlikte sınıfın devre dışı ...asıyla, sınıfa yönelik saldırıların ve ...pervasızca arttığı görülmektedir.

...n daha iyi bir yaşam, daha iyi çalış-...ları temelinde kazandığı mevziler, iş-...etimin her düzeyindeki söz ve karar ... ve bunun araçları baskı ve zulümle, ...e, sıkıyönetim mahkemeleriyle yok ..., çalışıldı. Böylece işverenlerin işçi ...e iş güvenliği diye bir sorunları da ...

...um maden işkolu düzeyinde en açık ...dı.

... maden işkolunda, son olayla birlik-...o patlaması ve 653 ölüm. İşçiler, son ...rizo patlamasını ortaya çıkaracak me-...ın havadaki oranının yükselmesi ve ... kömürün yanmasıyla açığa çıkan ...monoksitin tespit edilmesiyle işletme ...ni uyarıyor. İşletme yönetimi büyük ...samazlıkla işçileri ölüme gönderiyor. ...çin önemli olan işçilerin yaşamı de-...ir defa içinde olsa kömür ve maden-...akinalar. Üstelik bu defa her ...nden çok daha fazla olarak 68 işçi ...önderiliyor. Ocaktaki yanmayla birleşen metan gazı (grizo) patlayarak, büyük bir basınç ve alev dalgasıyla işverenin bilinçli katliamı ortaya çıkıyor. Olay öncesi, işçilerin tehlikeden dolayı ocağa inmek istememeleri işten atılma tehtidiyle bastırılıyor.

YENİ ÇELTEK VE YERALTI MADEN-İŞ

Ölenlerin kimi bir haftalık işçi, kimi bir aylık, ölenlerden 13'ü ise Yeni Çeltek Devrimci Yol davasından yargılanan işçiler.

Şimdi Kayadüzü-Havza, Merzifon-Taşova, Yeni Çeltek ve Suluova, civar köyler ve ilçelerde insanlar ocakta kalan işçilerin cesetlerini istiyor. Analar yol boylarında ağıtlar yakıyor. 12 Eylül ve sonuçları Yeni Çeltek'te daha bir acımasız, daha bir azgınlıkta

Kapısına vurulan kilitle Yeraltı Maden-İş Sendikası Et-Balık Kurumu işkencehanesinden geçen insanlar, yargılanan 700 işçi ve grizo ve ölümler. 12 Eylül Yeni Çeltek'e bunları getirdi. Eylülcüler Yeraltı Maden-İş'in kapısına kilit vurdu, ama işçilerin hafızalarından onu silemedi, tıpkı bu iş cinayetlerini silemeyeceği, unutturamayacağı gibi.

Oysa, Yeraltı Maden-İş sendikasında örgütlenen işçiler, 80 öncesinde işyeri konseyleriyle üretimin her aşamasına müdahale edebiliyordu. İşçiler, işyeri yönetiminde söz ve karar sahibiydiler. Tahliye ekipleri (kurtarma ekipleri), mevzi elde edilmişti. Devrimci sendikal örgütlenme, ilk defa Yeni Çeltek'te işyeri konseyleriyle, geleceğe yönelik nüveler oluşturarak, sınıfın hak ve özgürlükleri kazanma doğrultusunda işçiler "Üreten Biziz, Yöneten de Biz Olacağız!" diyordu.

Şimdi ise, iş cinayeti sonrası, olanca devlet-i erkan, bil cümle siyasi parti temsilcileri ve bakanlar Ankara'dan Yeni Çeltek'e seferler düzenliyor. Türk-İş başkanı Şevket Yılmaz Azerbeycan olaylarını telin etmekten başını kaldırarak(!) Maden işçisinin karşısına dikiliyor: Ben geldim. Bakanlar "ölenlere devlet töreni yapacağız" diyor. İşçiler ise; "dirimize sahip çıkmayanlar, ölümüze de sahip çıkamaz, devlet töreni istemiyoruz" diyor. Bakanlar, siyasi parti temsilcileri ve Şevket Yılmaz yuhalanıyor. İşçiler Deniz Baykal'ı yumrukluyor. T. Maden-İş Yeni Çeltek şube yönetimi ise, işveren karşı tam bir teslimiyet içinde. Şube yönetimi işverenini dümen suyunda akıyor.

İşçiler, kendi ölülerine kendileri sahip çıkıyor. Mezarlığa doğru sloganlarla yürünüyor. Buradaki saygı duruşuyla "bir daha böylesi iş cinayetleri yaşatmayalım" deniliyor.

Şimdi yapılması gereken, bu iş cinayetlerini önlemek, daha iyi çalışma koşulları ve daha insanca yaşam için, Yeni Çeltek işçisinin kendi öz örgütselliklerini, işyeri komite ve konseylerini yaratarak, üretenlerin yönetimde söz ve karar sahipliğini gerçekleştirmektir. Yeni Çeltek maden işçileri bunu başaracak bilgi ve deneyime sahiptir. İşverene teslim olmuş sendikal anlayışı parçalayarak, sınıf ve kitle sendikal anlayışı maden işçisinin de mevzisi olacaktır.

Yeraltı Maden-İş sendikası döneminde olduğu gibi, işte bu anlayışla, üretimin her safhasına müdahale edilerek, işçi sağlığı ve iş güvenliğini gündeme getirecek araçlar oluşturulmalıdır. Tahliye ekipleri, sağlık ekipleri ve diğer iş güvenliği ekipleri oluşturularak ocaklarda kontroller artırılarak ve gerekli hallerde işyeri terkedilerek, işçilerin üretime feda edilmesinin, iş cinayetlerinin önüne geçmek gerekmektedir. İşçileri sefalet ücretine mahkum eden, işten atma tehtidiyle üretime feda eden, iş cinayetini yaratan, suçlu, işletme yönetimi bir an önce yargılanmalıdır. İşçilerin, işveren karşısında can güvenlikleri sağlanmalıdır. Tüm bunları, işten atılma korkusunu üzerinden atacak olan Yeni Çeltek işçilerinin bizzat kendileri sağlayacaktır.

Özetlersek yaşanan bu son olay, Yeni Çeltek'te 12 Eylül faşist saldırısının ikinci bir defa, ancak biraz daha farklı bir düzeyde yeniden yaşanmasıdır. Bu saldırıyı durduracak olan, yine Yeni Çeltek maden işçisinin ve yöre halkının ortak mücadelesidir.

Ve biz yine bir vardiya çıkışı bir araya gelerek hançerelerimizden "Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız!" diye haykıracağız

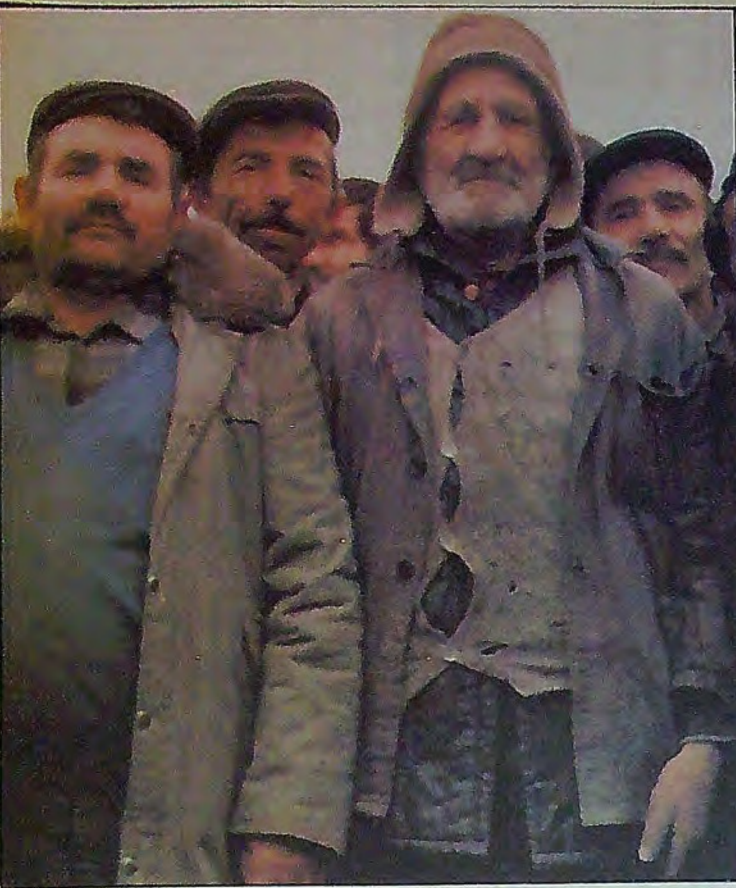
İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin Uygur
Yazıişleri Müdürü: Soner Kızılkaya
Yazışma Adresi: Prof. K. İsmail Gürkan Cad. 3/5 Hüdavendi Apt. Cağaloğlu İst.
Tel: 528 16 73

Dayanışma ve Abone Ödemleri:
Yapı Kredi Bankası Çağlayan Şubesi
TL. Hesap No. 12096-4
Döviz Hesap No. 620328-5

Üretenleri: Çetin Uygur, Tasan Demiralp, Aynur Doğan, Soner Kızılkaya, Behzat Taş, İnönü Ünal, Ali Ateşoğulları, Volkan Yaraşır, Meral Aslankaya, Ülfet Tavlı ve işyerlerinden işçiler

Ankara Bürosu: Adakale Sk. No 16/6 Yenişehir
Dizgi ve Baskı: Son Havadis 575 35 69

Yılın ilk grevi Atatürk Orman Çiftliği'nde

75 yaşındaki Apo Dayı grevde

(İşçilerin Sesi-ANKARA) 1990 yılının ilk grevi; Tarım Bakanlığına bağlı Atatürk Orman Çiftliğinde (AOÇ) 16 Ocak'ta başladı. 500 işçinin çalıştığı AOÇ'de 290 işçi grevde. İşverende aralıklı olarak çalışıldığı için, işçilerin işyerini terkedemediği AOÇ'de işçiler 1 günde 11 saat çalışmak zorunda.

AOÇ işçileri, yılda 2 ay çalıştırılıyor şeklinde gösterilerek, giriş, çıkışlar nedeniyle emekli olamıyor. Bu nedenle, işyerindeki yaş ortalaması 45-50 civarında. İşçileri aldıkları ücret ise; ortalama 138000 lira tutarında. AOÇ işçileri haftada bir gün izin kullanabiliyor. İş akitlerinin askıya alınması ve giris, çıkışlar yapılarak işçilere asgari ücret düzeyinde bir ücret ödeniyor.

VE APO DAYI...

Apo dayı: Asıl adı: **Rıza Çınar**, 75 yaşında, 50 yıllık işçi ve 137818 lira ücret alıyor..

Ahmet Erciyes 56 yaşında, 1949'da AOÇ'de işe girdi ve 138000 ücret..

Mehmet Emin Özmen: 61 yaşında, 136000 ücret..

Bir başka işçi; 30 yıldır çalışıyor ve 136000 lira alıyor..

AOÇ, bu örneklerin sıkça yaşandığı bir işyeri ve bu işçiler şimdi grevdeler.

AOÇ'de örgütlü bulunan Tarım-İş Sendikasının toplu sözleşmedeki talepleri ise; ücretlere yüzde 100'lük bir zam + 20000, haftalık 45 çalışma saati, geçici ve mevsimlik işçilerle birlikte, işyerindeki tüm işçilerin toplu sözleşmeye dahil edilmesi şeklinde.

Tarım-İş sendikası yöneticileriyle birlikte, çok sayıda sendikacınında hazır bulunduğu grevin birinci günü; Tarım-İş sendikası genel başkanı Sabri Özdeş; **"Adımız işçi, kanunumuz yoktur. Gerçek haklarımıza Kavuşuncaya kadar, mücadelemize devam edeceğiz"** diyerek grevi başlatıyordu.

Yaşam dayanma sınırında

Mesa Toplu Konut inşaatlarında çalışan işçiler yedikleri yemekten zehirlendiler. Çeşitli hastahanelerde tedavi altına alınan işçilerin sağlıksız bir çalışma ve yaşam ortamına mahkum edilmelerinin sonucu karşılaştıkları bu olay ne ilk nede sonuncusu. 300 işçinin zehirlenerek hastaneye kaldırılması defalarca söylenilmesine karşı en küçük bir düzenlemeye uğratılmayan barınma, beslenme, sağlık koşullarının bir sonucu.

Sağlıksız, ilkçağ mağaralarını andıran yatakhaneler lağım sularının aktığı bir derenin hemen yanına kurulu. Yıl boyu mikrop saçan derenin işçilerin sağlığını sürekli tehdit ettiği işverene iletildiği halde en ufak bir önlem alınmadı. Kullanılan içme suları bu pis ortamda sağlıksız depolardan sağlanmakta. Öyle ki bu depolara içme suyu adı altında inşaatlarda kullanılan su doldurulmaktadır.

Yemekler besin değerinden uzaktır. Et olarak kullanılanların kontrolu yapılmamakta, kokmuş etlerin kullanıldığı yemeklerde kullanılan sebzeler temizlenmemekte ve dolayısıyla tabaklarımızda her türlü yabancı maddeyi görmekteyiz.

Kârına kâr katmaktan başka bir düşünce taşımayan işveren tüm uyarılara rağmen en ufak bir düzenlemeye gitmemektedir. Uyarıda bulunanları, insanca bir yaşam ortamını isteyenleri hemen işten atmaktadır.

MESA'DA İŞ YASALARI DEĞİL PATRON YASASI GEÇERLİDİR

Bu sağlıksız ortamdan başlayarak çalışma yerlerinde de iş ve can güvenliğinin sağlanması isteklerine verilen cevap tekdir. İşten çıkarıldın..

Bir devlet bankası olan Emlak Bankası'na bağlı MESA Toplu Konut A.Ş.de insan hayatının hiç bir değeri yoktur. İşçilerin insanca bir çalışma düzeni istemi, yaşama şartlarının kurallara uygunluğunun sağlanması istemleri suç sayılmaktadır. 250 bin lira ücretle hiçbir iş güvencesi ve can güvenliği olmadan çalışan inşaat işçileri olarak en doğal hakkımız olan sendikalaşma istemi tek çıkış yolu. Ancak işverenler ve onların vekilleri inşaat işçilerinin kan ve terlerinin üzerine saltanatlarını kurmanın peşindeler.

İşçilerin sendikal örgütlenme taleplerine acımasızca saldıran işveren, işyerinin kapısında beklemekte olan daha büyük cinayetlerin (iş kazaları) bilinci içindedir. Sendikalaşmayı, örgütlenmeyi her türlü faşizan uygulamalarla engelleyerek doğacak faciaları örtbas edebileceği düşüncesindedir.

Ancak işçiler kendi örgütlü güçlerini sınıf bilinci ile yoğurarak bu olumsuzlukları ortadan kaldırabileceği inancı içindedir. **"Kazalanmalar, ölümler, hastalık ve zehirlenmeler bizleri işyerinden kaçmamızı değil aksine kalıp mücadele etmemiz gerekir"** diyen inşaat işçileri, MESA patronlarından hesap sormakta kararlılar.

MESA İŞÇİLERİ

İşçiler bir ağızdan:

"Şevket Yılmaz istifa"

Harb-İş'in Adana'da düzenlediği mitingde binlerce işçi İncirlik Hava Üssü'nden işçi çıkaran ABD'li işvereni ve tüm işçi kıyımlarını protesto etti. Kıyımlara seyirci kalan, işçi düşmanı siyasal ikidarın "toplumsal uzlaşma" önerisine bile sıcak bakan Şevket Yılmaz istifaya davet edildi. Yılmaz, konuşmasına başlamadan ellerindeki pankartları indirerek, protesto etmeye başlayan işçiler "Yılmaz istifa" diye bağırdılar. Yılmaz'ın yanı sıra Harb-İş Sendikası Adana Şube Başkanı Mustafa Acet de konuşması sırasında yuhalandı.

Bir yanda ırkçı, faşist nitelikteki derneklerle, onların liderliğini üstlenerek Azerbaycan mitingi düzenlemeye çalışan, emperyalizmin çanak yalayıcılığını ihmal etmeyen Şevket Yılmaz, bir yandan mitingde "Amerikalı"yı, "Çiftlik ağası" diye nitelemekten geri durmuyor, "Kaşarlanmış sendikacı" tavrını sergiliyordu. Aynı şey Türk Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan için de geçerliydi. Durukan "Geçiminizi kolaylıkla sağlayabiliyor musunuz? Çocuklarınızı istediğiniz okulda okutuyor musunuz? Bir yakınınız hastalandığında tedavi ettirdiğinizde aile bütçeniz harap olmuyor mu?" derken ülkenin en çok sayıda işçiyi kapsayan sendikalarından birisinin yöneticisi olarak kıyımlara, pahalılığa, sömürüye karşı mücadele için kılını bile kıpırdatmadığını unutturmaya çalışıyordu.

Enerji işçileri sermayeye "Ölümün ucuz olmadığını" göster

İki gün şalter indi, üç bin işçi yürüd

• Enerji işçilerinin iş cinayetlerine karşı bu kararlı tavrı, Türkiye işçi sınıfına başlı başına bir örnek deneyim oluşturmaktadır.

• 3000 işçi "işçiler birleşin" sloganlarıyla çelenkler oluşturdular.

"Bir ülke ki ölüm ucuz. Yaşamak kan pahasına" diyor dizelerinde Hasan Hüseyin. Gerçekliği bütün çıplaklığıyla anlatarak. Ölümün ucuz olduğu ülkemizde enerji işçilerinin bir arkadaşlarını daha kaybetmeleri şalterleri indirmelerine neden oldu.

22 Ocak günü iş cinayetine kurban giden Enver Akyel'in ölümü üzerine Tes-İş sendikası 1 No'lu şubeye bağlı 4000 enerji işçisi iki gün iş durdurdu.

Enver Akyel'in cenazesi 3000 civarında enerji işçisinin katılımıyla kaldırıldı. Kadıköy'de kortej oluşturan işçiler, anayolu kapatıp, "katil işveren" "güvenlik önlemleri alınsın, işçiler ölmesin" işçiler birleşin" "sorumlular bulunsun, hesap sorulsun" sloganlarıyla cenazeyi kaldırdılar. Cenaze namazından sonra işçiler Kadıköy Söğütlüçeşme camii'nden Koşuyolu 4 yola kadar Enver Akyel'in tabutunu omuzlarında taşıyarak yürüdüler. Buradan da kurumun kırka yakın arabasına ve tutulan otobüslere binilerek arabalarla kortej oluşturulup, Karacaahmet mezarlığına gidildi.

İşveren işçilerin eylemine katılımı engellemek için Ümraniye ve Bakırköy'de işçilere araba vermedi. Buna rağmen bu şebekelerden de törene katılım yoğundu. Tüm İstanbul çapında nöbetçi montörlerin dışında iki gün iş bırakan enerji işçileri üretimden doğan güçlerini gösterdiler.

Hiçbir işgüvenliğine ait malzemenin olmamasından dolayı, iş cinayetine kurban giden Enver Akyel'in ölümü üzerine, işverenin "işçinin hatasıdır" şeklindeki açıklama yapması, böylece yanıtını almış oluyordu. Ayrıca Tes-İş 1 nolu şube yönetimi işverenin bu tavrını deşifre etmek için otopsi istedi ve savcılığa suç duyurusunda bulundu. Daha önce yapılan başka bir suç duyurusundan dolayı, Beyazıt TEK koordinatörü halen yargılanmaktadır.

Tes-İş 1 No'lu şube yönetiminin ve enerji işçilerinin kararlı tavrıyla üretimin iki gün, yüzde yüzlük bir katılımla durdurulması, ü kişilik görkemli bir katılımla cenazenin dırılması, bu zamana kadar iş cinayet karşı duyarsız kalan sendika genel merke neticilerininde cenazeye katılmasına ned du. Kadıköy şebekesinin önünde genel e sekreteri bundan dolayı konuşma yapma runda kaldı.

Enerji işçilerinin, iş cinayetlerine kar yarlı ve kararlı tavrı, Türkiye işçi sınıfın lıbaşına bir örnek ve den oluşturmaktadır. Yüzde yüzlük bir kat iki gün şalter indirilmesi üretimden gel cün kullanılması, sloganlarla çelenkler turulması, üçbin enerji işçisinin ce kaldırması, sermayeye işçilerin "ölüm ucuz olmadığını" göstermektedir.

"Toplumsal uzlaşma"da siftah Haber-İş'ten

PTT'de ihanet sözleşmesi

• PTT işçileri, işyeri birimlerinden başlayarak yaratacakları örgütlülüklerle, sarı-uzlaşmacı sendikal anlayışı yıkıp, gerçek anlamda işçilerin sendikası olacak bir sendikal yapıyı kurmanın mücadelesini vermelidir.

• Greve çıkılmasına bir hafta kala Haber-İş sendikasıyla TÜHİS arasında yapılan anlaşmayla PTT işçisinin umutlarına değer biçildi: 260 bin lira

PTT'de hatlar dolu demiştik. Gerçekten de bir süredir haber işçileri yaşadıkları azgın sömürüye, başlarına çöreklenen uzlaşmacı sendikal anlayışa yönelik tepkilerini, yaptıkları toplantılarla, panellerle, protesto telgraflarıyla, toplu viziteye çıkışlarla dile getirdiler.

Neler istiyordu PTT işçileri? "İnsanca yaşayabilmek istiyoruz" cümlesiyle özetleniyordu talepler. Haber işçisi "Söz karar sahibi olmak istiyoruz' diyordu. Bu doğrultuda düzenlenen 'PTT işçileri sorunlarını tartışıyor' toplantısında 'nasıl bir sendika?', 'nasıl bir sandikal anlayış?', 'nasıl bir örgütlük?' sorularına cevap aranıyordu.

Bu gelişmeler olurken, sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık aşamasına giriyor, gelişmeler işçilerden adeta gizleniyordu. Greve çıkalacağı söylenmesine rağmen, haber işçileri sözleşmede neler istendiğinden bile haberdar edilmiyordu. Ve greve çıkılmasına bir hafta kala Haber-İş'le işveren sendikası TÜHİS arasında 'anlaşma imzalandı. 17 Ocak'ta imzalanan anlaşma, birinci yıl ilk altı ay % 80+10 bin lira, ikinci altı ay % 40+70 bin lira ücret zammı getiriyor. Bu sözleşme, ekonomik - demokratik haklar bütünlüğünü sağlamak, ileri kazanımlar getirmek şöyle dursun, asgari yaşama koşullarını bile sağlamaktan uzak.

Haber-İş'in bu ihaneti gerçekte fazlaca şaşırtıcı değil. Haber-iş ancak satışın boyutuyla sarı-uzlaşmacı zihniyetini tescil ettirdi. Ve haber işçilerinin önünde duran acil görevi bir kez daha hatırlattı. Haber işçileri işyeri birimlerinden başlayarak yaratacağı örgütlülüklerle, tepesine çöreklenmiş bu sarı anlayışı savurup atmalı, sınıf ve kitle sendikasını yaratmayı hedeflemelidir. "Söz karar sahibi olmak istiyoruz" diyen PTT işçileri, bu hedeflerini ancak işyerleri temelinde yükseltecek bir örgütlülükle gerçekleştirebilir . Ancak o zaman tüm işçiler gelişmelerin her aşamasında bilgi sahibi, söz karar sahibi olup, yaşanılan sürece aktif madahale edebilir. Ve kapalı kapılar ardında ihanete uğratılma çabalarını boşa çıkartabilir.

Haber-iş genel merkezi bu ihanetiyle kendi bitişine de imza attı aslında. PTT işçileri bu anlayışı silip atma yolunda hareketleniyor. Bugün genel merkeze gönderilen protesto telgraflarıyla dile getirilen tepkilerin içi boş değil. İşçiler kendi örgütlülüklerini yaratma doğrultusunda bu tepkileri şekillendiriyor.

Serel Seramik

Örgütlü mücadele yükseliyo

(İşçilerin Sesi-Manisa) 1988 tarih zalanmış olan 3 yıllık toplu sözleşm yılında Serel işçilerinin ücretlerinin e karşısında eriyip gitmesi işçileri eko kıntılara sokmuştu. Ek zam talebin nan işçiler sendikaları Çimse-İş'in yanlısı sarı tutumu neticesinde bekled zammı alamamanın sıkıntılarını yaşa gütlü mücadelelerini de yükselttile kalarının işçi sorunlarına karşı kalması, işçileri kendi sınıf ve kitle larını oluşturma yolunda örgütlü b deleye itti. Bu mücadele doğrul fabrikada birim temsilcilikleri, mah mahalle komiteleri oluşturma yolun lışmalar hızla sürerken, nihayet se taraflı tutumuna dur diyebilmek için eylem kararı alan Serel işçileri önce t de sakal bırakma eylemi başlattılar. min hemen ardından 18 Ocak'ta işçi halde servise binmedi. 16.00-24.00 işyerine toplu halde yürüyerek gel 16.00'da ve 17.00'de çıkan işçiler de t de servislere binmeyip şehir merkezi yerek gittiler.

Manisa'da 12 Eylül 1980 tarihinc toplu halde yapılan ilk işçi eylemi ol lemin anlamını daha da büyüttü. Çok sıkı güvenlik önleminin alındığı de işçiler eylemlerini kararlı ve başarı kilde tamamladılar.

Servislere binmeme eyleminin hem si günü 19 Ocak'ta işçiler topluca yem kotu uyguladılar. İlk günün verdiği kararlılıkla yemek boykotunu da ba biçimde tamamlayan Serel işçilerini de sendikasız bulunan çok sayıda aylı personel de destekledi.

1990 yılı için 200 bin lira olarak b 3.yıl zammını işçiler 500 bin lira olar ediyorlar. Sendikaları Çimse-İş bu t verene götürmeye yanaşmayınca işçil lü güçleri ile bu taleplerini gerçekleşt eylemlerle işverene ilettiler.

Serel işçilerinin bu haklı eylemleri da çok sayıda işyerinde ve halk ara vinçle karşılandı. Servis ve boykotundan sonra işçilerle yaptığı leşide "Hep birlikte omuz omuza ve taya çıktığımızda gerçek gücümüzü ö Artık hak almanın yollarını biliyoru üretimden gelen bir gücümüz var, b lanmasını biliyoruz. Mücadelemizi dek sürdüreceğiz. Haklı taleplerimi asıl ığı sürece eylemlerimize kara de n edeceğiz" diyor Serel işç